

แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน
แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
ผลผลิตพื้นที่ป่าไม่ได้รับการบริหารจัดการ
กิจกรรมหลักส่งเสริมและพัฒนาการป่าไม้
กิจกรรมพัฒนานวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. หน่วยงานรับผิดชอบ ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑ (เชียงใหม่)
๒. พื้นที่ดำเนินการ จังหวัดเชียงใหม่, เชียงราย, แม่ฮ่องสอน, ลำพูน และพะเยา
๓. ระยะเวลาดำเนินการ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕
๔. กิจกรรมดำเนินการ

๔.๑ กิจกรรมอำนวยการ

แนวทางการดำเนินงาน

- ๑) บริหารงานทั่วไป เช่น งานการเจ้าหน้าที่ งานธุรการ งานวัสดุ ครุภัณฑ์ เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมพัฒนานวนศาสตร์ชุมชนเป็นไปตามเป้าหมาย
- ๒) จัดหา จัดซื้อ จัดจ้าง ซ่อมแซม และบำรุงรักษาทรัพย์สิน อาคารสำนักงาน เพื่อให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ
- ๓) ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์รอบอาคารสำนักงาน ให้อยู่ในสภาพสะอาด สะดวก และปลอดภัยสำหรับผู้มาใช้บริการ
- ๔) ประสานงาน และสนับสนุนการดำเนินงานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานตามภารกิจ งานนโยบายสำคัญ และงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย
- ๕) ประชาสัมพันธ์ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ดำเนินงานด้านวนศาสตร์ชุมชนกับประชาชน และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ๖) ให้บริการความรู้ทางด้านวิชาการ และด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับป่าไม้และป่าชุมชน ทั้งในรูปแบบการรับเชิญเป็นวิทยากรบรรยาย การจัดนิทรรศการ การประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ เป็นต้น
- ๗) ผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ เช่น one page, Infographic, คลิปวิดีโอ *เกี่ยวกับประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการพัฒนาป่าชุมชน* เช่น ประโยชน์ด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยชุมชน ประโยชน์ด้านแหล่งพืชอาหาร แหล่งพืชสมุนไพร แหล่งไม้ใช้สอย ผลผลิต ผลิตภัณฑ์จากป่าชุมชน เช่น เครื่องนุ่งห่มเครื่องใช้สอย เป็นต้น เพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินงาน สำหรับสร้างการรับรู้สู่ประชาชน และเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงานและของกรมป่าไม้ พร้อมทั้งเผยแพร่ในหลากหลายช่องทาง เช่น Social Media เว็บไซต์ของหน่วยงาน เพจเฟซบุ๊ก หรือแอปพลิเคชันไลน์กลุ่มต่าง ๆ เป็นต้น
- ๘) จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจผู้รับบริการ อย่างน้อย ๓๐ ชุด พร้อมทั้งนำผลการประเมินแบบสอบถามมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๔.๒ กิจกรรมการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน

แนวทางการดำเนินงาน

- ๑) ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจกับชุมชน โดยประสานงานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน และ/หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้เกี่ยวกับการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชนในพื้นที่ป่าชุมชน ซึ่งเป็นการกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อประโยชน์ในการบำรุงรักษาและป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายแก่ป่าชุมชน ตามมาตรา ๖๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีหลักการดำเนินงานคือ กรมป่าไม้สนับสนุนด้านการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชนในพื้นที่ป่าชุมชน ตั้งแต่การจัดเตรียมพื้นที่ การจัดหากกล้าไม้ที่มีความเหมาะสมกับสภาพ

พื้นที่ปลูกและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน การสนับสนุนการปลูกในปีที่ ๑ และบำรุงรักษาต่อเนื่องในปีที่ ๒-๖ (หากได้รับงบประมาณ) โดยในระหว่างปี จะขอความร่วมมือชุมชนสนับสนุนด้านการดูแลรักษา และการป้องกันไฟป่า เพื่อประโยชน์ด้านการฟื้นฟูสภาพป่าชุมชน การเพิ่มพื้นที่สีเขียว และความหลากหลายทางชีวภาพในป่าชุมชน และสำหรับเป็นแหล่งอาหาร แหล่งพืชสมุนไพร หรือแหล่งไม้ใช้สอยสำหรับคนในชุมชน

๒) จัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ ประสานงานการมีส่วนร่วมกับคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน หรือเจ้าหน้าที่ป่าชุมชน หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อร่วมกันจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับสภาพพื้นที่ ค่าพิกัดแปลงสาธิตฯ พร้อมบันทึกภาพถ่าย (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

๓) คัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้ปลูกร่วมกับชุมชน ประสานงานการมีส่วนร่วมกับคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน หรือเจ้าหน้าที่ป่าชุมชน หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อร่วมกับพิจารณาคัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้สำหรับปลูกในแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน โดยเป็นชนิดพันธุ์ไม้ที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ปลูก และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนในการอนุรักษ์และหรือการใช้ประโยชน์ (เป็นกล้าไม้ชนิดไม้กินได้ ประเภทพืชอาหาร พันธุ์ไม้ป่ายืนต้น พันธุ์ไม้ป่าพื้นบ้าน ไม้ใช้สอย ไม้เอนกประสงค์ เป็นต้น)

๔) จัดทำบัญชีรายชื่อชนิดและจำนวนกล้าไม้ที่ปลูกในแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน พร้อมภาพถ่ายกล้าไม้และชื่อพันธุ์ไม้แต่ละชนิด (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

๕) ติดตามและจัดเก็บข้อมูลทางด้านวิชาการ โดยการพิจารณาคัดเลือกพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสำหรับเป็นตัวแทนของพื้นที่แปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน โดยภายในแปลงสาธิตแต่ละแปลง ให้วางแผนตัวอย่างถาวร จำนวน ๑ แปลง (ขนาดพื้นที่แปลงตัวอย่างถาวร ไม่น้อยกว่า ๑ เพอร์เซ็นต์ของพื้นที่แปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน เช่น พื้นที่แปลงสาธิตฯ จำนวน ๑๐๐ ไร่ ดังนั้น ขนาดพื้นที่แปลงตัวอย่างถาวร จะมีขนาดพื้นที่จำนวน ๑ ไร่) เพื่อตรวจวัดความหลากหลายทางชีวภาพ และประเมินการกักเก็บคาร์บอน สำหรับเป็นข้อมูลพื้นฐานในปีแรก และกำหนดให้มีการตรวจติดตามความหลากหลายทางชีวภาพและประเมินการกักเก็บคาร์บอนในทุกปีที่ ๒-๖ เพื่อเป็นการต่อเนื่อง

ภายในพื้นที่แปลงตัวอย่างถาวร ให้แบ่งเป็นแปลงย่อยขนาด ๑๐x๑๐ เมตร พร้อมทั้งแบ่งเป็นแปลงย่อยขนาด ๔x๔ เมตร และ ๑x๑ เมตร บริเวณมุมใดมุมหนึ่งในทุก ๆ แปลงย่อยขนาด ๑๐x๑๐ เมตร

ทำการฝังหมุดเสาปูนไว้ตรงกึ่งกลางแปลง พร้อมทั้งบันทึกพิกัดจุดที่ทำการวางแผนสำรวจ หลังจากนั้นทำการตอกหมายเลข (tag number) ของไม้ใหญ่ที่ปรากฏในแปลงตัวอย่างทุกต้น พร้อมทั้งทำการพ่นสีในจุดที่ทำการวัดเส้นผ่านศูนย์กลางระดับอก (๑.๓๐ เมตร)

เก็บข้อมูลของชนิดพันธุ์ไม้ โดยบันทึกข้อมูลชนิดไม้ (Species List) ทุกชนิดที่ปรากฏในแปลงตัวอย่าง โดยแบ่งเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ ๑) ไม้ใหญ่ (Tree) คือ ไม้ที่มีขนาดความโตทางเส้นผ่านศูนย์กลางเพียงอกที่ ๑.๓๐ เมตร (Diameter at Breast Height, DBH) มากกว่าหรือเท่ากับ ๔.๕ เซนติเมตร ๒) ไม้หนุม (Sapling) คือ ไม้ที่มี DBH < ๔.๕ เซนติเมตร สูง > ๑.๓๐ เมตร และ ๓) กล้าไม้ (Seedling) คือ ไม้ที่มีความสูงน้อยกว่า ๑.๓๐ เมตร หลังจากนั้นทำการเก็บข้อมูลโดยวัดขนาด DBH และประเมินความสูงของไม้ใหญ่ในแปลงขนาด ๑๐x๑๐ เมตร นับจำนวนลูกไม้ยืนต้นภายในแปลงขนาด ๔x๔ เมตร ส่วนกล้าไม้ยืนต้นและไม้พื้นล่างอื่น ๆ ทำการนับจำนวนภายในแปลงขนาด ๑x๑ เมตร

ประเมินการกักเก็บคาร์บอน (โดยใช้ข้อมูลชนิดไม้ ขนาดความโตหรือขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางเพียงอก (DBH) และความสูง) และความหลากหลายทางชีวภาพ (โดยใช้ข้อมูล ชนิดไม้ จำนวนของไม้แต่ละชนิด ขนาด DBH เพื่อหาค่าดัชนีความสำคัญ การกระจายของชั้นความโตของต้นไม้ในป่าชุมชน ความหลากหลายทางชนิดพันธุ์) สำหรับแนวทางการดำเนินงาน และการวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลข้อมูลสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จาก คู่มือ การสำรวจการกักเก็บคาร์บอนและความหลากหลายทางชีวภาพในป่าชุมชน ที่ได้เสนอแนบมาพร้อมนี้ หรือใน [เว็บไซต์ส่วนพัฒนานวนศาสตร์ชุมชน สำนักจัดการป่าชุมชน](#)

๖) การอำนวยความสะดวกและประสานงานโครงการ โดยการประสานงานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อร่วมติดตามผลการปฏิบัติงานกิจกรรมการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน พร้อมทั้งจัดทำบันทึกผลการปฏิบัติงาน ฯ โดยให้ประธานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน และเจ้าหน้าที่ป่าชุมชนหรือผู้แทนสมาชิกป่าชุมชน ร่วมลงลายมือชื่อเป็นหลักฐาน (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

๔.๓ กิจกรรมส่งเสริมระบบวนเกษตรบนพื้นที่เกษตรกร

แนวทางการดำเนินงาน

๑) แนะนำ ให้ความรู้ ความเข้าใจแก่เกษตรกรในหมู่บ้านเป้าหมายกิจกรรมจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชน เกี่ยวกับการจัดทำระบบวนเกษตร และเชิญชวนให้เกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ โดยใช้พื้นที่ของเกษตรกรไม่ต่ำกว่า ๔ ไร่ (รายเดี่ยวหรือหลายรายรวมกัน) เป็นพื้นที่ดำเนินการ

๒) ร่วมกับเกษตรกรผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมระบบวนเกษตรบนพื้นที่เกษตรกรทำการวิเคราะห์สภาพพื้นที่ สภาพดิน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการคัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้ปลูกที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และส่งเสริมให้เกิดความยั่งยืนในการใช้ประโยชน์ที่ดิน

๓) จัดหาพันธุ์ไม้ยืนต้น ขนาดความสูงไม่น้อยกว่า ๓๐ เซนติเมตร จำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐ ต้นต่อไร่ โดยเป็นไม้ป่ายืนต้น ไม้กินได้ ไม้ผล ไม้มีค่าทางเศรษฐกิจ ไม้ใช้สอย ไม้เอนกประสงค์ ที่มีเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ปลูก และสอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร โดยคำนึงถึงความเหมาะสมตามหลักวนเกษตรแบบผสมผสาน ทั้งนี้เป็นไปตามหลักการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างยั่งยืน เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ และเพิ่มความหลากหลายในพื้นที่

๔) จัดทำข้อมูลรายชื่อ ที่อยู่ ของเกษตรกร และบัญชีรายชื่อชนิดและจำนวนกล้าไม้ที่สนับสนุน

๕) สนับสนุนวัสดุการเกษตรในการดำเนินการ เช่น ปุ๋ย โพลีเมอร์ วัสดุปรับปรุงดิน รวมทั้งให้คำแนะนำ ความรู้ เทคนิค ทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง

๖) ประสานและติดตามงาน โดยร่วมกับเกษตรกรติดตามผลการปลูก และพบปะกับเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง คัดเลือกแปลงตัวอย่างสำหรับใช้เป็นที่ศึกษาดูงานของบุคคลภายในและภายนอกชุมชน

๔.๔ กิจกรรมศึกษาทางวิชาการด้านวนศาสตร์ชุมชน เรื่อง การพัฒนาป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้

แนวทางการดำเนินงาน

๑) ดำเนินการประสานงานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนเพื่อร่วมกันพิจารณาคัดเลือกป่าชุมชนที่กลุ่มสมาชิกป่าชุมชนมีการใช้ประโยชน์จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้ (โดยอาจจะเป็นการรวมกลุ่มแบบไม่เป็นทางการ หรือเป็นการรวมกลุ่มแบบเป็นทางการโดยจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน) เช่น กลุ่มที่สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในป่าชุมชน กลุ่มเพาะชำกล้าไม้ชุมชน กลุ่มการใช้ประโยชน์จากพืชอาหารจากป่าชุมชน กลุ่มที่มีการใช้ประโยชน์จากพืชสมุนไพรในป่าชุมชน หรือกลุ่มที่มีการผลิตผลิตภัณฑ์จากป่าชุมชน หรือที่มีความเชื่อมโยงกับป่าชุมชน (เช่น ยาสระ โลชั่น สบู่ สมุนไพรจากป่าชุมชน ชาสมุนไพร ผลิตภัณฑ์อาหาร จักสาน เครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้สอย เป็นต้น)

๒) ดำเนินการสอบถามและสัมภาษณ์ สมาชิกกลุ่มป่าชุมชนที่มีการสร้างรายได้จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชน ตามข้อ ๑) เกี่ยวกับ

(๑) แนวความคิด หลักการ จุดเริ่มต้น ความเป็นมา สภาพปัญหา แรงจูงใจ วัตถุประสงค์ หรือจุดมุ่งหมาย/เป้าหมายของการตั้งกลุ่ม ในการใช้ประโยชน์จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้

(๒) ผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนที่นำมาใช้ประโยชน์

(๓) องค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่นำมาประยุกต์ใช้ประโยชน์

(๔) กระบวนการ วิธีการดำเนินงานเพื่อให้ได้ผลผลิต ผลิตภัณฑ์ หรือบริการจากป่าชุมชน หรือวิธีการใช้ประโยชน์จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้

(๕) วิธีการบริหารงานของกลุ่ม ตลอดจนวิธีการเชื่อมโยงกับตลาด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการพัฒนาศักยภาพของกลุ่ม หรือเพื่อการพัฒนาผลผลิตหรือบริการของกลุ่มเพื่อยกระดับหรือเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

(๖) จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค ในการดำเนินงานของกลุ่ม

(๗) ปัจจัยแห่งความสำเร็จ เช่น การเพิ่มรายได้ การลดรายจ่าย ให้กับชุมชนหรือครัวเรือน ตลอดจนข้อเสนอแนะ สำหรับเป็นแบบอย่างในการนำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ป่าชุมชนอื่น ๆ ต่อไป

๓) จัดทำรูปเล่มรายงานผลการศึกษาด้านวิชาการด้านวนศาสตร์ชุมชน ส่งไฟล์รูปเล่มพร้อมไฟล์รูปภาพ ส่งภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

(รายละเอียดแนวทางการศึกษาด้านวิชาการด้านวนศาสตร์ชุมชนตามเอกสารแนบ)

๕. งบประมาณ

แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ผลผลิตพื้นที่ป่าไม้ ได้รับการบริหารจัดการ กิจกรรมหลักส่งเสริมและพัฒนากาป่าไม้ กิจกรรมพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๑,๐๔๐,๒๐๐ บาท แยกเป็นค่าใช้จ่าย งบดำเนินงาน จำนวน ๗๐,๐๐๐ บาท งบลงทุน จำนวน ๙๗๐,๒๐๐ บาท โดยงบดำเนินงานสามารถใช้จ่ายได้ทุกรายการ

๖. การจัดทำรายงาน ให้ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดตามกำหนดเวลา ดังนี้

๖.๑) รายงานแผนและผลการปฏิบัติงาน และการใช้จ่ายเงินตามแบบ สงป.๓๐๑จ และสงป.๓๐๒จ จัดส่งสำนักจัดการป่าชุมชน ภายใน ๓ วัน หลังสิ้นสุดแต่ละไตรมาส

๖.๒) รายงานความก้าวหน้าผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ พร้อม CD ภาพถ่าย (ไฟล์ jpg) ผลการดำเนินงาน ส่งสำนักจัดการป่าชุมชน ทุกวันสุดท้ายของเดือน

๖.๓) เสนอขอปรับแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน กิจกรรมพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ (หากมี) ภายใน ๓๐ วัน หลังได้รับแผนฯ

๖.๔) เสนอแผนการปฏิบัติงานและงบประมาณกิจกรรมพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ พร้อมพื้นที่เป้าหมายและเอกสารที่เกี่ยวข้อง (เช่น ใบเสนอราคาพร้อมคู่เทียบ ๓ ร้านค้า เป็นต้น) ให้สำนักจัดการป่าชุมชนพิจารณา หากหน่วยงานใดไม่เสนอแผนฯ ภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ จะถือว่าไม่มีความต้องการจะดำเนินกิจกรรมฯ

๖.๕) เสนอพื้นที่เป้าหมายป่าชุมชนตาม พ.ร.บ.ป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ พร้อมพิกัดแนวขอบเขตแปลง สาธิตแบบโพลิกอน กิจกรรมการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ส่งสำนักจัดการป่าชุมชนพิจารณา ภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ (โดยให้พิจารณาคัดเลือกป่าชุมชนที่มีความเหมาะสมสำหรับการปลูกฟื้นฟูสภาพป่า เพื่อประโยชน์ในการบำรุงรักษาและป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายแก่ป่าชุมชน โดยให้พิจารณาคัดเลือกป่าชุมชนดังกล่าวที่อยู่ในท้องที่ที่ดำเนินโครงการ คทช. เป็นอันดับแรก หรือมีความเชื่อมโยงกับท้องที่ที่ดำเนินโครงการ คทช. เช่น เป็นป่าชุมชนที่อยู่ในท้องที่ป่าสงวนแห่งชาติเดียวกัน หรือจังหวัดเดียวกัน หรืออำเภอเดียวกัน หรือตำบลเดียวกัน พื้นที่เป้าหมายดำเนินโครงการ คทช. เป็นต้น)

๖.๖) จัดทำรายละเอียดผลการดำเนินงาน ทุกกิจกรรม เป็นรูปเล่มรายงานพร้อม CD และ QR Code ไฟล์ข้อมูลรูปเล่มรายงาน และไฟล์รูปภาพ (ไฟล์ jpg) ส่งสำนักจัดการป่าชุมชน ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

หมายเหตุ สามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มต่าง ๆ ได้ที่เว็บไซต์ส่วนพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน สำนักจัดการป่าชุมชน

แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน
แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
ผลผลิตพื้นที่ป่าไม่ได้รับการบริหารจัดการ
กิจกรรมหลักส่งเสริมและพัฒนาการป่าไม้
กิจกรรมพัฒนานวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. หน่วยงานรับผิดชอบ ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๒ (เพชรบูรณ์)
๒. พื้นที่ดำเนินการ จังหวัดเพชรบูรณ์, พิษณุโลก, พิจิตร และอุตรดิตถ์
๓. ระยะเวลาดำเนินการ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕
๔. กิจกรรมดำเนินการ

๔.๑ กิจกรรมอำนวยการ

แนวทางการดำเนินงาน

- ๑) บริหารงานทั่วไป เช่น งานการเจ้าหน้าที่ งานธุรการ งานวัสดุ ครุภัณฑ์ เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมพัฒนานวนศาสตร์ชุมชนเป็นไปตามเป้าหมาย
- ๒) จัดหา จัดซื้อ จัดจ้าง ซ่อมแซม และบำรุงรักษาทรัพย์สิน อาคารสำนักงาน เพื่อให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ
- ๓) ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์รอบอาคารสำนักงาน ให้อยู่ในสภาพสะอาด สะดวก และปลอดภัยสำหรับผู้มาใช้บริการ
- ๔) ประสานงาน และสนับสนุนการดำเนินงานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานตามภารกิจ งานนโยบายสำคัญ และงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย
- ๕) ประชาสัมพันธ์ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ดำเนินงานด้านวนศาสตร์ชุมชนกับประชาชน และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ๖) ให้บริการความรู้ทางด้านวิชาการ และด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับป่าไม้และป่าชุมชน ทั้งในรูปแบบการรับเชิญเป็นวิทยากรบรรยาย การจัดนิทรรศการ การประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ เป็นต้น
- ๗) ผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ เช่น one page, Infographic, คลิปวิดีโอ *เกี่ยวกับประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการพัฒนาป่าชุมชน* เช่น ประโยชน์ด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยชุมชน ประโยชน์ด้านแหล่งพืชอาหาร แหล่งพืชสมุนไพร แหล่งไม้ใช้สอย ผลผลิต ผลิตภัณฑ์จากป่าชุมชน เช่น เครื่องนุ่งห่มเครื่องใช้สอย เป็นต้น เพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินงาน สำหรับสร้างการรับรู้สู่ประชาชน และเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงานและของกรมป่าไม้ พร้อมทั้งเผยแพร่ในหลากหลายช่องทาง เช่น Social Media เว็บไซต์ของหน่วยงาน เพจเฟซบุ๊ก หรือแอปพลิเคชันไลน์กลุ่มต่าง ๆ เป็นต้น
- ๘) จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจผู้รับบริการ อย่างน้อย ๓๐ ชุด พร้อมทั้งนำผลการประเมินแบบสอบถามมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๔.๒ กิจกรรมการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน

แนวทางการดำเนินงาน

- ๑) ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจกับชุมชน โดยประสานงานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน และ/หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้เกี่ยวกับการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชนในพื้นที่ป่าชุมชน ซึ่งเป็นการกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อประโยชน์ในการบำรุงรักษาและป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายแก่ป่าชุมชน ตามมาตรา ๖๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีหลักการดำเนินงานคือ กรมป่าไม้สนับสนุนด้านการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชนในพื้นที่ป่าชุมชน ตั้งแต่การจัดเตรียมพื้นที่ การจัดหากกล้าไม้ที่มีความเหมาะสมกับสภาพ

พื้นที่ปลูกและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน การสนับสนุนการปลูกในปีที่ ๑ และบำรุงรักษาต่อเนื่องในปีที่ ๒-๖ (หากได้รับงบประมาณ) โดยในระหว่างปี จะขอความร่วมมือชุมชนสนับสนุนด้านการดูแลรักษา และการป้องกันไฟป่า เพื่อประโยชน์ด้านการฟื้นฟูสภาพป่าชุมชน การเพิ่มพื้นที่สีเขียว และความหลากหลายทางชีวภาพในป่าชุมชน และสำหรับเป็นแหล่งอาหาร แหล่งพืชสมุนไพร หรือแหล่งไม้ใช้สอยสำหรับคนในชุมชน

๒) จัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ ประสานงานการมีส่วนร่วมกับคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน หรือเจ้าหน้าที่ป่าชุมชน หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อร่วมกันจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับสภาพพื้นที่ ค่าพิกัดแปลงสาธิตฯ พร้อมบันทึกภาพถ่าย (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

๓) คัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้ปลูกร่วมกับชุมชน ประสานงานการมีส่วนร่วมกับคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน หรือเจ้าหน้าที่ป่าชุมชน หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อร่วมกับพิจารณาคัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้สำหรับปลูกในแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน โดยเป็นชนิดพันธุ์ไม้ที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ปลูก และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนในการอนุรักษ์และหรือการใช้ประโยชน์ (เป็นกล้าไม้ชนิดไม้กินได้ ประเภทพืชอาหาร พันธุ์ไม้ป่ายืนต้น พันธุ์ไม้ป่าพื้นบ้าน ไม้ใช้สอย ไม้เอนกประสงค์ เป็นต้น)

๔) จัดทำบัญชีรายชื่อชนิดและจำนวนกล้าไม้ที่ปลูกในแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน พร้อมภาพถ่ายกล้าไม้และชื่อพันธุ์ไม้แต่ละชนิด (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

๕) ติดตามและจัดเก็บข้อมูลทางด้านวิชาการ โดยการพิจารณาเลือกพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสำหรับเป็นตัวแทนของพื้นที่แปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน โดยภายในแปลงสาธิตแต่ละแปลง ให้วางแผนตัวอย่างถาวร จำนวน ๑ แปลง (ขนาดพื้นที่แปลงตัวอย่างถาวร ไม่น้อยกว่า ๑ เพอร์เซ็นต์ของพื้นที่แปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน เช่น พื้นที่แปลงสาธิตฯ จำนวน ๑๐๐ ไร่ ดังนั้น ขนาดพื้นที่แปลงตัวอย่างถาวร จะมีขนาดพื้นที่จำนวน ๑ ไร่) เพื่อตรวจวัดความหลากหลายทางชีวภาพ และประเมินการกักเก็บคาร์บอน สำหรับเป็นข้อมูลพื้นฐานในปีแรก และกำหนดให้มีการตรวจติดตามความหลากหลายทางชีวภาพและประเมินการกักเก็บคาร์บอนในทุกปีที่ ๒-๖ เพื่อเป็นการต่อเนื่อง

ภายในพื้นที่แปลงตัวอย่างถาวร ให้แบ่งเป็นแปลงย่อยขนาด ๑๐x๑๐ เมตร พร้อมทั้งแบ่งเป็นแปลงย่อยขนาด ๔x๔ เมตร และ ๑x๑ เมตร บริเวณมุมใดมุมหนึ่งในทุก ๆ แปลงย่อยขนาด ๑๐x๑๐ เมตร

ทำการฝังหมุดเสาปูนไว้ตรงกึ่งกลางแปลง พร้อมทั้งบันทึกพิกัดจุดที่ทำการวางแผนสำรวจ หลังจากนั้นทำการตอกหมายเลข (tag number) ของไม้ใหญ่ที่ปรากฏในแปลงตัวอย่างทุกต้น พร้อมทั้งทำการพ่นสีในจุดที่ทำการวัดเส้นผ่านศูนย์กลางระดับอก (๑.๓๐ เมตร)

เก็บข้อมูลของชนิดพันธุ์ไม้ โดยบันทึกข้อมูลชนิดไม้ (Species List) ทุกชนิดที่ปรากฏในแปลงตัวอย่าง โดยแบ่งเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ ๑) ไม้ใหญ่ (Tree) คือ ไม้ที่มีขนาดความโตทางเส้นผ่านศูนย์กลางเพียงอกที่ ๑.๓๐ เมตร (Diameter at Breast Height, DBH) มากกว่าหรือเท่ากับ ๔.๕ เซนติเมตร ๒) ไม้หนุม (Sapling) คือ ไม้ที่มี DBH < ๔.๕ เซนติเมตร สูง > ๑.๓๐ เมตร และ ๓) กล้าไม้ (Seedling) คือ ไม้ที่มีความสูงน้อยกว่า ๑.๓๐ เมตร หลังจากนั้นทำการเก็บข้อมูลโดยวัดขนาด DBH และประเมินความสูงของไม้ใหญ่ในแปลงขนาด ๑๐x๑๐ เมตร นับจำนวนลูกไม้ยืนต้นภายในแปลงขนาด ๔x๔ เมตร ส่วนกล้าไม้ยืนต้นและไม้พื้นล่างอื่น ๆ ทำการนับจำนวนภายในแปลงขนาด ๑x๑ เมตร

ประเมินการกักเก็บคาร์บอน (โดยใช้ข้อมูลชนิดไม้ ขนาดความโตหรือขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางเพียงอก (DBH) และความสูง) และความหลากหลายทางชีวภาพ (โดยใช้ข้อมูล ชนิดไม้ จำนวนของไม้แต่ละชนิด ขนาด DBH เพื่อหาค่าดัชนีความสำคัญ การกระจายของชั้นความโตของต้นไม้ในป่าชุมชน ความหลากหลายทางชนิดพันธุ์) สำหรับแนวทางการดำเนินงาน และการวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลข้อมูลสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จาก คู่มือ การสำรวจการกักเก็บคาร์บอนและความหลากหลายทางชีวภาพในป่าชุมชน ที่ได้เสนอแนบมาพร้อมนี้ หรือใน [เว็บไซต์ส่วนพัฒนานวนศาสตร์ชุมชน สำนักจัดการป่าชุมชน](#)

๖) การอำนวยความสะดวกและประสานงานโครงการ โดยการประสานงานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อร่วมติดตามผลการปฏิบัติงานกิจกรรมการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน พร้อมทั้งจัดทำบันทึกผลการปฏิบัติงาน ฯ โดยให้ประธานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน และเจ้าหน้าที่ป่าชุมชนหรือผู้แทนสมาชิกป่าชุมชน ร่วมลงลายมือชื่อเป็นหลักฐาน (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

๔.๓ กิจกรรมส่งเสริมระบบวนเกษตรบนพื้นที่เกษตรกร

แนวทางการดำเนินงาน

๑) แนะนำ ให้ความรู้ ความเข้าใจแก่เกษตรกรในหมู่บ้านเป้าหมายกิจกรรมจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชน เกี่ยวกับการจัดทำระบบวนเกษตร และเชิญชวนให้เกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ โดยใช้พื้นที่ของเกษตรกรไม่ต่ำกว่า ๔ ไร่ (รายเดี่ยวหรือหลายรายรวมกัน) เป็นพื้นที่ดำเนินการ

๒) ร่วมกับเกษตรกรผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมระบบวนเกษตรบนพื้นที่เกษตรกรทำการวิเคราะห์สภาพพื้นที่ สภาพดิน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการคัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้ปลูกที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และส่งเสริมให้เกิดความยั่งยืนในการใช้ประโยชน์ที่ดิน

๓) จัดหาพันธุ์ไม้ยืนต้น ขนาดความสูงไม่น้อยกว่า ๓๐ เซนติเมตร จำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐ ต้นต่อไร่ โดยเป็นไม้ป่ายืนต้น ไม้กินได้ ไม้ผล ไม้มีค่าทางเศรษฐกิจ ไม้ใช้สอย ไม้เอนกประสงค์ ที่มีเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ปลูก และสอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร โดยคำนึงถึงความเหมาะสมตามหลักวนเกษตรแบบผสมผสาน ทั้งนี้เป็นไปตามหลักการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างยั่งยืน เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ และเพิ่มความหลากหลายในพื้นที่

๔) จัดทำข้อมูลรายชื่อ ที่อยู่ ของเกษตรกร และบัญชีรายชื่อชนิดและจำนวนกล้าไม้ที่สนับสนุน

๕) สนับสนุนวัสดุการเกษตรในการดำเนินการ เช่น ปุ๋ย โพลีเมอร์ วัสดุปรับปรุงดิน รวมทั้งให้คำแนะนำ ความรู้ เทคนิค ทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง

๖) ประสานและติดตามงาน โดยร่วมกับเกษตรกรติดตามผลการปลูก และพบปะกับเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง คัดเลือกแปลงตัวอย่างสำหรับใช้เป็นที่ศึกษาดูงานของบุคคลภายในและภายนอกชุมชน

๔.๔ กิจกรรมศึกษาทางวิชาการด้านวนศาสตร์ชุมชน เรื่อง การพัฒนาป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้

แนวทางการดำเนินงาน

๑) ดำเนินการประสานงานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนเพื่อร่วมกันพิจารณาคัดเลือกป่าชุมชนที่กลุ่มสมาชิกป่าชุมชนมีการใช้ประโยชน์จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้ (โดยอาจจะเป็นการรวมกลุ่มแบบไม่เป็นทางการ หรือเป็นการรวมกลุ่มแบบเป็นทางการโดยจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน) เช่น กลุ่มที่สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในป่าชุมชน กลุ่มเพาะชำกล้าไม้ชุมชน กลุ่มการใช้ประโยชน์จากพืชอาหารจากป่าชุมชน กลุ่มที่มีการใช้ประโยชน์จากพืชสมุนไพรในป่าชุมชน หรือกลุ่มที่มีการผลิตผลิตภัณฑ์จากป่าชุมชน หรือที่มีความเชื่อมโยงกับป่าชุมชน (เช่น ยาสระ โลชั่น สบู่ สมุนไพรจากป่าชุมชน ชาสมุนไพร ผลิตภัณฑ์อาหาร จักสาน เครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้สอย เป็นต้น)

๒) ดำเนินการสอบถามและสัมภาษณ์ สมาชิกกลุ่มป่าชุมชนที่มีการสร้างรายได้จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชน ตามข้อ ๑) เกี่ยวกับ

(๑) แนวความคิด หลักการ จุดเริ่มต้น ความเป็นมา สภาพปัญหา แรงจูงใจ วัตถุประสงค์ หรือจุดมุ่งหมาย/เป้าหมายของการตั้งกลุ่ม ในการใช้ประโยชน์จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้

(๒) ผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนที่นำมาใช้ประโยชน์

(๓) องค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่นำมาประยุกต์ใช้ประโยชน์

(๔) กระบวนการ วิธีการดำเนินงานเพื่อให้ได้ผลผลิต ผลิตภัณฑ์ หรือบริการจากป่าชุมชน หรือวิธีการใช้ประโยชน์จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้

(๕) วิธีการบริหารงานของกลุ่ม ตลอดจนวิธีการเชื่อมโยงกับตลาด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการพัฒนาศักยภาพของกลุ่ม หรือเพื่อการพัฒนาผลผลิตหรือบริการของกลุ่มเพื่อยกระดับหรือเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

(๖) จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค ในการดำเนินงานของกลุ่ม

(๗) ปัจจัยแห่งความสำเร็จ เช่น การเพิ่มรายได้ การลดรายจ่าย ให้กับชุมชนหรือครัวเรือน ตลอดจนข้อเสนอแนะ สำหรับเป็นแบบอย่างในการนำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ป่าชุมชนอื่น ๆ ต่อไป

๓) จัดทำรูปเล่มรายงานผลการศึกษาด้านวิชาการด้านวนศาสตร์ชุมชน ส่งไฟล์รูปเล่มพร้อมไฟล์รูปภาพ ส่งภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

(รายละเอียดแนวทางการศึกษาด้านวิชาการด้านวนศาสตร์ชุมชนตามเอกสารแนบ)

๕. งบประมาณ

แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ผลผลิตพื้นที่ป่าไม้ ได้รับการบริหารจัดการ กิจกรรมหลักส่งเสริมและพัฒนากาป่าไม้ กิจกรรมพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๘๒๔,๖๐๐ บาท แยกเป็นค่าใช้จ่าย งบดำเนินงาน จำนวน ๗๐,๐๐๐ บาท งบลงทุน จำนวน ๗๕๔,๖๐๐ บาท โดยงบดำเนินงานสามารถใช้จ่ายได้ทุกรายการ

๖. การจัดทำรายงาน ให้ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดตามกำหนดเวลา ดังนี้

๖.๑) รายงานแผนและผลการปฏิบัติงาน และการใช้จ่ายเงินตามแบบ สงป.๓๐๑จ และสงป.๓๐๒จ จัดส่งสำนักจัดการป่าชุมชน ภายใน ๓ วัน หลังสิ้นสุดแต่ละไตรมาส

๖.๒) รายงานความก้าวหน้าผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ พร้อม CD ภาพถ่าย (ไฟล์ jpg) ผลการดำเนินงาน ส่งสำนักจัดการป่าชุมชน ทุกวันสุดท้ายของเดือน

๖.๓) เสนอขอปรับแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน กิจกรรมพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ (หากมี) ภายใน ๓๐ วัน หลังได้รับแผนฯ

๖.๔) เสนอแผนการปฏิบัติงานและงบประมาณกิจกรรมพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ พร้อมพื้นที่เป้าหมายและเอกสารที่เกี่ยวข้อง (เช่น ใบเสนอราคาพร้อมคู่เทียบ ๓ ร้านค้า เป็นต้น) ให้สำนักจัดการป่าชุมชนพิจารณา หากหน่วยงานใดไม่เสนอแผนฯ ภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ จะถือว่าไม่มีความต้องการจะดำเนินกิจกรรมฯ

๖.๕) เสนอพื้นที่เป้าหมายป่าชุมชนตาม พ.ร.บ.ป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ พร้อมพิกัดแนวขอบเขตแปลง สาธิตแบบโพลิกอน กิจกรรมการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ส่งสำนักจัดการป่าชุมชนพิจารณา ภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ (โดยให้พิจารณาคัดเลือกป่าชุมชนที่มีความเหมาะสมสำหรับการปลูกฟื้นฟูสภาพป่า เพื่อประโยชน์ในการบำรุงรักษาและป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายแก่ป่าชุมชน โดยให้พิจารณาคัดเลือกป่าชุมชนดังกล่าวที่อยู่ในท้องที่ที่ดำเนินโครงการ คทช. เป็นอันดับแรก หรือมีความเชื่อมโยงกับท้องที่ที่ดำเนินโครงการ คทช. เช่น เป็นป่าชุมชนที่อยู่ในท้องที่ป่าสงวนแห่งชาติเดียวกัน หรือจังหวัดเดียวกัน หรืออำเภอเดียวกัน หรือตำบลเดียวกัน พื้นที่เป้าหมายดำเนินโครงการ คทช. เป็นต้น)

๖.๖) จัดทำรายละเอียดผลการดำเนินงาน ทุกกิจกรรม เป็นรูปเล่มรายงานพร้อม CD และ QR Code ไฟล์ข้อมูลรูปเล่มรายงาน และไฟล์รูปภาพ (ไฟล์ jpg) ส่งสำนักจัดการป่าชุมชน ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

หมายเหตุ สามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มต่าง ๆ ได้ที่เว็บไซต์ส่วนพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน สำนักจัดการป่าชุมชน

แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน
แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
ผลผลิตพื้นที่ป่าไม่ได้รับการบริหารจัดการ
กิจกรรมหลักส่งเสริมและพัฒนาการป่าไม้
กิจกรรมพัฒนานวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. หน่วยงานรับผิดชอบ ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๓ (สกลนคร)
๒. พื้นที่ดำเนินการ จังหวัดสกลนคร, มุกดาหาร, นครพนม, หนองคาย, อุดรธานี, กาฬสินธุ์ และบึงกาฬ
๓. ระยะเวลาดำเนินการ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕
๔. กิจกรรมดำเนินการ

๔.๑ กิจกรรมอำนวยการ

แนวทางการดำเนินงาน

- ๑) บริหารงานทั่วไป เช่น งานการเจ้าหน้าที่ งานธุรการ งานวัสดุ ครุภัณฑ์ เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมพัฒนานวนศาสตร์ชุมชนเป็นไปตามเป้าหมาย
- ๒) จัดหา จัดซื้อ จัดจ้าง ซ่อมแซม และบำรุงรักษาทรัพย์สิน อาคารสำนักงาน เพื่อให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ
- ๓) ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์รอบอาคารสำนักงาน ให้อยู่ในสภาพสะอาด สะดวก และปลอดภัยสำหรับผู้มาใช้บริการ
- ๔) ประสานงาน และสนับสนุนการดำเนินงานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานตามภารกิจ งานนโยบายสำคัญ และงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย
- ๕) ประชาสัมพันธ์ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ดำเนินงานด้านวนศาสตร์ชุมชนกับประชาชน และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ๖) ให้บริการความรู้ทางด้านวิชาการ และด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับป่าไม้และป่าชุมชน ทั้งในรูปแบบการรับเชิญเป็นวิทยากรบรรยาย การจัดนิทรรศการ การประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ เป็นต้น
- ๗) ผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ เช่น one page, Infographic, คลิปวิดีโอ *เกี่ยวกับประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการพัฒนาป่าชุมชน* เช่น ประโยชน์ด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยชุมชน ประโยชน์ด้านแหล่งพืชอาหาร แหล่งพืชสมุนไพร แหล่งไม้ใช้สอย ผลิตผล ผลิตภัณฑ์จากป่าชุมชน เช่น เครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้สอย เป็นต้น เพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินงาน สำหรับสร้างการรับรู้สู่ประชาชน และเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงานและของกรมป่าไม้ พร้อมทั้งเผยแพร่ในหลากหลายช่องทาง เช่น Social Media เว็บไซต์ของหน่วยงาน เพจเฟซบุ๊ก หรือแอปพลิเคชันไลน์กลุ่มต่าง ๆ เป็นต้น
- ๘) จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจผู้รับบริการ อย่างน้อย ๓๐ ชุด พร้อมทั้งนำผลการประเมินแบบสอบถามมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๔.๒ กิจกรรมการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน

แนวทางการดำเนินงาน

- ๑) ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจกับชุมชน โดยประสานงานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน และ/หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้เกี่ยวกับการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชนในพื้นที่ป่าชุมชน ซึ่งเป็นการกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อประโยชน์ในการบำรุงรักษาและป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายแก่ป่าชุมชน ตามมาตรา ๖๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีหลักการดำเนินงานคือ กรมป่าไม้สนับสนุนด้านการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชนในพื้นที่ป่าชุมชน ตั้งแต่การจัดเตรียมพื้นที่ การจัดหากกล้าไม้ที่มีความเหมาะสมกับสภาพ

พื้นที่ปลูกและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน การสนับสนุนการปลูกในปีที่ ๑ และบำรุงรักษาต่อเนื่องในปีที่ ๒-๖ (หากได้รับงบประมาณ) โดยในระหว่างปี จะขอความร่วมมือชุมชนสนับสนุนด้านการดูแลรักษา และการป้องกันไฟป่า เพื่อประโยชน์ด้านการฟื้นฟูสภาพป่าชุมชน การเพิ่มพื้นที่สีเขียว และความหลากหลายทางชีวภาพในป่าชุมชน และสำหรับเป็นแหล่งอาหาร แหล่งพืชสมุนไพร หรือแหล่งไม้ใช้สอยสำหรับคนในชุมชน

๒) จัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ ประสานงานการมีส่วนร่วมกับคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน หรือเจ้าหน้าที่ป่าชุมชน หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อร่วมกันจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับสภาพพื้นที่ ค่าพิกัดแปลงสาธิตฯ พร้อมบันทึกภาพถ่าย (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

๓) คัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้ปลูกร่วมกับชุมชน ประสานงานการมีส่วนร่วมกับคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน หรือเจ้าหน้าที่ป่าชุมชน หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อร่วมกับพิจารณาคัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้สำหรับปลูกในแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน โดยเป็นชนิดพันธุ์ไม้ที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ปลูก และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนในการอนุรักษ์และหรือการใช้ประโยชน์ (เป็นกล้าไม้ชนิดไม้กินได้ ประเภทพืชอาหาร พันธุ์ไม้ป่ายืนต้น พันธุ์ไม้ป่าพื้นบ้าน ไม้ใช้สอย ไม้เอนกประสงค์ เป็นต้น)

๔) จัดทำบัญชีรายชื่อชนิดและจำนวนกล้าไม้ที่ปลูกในแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน พร้อมภาพถ่ายกล้าไม้และชื่อพันธุ์ไม้แต่ละชนิด (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

๕) ติดตามและจัดเก็บข้อมูลทางด้านวิชาการ โดยการพิจารณาคัดเลือกพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสำหรับเป็นตัวแทนของพื้นที่แปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน โดยภายในแปลงสาธิตแต่ละแปลง ให้วางแผนตัวอย่างถาวร จำนวน ๑ แปลง (ขนาดพื้นที่แปลงตัวอย่างถาวร ไม่น้อยกว่า ๑ เพอร์เซ็นต์ของพื้นที่แปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน เช่น พื้นที่แปลงสาธิตฯ จำนวน ๑๐๐ ไร่ ดังนั้น ขนาดพื้นที่แปลงตัวอย่างถาวร จะมีขนาดพื้นที่จำนวน ๑ ไร่) เพื่อตรวจวัดความหลากหลายทางชีวภาพ และประเมินการกักเก็บคาร์บอน สำหรับเป็นข้อมูลพื้นฐานในปีแรก และกำหนดให้มีการตรวจติดตามความหลากหลายทางชีวภาพและประเมินการกักเก็บคาร์บอนในทุกปีที่ ๒-๖ เพื่อเป็นการต่อเนื่อง

ภายในพื้นที่แปลงตัวอย่างถาวร ให้แบ่งเป็นแปลงย่อยขนาด ๑๐x๑๐ เมตร พร้อมทั้งแบ่งเป็นแปลงย่อยขนาด ๔x๔ เมตร และ ๑x๑ เมตร บริเวณมุมใดมุมหนึ่งในทุก ๆ แปลงย่อยขนาด ๑๐x๑๐ เมตร

ทำการฝังหมุดเสาปูนไว้ตรงกึ่งกลางแปลง พร้อมทั้งบันทึกพิกัดจุดที่ทำการวางแผนสำรวจ หลังจากนั้นทำการตอกหมายเลข (tag number) ของไม้ใหญ่ที่ปรากฏในแปลงตัวอย่างทุกต้น พร้อมทั้งทำการพ่นสีในจุดที่ทำการวัดเส้นผ่านศูนย์กลางระดับอก (๑.๓๐ เมตร)

เก็บข้อมูลของชนิดพันธุ์ไม้ โดยบันทึกข้อมูลชนิดไม้ (Species List) ทุกชนิดที่ปรากฏในแปลงตัวอย่าง โดยแบ่งเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ ๑) ไม้ใหญ่ (Tree) คือ ไม้ที่มีขนาดความโตทางเส้นผ่านศูนย์กลางเพียงอกที่ ๑.๓๐ เมตร (Diameter at Breast Height, DBH) มากกว่าหรือเท่ากับ ๔.๕ เซนติเมตร ๒) ไม้หนุม (Sapling) คือ ไม้ที่มี DBH < ๔.๕ เซนติเมตร สูง > ๑.๓๐ เมตร และ ๓) กล้าไม้ (Seedling) คือ ไม้ที่มีความสูงน้อยกว่า ๑.๓๐ เมตร หลังจากนั้นทำการเก็บข้อมูลโดยวัดขนาด DBH และประเมินความสูงของไม้ใหญ่ในแปลงขนาด ๑๐x๑๐ เมตร นับจำนวนลูกไม้ยืนต้นภายในแปลงขนาด ๔x๔ เมตร ส่วนกล้าไม้ยืนต้นและไม้พื้นล่างอื่น ๆ ทำการนับจำนวนภายในแปลงขนาด ๑x๑ เมตร

ประเมินการกักเก็บคาร์บอน (โดยใช้ข้อมูลชนิดไม้ ขนาดความโตหรือขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางเพียงอก (DBH) และความสูง) และความหลากหลายทางชีวภาพ (โดยใช้ข้อมูล ชนิดไม้ จำนวนของไม้แต่ละชนิด ขนาด DBH เพื่อหาค่าดัชนีความสำคัญ การกระจายของชั้นความโตของต้นไม้ในป่าชุมชน ความหลากหลายทางชนิดพันธุ์) สำหรับแนวทางการดำเนินงาน และการวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลข้อมูลสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จาก คู่มือ การสำรวจการกักเก็บคาร์บอนและความหลากหลายทางชีวภาพในป่าชุมชน ที่ได้เสนอแนบมาพร้อมนี้ หรือใน [เว็บไซต์ส่วนพัฒนานวนศาสตร์ชุมชน สำนักจัดการป่าชุมชน](#)

๖) การอำนวยความสะดวกและประสานงานโครงการ โดยการประสานงานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อร่วมติดตามผลการปฏิบัติงานกิจกรรมการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน พร้อมทั้งจัดทำบันทึกผลการปฏิบัติงาน ฯ โดยให้ประธานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน และเจ้าหน้าที่ป่าชุมชนหรือผู้แทนสมาชิกป่าชุมชน ร่วมลงลายมือชื่อเป็นหลักฐาน (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

๔.๓ กิจกรรมส่งเสริมระบบวนเกษตรบนพื้นที่เกษตรกร

แนวทางการดำเนินงาน

๑) แนะนำ ให้ความรู้ ความเข้าใจแก่เกษตรกรในหมู่บ้านเป้าหมายกิจกรรมจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชน เกี่ยวกับการจัดทำระบบวนเกษตร และเชิญชวนให้เกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ โดยใช้พื้นที่ของเกษตรกรไม่ต่ำกว่า ๔ ไร่ (รายเดี่ยวหรือหลายรายรวมกัน) เป็นพื้นที่ดำเนินการ

๒) ร่วมกับเกษตรกรผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมระบบวนเกษตรบนพื้นที่เกษตรกรทำการวิเคราะห์สภาพพื้นที่ สภาพดิน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการคัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้ปลูกที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และส่งเสริมให้เกิดความยั่งยืนในการใช้ประโยชน์ที่ดิน

๓) จัดหาพันธุ์ไม้ยืนต้น ขนาดความสูงไม่น้อยกว่า ๓๐ เซนติเมตร จำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐ ต้นต่อไร่ โดยเป็นไม้ป่ายืนต้น ไม้กินได้ ไม้ผล ไม้มีค่าทางเศรษฐกิจ ไม้ใช้สอย ไม้เอนกประสงค์ ที่มีเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ปลูก และสอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร โดยคำนึงถึงความเหมาะสมตามหลักวนเกษตรแบบผสมผสาน ทั้งนี้เป็นไปตามหลักการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างยั่งยืน เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ และเพิ่มความหลากหลายในพื้นที่

๔) จัดทำข้อมูลรายชื่อ ที่อยู่ ของเกษตรกร และบัญชีรายชื่อชนิดและจำนวนกล้าไม้ที่สนับสนุน

๕) สนับสนุนวัสดุการเกษตรในการดำเนินการ เช่น ปุ๋ย โพลีเมอร์ วัสดุปรับปรุงดิน รวมทั้งให้คำแนะนำ ความรู้ เทคนิค ทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง

๖) ประสานและติดตามงาน โดยร่วมกับเกษตรกรติดตามผลการปลูก และพบปะกับเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง คัดเลือกแปลงตัวอย่างสำหรับใช้เป็นที่ศึกษาดูงานของบุคคลภายในและภายนอกชุมชน

๔.๔ กิจกรรมศึกษาทางวิชาการด้านวนศาสตร์ชุมชน เรื่อง การพัฒนาป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้

แนวทางการดำเนินงาน

๑) ดำเนินการประสานงานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนเพื่อร่วมกันพิจารณาคัดเลือกป่าชุมชนที่กลุ่มสมาชิกป่าชุมชนมีการใช้ประโยชน์จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้ (โดยอาจจะเป็นการรวมกลุ่มแบบไม่เป็นทางการ หรือเป็นการรวมกลุ่มแบบเป็นทางการโดยจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน) เช่น กลุ่มที่สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในป่าชุมชน กลุ่มเพาะชำกล้าไม้ชุมชน กลุ่มการใช้ประโยชน์จากพืชอาหารจากป่าชุมชน กลุ่มที่มีการใช้ประโยชน์จากพืชสมุนไพรในป่าชุมชน หรือกลุ่มที่มีการผลิตผลิตภัณฑ์จากป่าชุมชน หรือที่มีความเชื่อมโยงกับป่าชุมชน (เช่น ยาสระ โลชั่น สบู่ สมุนไพรจากป่าชุมชน ชาสมุนไพร ผลิตภัณฑ์อาหาร จักสาน เครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้สอย เป็นต้น)

๒) ดำเนินการสอบถามและสัมภาษณ์ สมาชิกกลุ่มป่าชุมชนที่มีการสร้างรายได้จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชน ตามข้อ ๑) เกี่ยวกับ

(๑) แนวความคิด หลักการ จุดเริ่มต้น ความเป็นมา สภาพปัญหา แรงจูงใจ วัตถุประสงค์ หรือจุดมุ่งหมาย/เป้าหมายของการตั้งกลุ่ม ในการใช้ประโยชน์จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้

(๒) ผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนที่นำมาใช้ประโยชน์

(๓) องค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่นำมาประยุกต์ใช้ประโยชน์

(๔) กระบวนการ วิธีการดำเนินงานเพื่อให้ได้ผลผลิต ผลิตภัณฑ์ หรือบริการจากป่าชุมชน หรือวิธีการใช้ประโยชน์จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้

(๕) วิธีการบริหารงานของกลุ่ม ตลอดจนวิธีการเชื่อมโยงกับตลาด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการพัฒนาศักยภาพของกลุ่ม หรือเพื่อการพัฒนาผลผลิตหรือบริการของกลุ่มเพื่อยกระดับหรือเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

(๖) จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค ในการดำเนินงานของกลุ่ม

(๗) ปัจจัยแห่งความสำเร็จ เช่น การเพิ่มรายได้ การลดรายจ่าย ให้กับชุมชนหรือครัวเรือน ตลอดจนข้อเสนอแนะ สำหรับเป็นแบบอย่างในการนำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ป่าชุมชนอื่น ๆ ต่อไป

๓) จัดทำรูปเล่มรายงานผลการศึกษาด้านวิชาการด้านวนศาสตร์ชุมชน ส่งไฟล์รูปเล่มพร้อมไฟล์รูปภาพ ส่งภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

(รายละเอียดแนวทางการศึกษาด้านวิชาการด้านวนศาสตร์ชุมชนตามเอกสารแนบ)

๕. งบประมาณ

แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ผลผลิตพื้นที่ป่าไม้ ได้รับการบริหารจัดการ กิจกรรมหลักส่งเสริมและพัฒนากาป่าไม้ กิจกรรมพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๑,๐๔๐,๒๐๐ บาท แยกเป็นค่าใช้จ่าย งบดำเนินงาน จำนวน ๗๐,๐๐๐ บาท งบลงทุน จำนวน ๙๗๐,๒๐๐ บาท โดยงบดำเนินงานสามารถใช้จ่ายได้ทุกรายการ

๖. การจัดทำรายงาน ให้ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดตามกำหนดเวลา ดังนี้

๖.๑) รายงานแผนและผลการปฏิบัติงาน และการใช้จ่ายเงินตามแบบ สงป.๓๐๑จ และสงป.๓๐๒จ จัดส่งสำนักจัดการป่าชุมชน ภายใน ๓ วัน หลังสิ้นสุดแต่ละไตรมาส

๖.๒) รายงานความก้าวหน้าผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ พร้อม CD ภาพถ่าย (ไฟล์ jpg) ผลการดำเนินงาน ส่งสำนักจัดการป่าชุมชน ทุกวันสุดท้ายของเดือน

๖.๓) เสนอขอปรับแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน กิจกรรมพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ (หากมี) ภายใน ๓๐ วัน หลังได้รับแผนฯ

๖.๔) เสนอแผนการปฏิบัติงานและงบประมาณกิจกรรมพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ พร้อมพื้นที่เป้าหมายและเอกสารที่เกี่ยวข้อง (เช่น ใบเสนอราคาพร้อมคู่เทียบ ๓ ร้านค้า เป็นต้น) ให้สำนักจัดการป่าชุมชนพิจารณา หากหน่วยงานใดไม่เสนอแผนฯ ภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ จะถือว่าไม่มีความต้องการจะดำเนินกิจกรรมฯ

๖.๕) เสนอพื้นที่เป้าหมายป่าชุมชนตาม พ.ร.บ.ป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ พร้อมพิกัดแนวขอบเขตแปลง สาธิตแบบโพลิกอน กิจกรรมการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ส่งสำนักจัดการป่าชุมชนพิจารณา ภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ (โดยให้พิจารณาคัดเลือกป่าชุมชนที่มีความเหมาะสมสำหรับการปลูกฟื้นฟูสภาพป่า เพื่อประโยชน์ในการบำรุงรักษาและป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายแก่ป่าชุมชน โดยให้พิจารณาคัดเลือกป่าชุมชนดังกล่าวที่อยู่ในท้องที่ที่ดำเนินโครงการ คทช. เป็นอันดับแรก หรือมีความเชื่อมโยงกับท้องที่ที่ดำเนินโครงการ คทช. เช่น เป็นป่าชุมชนที่อยู่ในท้องที่ป่าสงวนแห่งชาติเดียวกัน หรือจังหวัดเดียวกัน หรืออำเภอเดียวกัน หรือตำบลเดียวกัน พื้นที่เป้าหมายดำเนินโครงการ คทช. เป็นต้น)

๖.๖) จัดทำรายละเอียดผลการดำเนินงาน ทุกกิจกรรม เป็นรูปเล่มรายงานพร้อม CD และ QR Code ไฟล์ข้อมูลรูปเล่มรายงาน และไฟล์รูปภาพ (ไฟล์ jpg) ส่งสำนักจัดการป่าชุมชน ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

หมายเหตุ สามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มต่าง ๆ ได้ที่เว็บไซต์ส่วนพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน สำนักจัดการป่าชุมชน

แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน
แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
ผลผลิตพื้นที่ป่าไม่ได้รับการบริหารจัดการ
กิจกรรมหลักส่งเสริมและพัฒนาการป่าไม้
กิจกรรมพัฒนามวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. หน่วยงานรับผิดชอบ ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๔ (ศรีสะเกษ)
๒. พื้นที่ดำเนินการ จังหวัดศรีสะเกษ, สุรินทร์, อำนาจเจริญ, ยโสธร, ร้อยเอ็ด และอุบลราชธานี
๓. ระยะเวลาดำเนินการ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕
๔. กิจกรรมดำเนินการ

๔.๑ กิจกรรมอำนวยการ

แนวทางการดำเนินงาน

- ๑) บริหารงานทั่วไป เช่น งานการเจ้าหน้าที่ งานธุรการ งานวัสดุ ครุภัณฑ์ เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมพัฒนามวนศาสตร์ชุมชนเป็นไปตามเป้าหมาย
- ๒) จัดหา จัดซื้อ จัดจ้าง ซ่อมแซม และบำรุงรักษาทรัพย์สิน อาคารสำนักงาน เพื่อให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ
- ๓) ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์รอบอาคารสำนักงาน ให้อยู่ในสภาพสะอาด สะดวก และปลอดภัยสำหรับผู้มาใช้บริการ
- ๔) ประสานงาน และสนับสนุนการดำเนินงานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานตามภารกิจ งานนโยบายสำคัญ และงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย
- ๕) ประชาสัมพันธ์ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ดำเนินงานด้านวนศาสตร์ชุมชนกับประชาชน และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ๖) ให้บริการความรู้ทางด้านวิชาการ และด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับป่าไม้และป่าชุมชน ทั้งในรูปแบบการรับเชิญเป็นวิทยากรบรรยาย การจัดนิทรรศการ การประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ เป็นต้น
- ๗) ผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ เช่น one page, Infographic, คลิปวิดีโอ *เกี่ยวกับประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการพัฒนาป่าชุมชน* เช่น ประโยชน์ด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยชุมชน ประโยชน์ด้านแหล่งพืชอาหาร แหล่งพืชสมุนไพร แหล่งไม้ใช้สอย ผลผลิต ผลิตภัณฑ์จากป่าชุมชน เช่น เครื่องนุ่งห่มเครื่องใช้สอย เป็นต้น เพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินงาน สำหรับสร้างการรับรู้สู่ประชาชน และเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงานและองค์กรป่าไม้ พร้อมทั้งเผยแพร่ในหลากหลายช่องทาง เช่น Social Media เว็บไซต์ของหน่วยงาน เพจเฟซบุ๊ก หรือแอปพลิเคชันไลน์กลุ่มต่าง ๆ เป็นต้น
- ๘) จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจผู้รับบริการ อย่างน้อย ๓๐ ชุด พร้อมทั้งนำผลการประเมินแบบสอบถามมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๔.๒ กิจกรรมการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน

แนวทางการดำเนินงาน

- ๑) ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจกับชุมชน โดยประสานงานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน และ/หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้เกี่ยวกับการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชนในพื้นที่ป่าชุมชน ซึ่งเป็นการกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อประโยชน์ในการบำรุงรักษาและป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายแก่ป่าชุมชน ตามมาตรา ๖๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีหลักการดำเนินงานคือ กรมป่าไม้สนับสนุนด้านการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชนในพื้นที่ป่าชุมชน ตั้งแต่การจัดเตรียมพื้นที่ การจัดหากกล้าไม้ที่มีความเหมาะสมกับสภาพ

พื้นที่ปลูกและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน การสนับสนุนการปลูกในปีที่ ๑ และบำรุงรักษาต่อเนื่องในปีที่ ๒-๖ (หากได้รับงบประมาณ) โดยในระหว่างปี จะขอความร่วมมือชุมชนสนับสนุนด้านการดูแลรักษา และการป้องกันไฟป่า เพื่อประโยชน์ด้านการฟื้นฟูสภาพป่าชุมชน การเพิ่มพื้นที่สีเขียว และความหลากหลายทางชีวภาพในป่าชุมชน และสำหรับเป็นแหล่งอาหาร แหล่งพืชสมุนไพร หรือแหล่งไม้ใช้สอยสำหรับคนในชุมชน

๒) จัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ ประสานงานการมีส่วนร่วมกับคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน หรือเจ้าหน้าที่ป่าชุมชน หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อร่วมกันจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับสภาพพื้นที่ ค่าพิกัดแปลงสาธิตฯ พร้อมบันทึกภาพถ่าย (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

๓) คัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้ปลูกร่วมกับชุมชน ประสานงานการมีส่วนร่วมกับคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน หรือเจ้าหน้าที่ป่าชุมชน หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อร่วมกับพิจารณาคัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้สำหรับปลูกในแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน โดยเป็นชนิดพันธุ์ไม้ที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ปลูก และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนในการอนุรักษ์และหรือการใช้ประโยชน์ (เป็นกล้าไม้ชนิดไม้กินได้ ประเภทพืชอาหาร พันธุ์ไม้ป่ายืนต้น พันธุ์ไม้ป่าพื้นบ้าน ไม้ใช้สอย ไม้เอนกประสงค์ เป็นต้น)

๔) จัดทำบัญชีรายชื่อชนิดและจำนวนกล้าไม้ที่ปลูกในแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน พร้อมภาพถ่ายกล้าไม้และชื่อพันธุ์ไม้แต่ละชนิด (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

๕) ติดตามและจัดเก็บข้อมูลทางด้านวิชาการ โดยการพิจารณาคัดเลือกพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสำหรับเป็นตัวแทนของพื้นที่แปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน โดยภายในแปลงสาธิตแต่ละแปลง ให้วางแผนตัวอย่างถาวร จำนวน ๑ แปลง (ขนาดพื้นที่แปลงตัวอย่างถาวร ไม่น้อยกว่า ๑ เพอร์เซ็นต์ของพื้นที่แปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน เช่น พื้นที่แปลงสาธิตฯ จำนวน ๑๐๐ ไร่ ดังนั้น ขนาดพื้นที่แปลงตัวอย่างถาวร จะมีขนาดพื้นที่จำนวน ๑ ไร่) เพื่อตรวจวัดความหลากหลายทางชีวภาพ และประเมินการกักเก็บคาร์บอน สำหรับเป็นข้อมูลพื้นฐานในปีแรก และกำหนดให้มีการตรวจติดตามความหลากหลายทางชีวภาพและประเมินการกักเก็บคาร์บอนในทุกปีที่ ๒-๖ เพื่อเป็นการต่อเนื่อง

ภายในพื้นที่แปลงตัวอย่างถาวร ให้แบ่งเป็นแปลงย่อยขนาด ๑๐x๑๐ เมตร พร้อมทั้งแบ่งเป็นแปลงย่อยขนาด ๔x๔ เมตร และ ๑x๑ เมตร บริเวณมุมใดมุมหนึ่งในทุก ๆ แปลงย่อยขนาด ๑๐x๑๐ เมตร

ทำการฝังหมุดเสาปูนไว้ตรงกึ่งกลางแปลง พร้อมทั้งบันทึกพิกัดจุดที่ทำการวางแผนสำรวจ หลังจากนั้นทำการตอกหมายเลข (tag number) ของไม้ใหญ่ที่ปรากฏในแปลงตัวอย่างทุกต้น พร้อมทั้งทำการพ่นสีในจุดที่ทำการวัดเส้นผ่านศูนย์กลางระดับอก (๑.๓๐ เมตร)

เก็บข้อมูลของชนิดพันธุ์ไม้ โดยบันทึกข้อมูลชนิดไม้ (Species List) ทุกชนิดที่ปรากฏในแปลงตัวอย่าง โดยแบ่งเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ ๑) ไม้ใหญ่ (Tree) คือ ไม้ที่มีขนาดความโตทางเส้นผ่านศูนย์กลางเพียงอกที่ ๑.๓๐ เมตร (Diameter at Breast Height, DBH) มากกว่าหรือเท่ากับ ๔.๕ เซนติเมตร ๒) ไม้หนุม (Sapling) คือ ไม้ที่มี DBH < ๔.๕ เซนติเมตร สูง > ๑.๓๐ เมตร และ ๓) กล้าไม้ (Seedling) คือ ไม้ที่มีความสูงน้อยกว่า ๑.๓๐ เมตร หลังจากนั้นทำการเก็บข้อมูลโดยวัดขนาด DBH และประเมินความสูงของไม้ใหญ่ในแปลงขนาด ๑๐x๑๐ เมตร นับจำนวนลูกไม้ยืนต้นภายในแปลงขนาด ๔x๔ เมตร ส่วนกล้าไม้ยืนต้นและไม้พื้นล่างอื่น ๆ ทำการนับจำนวนภายในแปลงขนาด ๑x๑ เมตร

ประเมินการกักเก็บคาร์บอน (โดยใช้ข้อมูลชนิดไม้ ขนาดความโตหรือขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางเพียงอก (DBH) และความสูง) และความหลากหลายทางชีวภาพ (โดยใช้ข้อมูล ชนิดไม้ จำนวนของไม้แต่ละชนิด ขนาด DBH เพื่อหาค่าดัชนีความสำคัญ การกระจายของชั้นความโตของต้นไม้ในป่าชุมชน ความหลากหลายทางชนิดพันธุ์) สำหรับแนวทางการดำเนินงาน และการวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลข้อมูลสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จาก คู่มือ การสำรวจการกักเก็บคาร์บอนและความหลากหลายทางชีวภาพในป่าชุมชน ที่ได้เสนอแนบมาพร้อมนี้ หรือใน [เว็บไซต์ส่วนพัฒนานวนศาสตร์ชุมชน สำนักจัดการป่าชุมชน](#)

๖) การอำนวยความสะดวกและประสานงานโครงการ โดยการประสานงานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อร่วมติดตามผลการปฏิบัติงานกิจกรรมการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน พร้อมทั้งจัดทำบันทึกผลการปฏิบัติงาน ฯ โดยให้ประธานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน และเจ้าหน้าที่ป่าชุมชนหรือผู้แทนสมาชิกป่าชุมชน ร่วมลงลายมือชื่อเป็นหลักฐาน (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

๔.๓ กิจกรรมส่งเสริมระบบวนเกษตรบนพื้นที่เกษตรกร

แนวทางการดำเนินงาน

๑) แนะนำ ให้ความรู้ ความเข้าใจแก่เกษตรกรในหมู่บ้านเป้าหมายกิจกรรมจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชน เกี่ยวกับการจัดทำระบบวนเกษตร และเชิญชวนให้เกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ โดยใช้พื้นที่ของเกษตรกรไม่ต่ำกว่า ๔ ไร่ (รายเดี่ยวหรือหลายรายรวมกัน) เป็นพื้นที่ดำเนินการ

๒) ร่วมกับเกษตรกรผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมระบบวนเกษตรบนพื้นที่เกษตรกรทำการวิเคราะห์สภาพพื้นที่ สภาพดิน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการคัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้ปลูกที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และส่งเสริมให้เกิดความยั่งยืนในการใช้ประโยชน์ที่ดิน

๓) จัดหาพันธุ์ไม้ยืนต้น ขนาดความสูงไม่น้อยกว่า ๓๐ เซนติเมตร จำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐ ต้นต่อไร่ โดยเป็นไม้ป่ายืนต้น ไม้กินได้ ไม้ผล ไม้มีค่าทางเศรษฐกิจ ไม้ใช้สอย ไม้เอนกประสงค์ ที่มีเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ปลูก และสอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร โดยคำนึงถึงความเหมาะสมตามหลักวนเกษตรแบบผสมผสาน ทั้งนี้เป็นไปตามหลักการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างยั่งยืน เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ และเพิ่มความหลากหลายในพื้นที่

๔) จัดทำข้อมูลรายชื่อ ที่อยู่ ของเกษตรกร และบัญชีรายชื่อชนิดและจำนวนกล้าไม้ที่สนับสนุน

๕) สนับสนุนวัสดุการเกษตรในการดำเนินการ เช่น ปุ๋ย โพลีเมอร์ วัสดุปรับปรุงดิน รวมทั้งให้คำแนะนำ ความรู้ เทคนิค ทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง

๖) ประสานและติดตามงาน โดยร่วมกับเกษตรกรติดตามผลการปลูก และพบปะกับเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง คัดเลือกแปลงตัวอย่างสำหรับใช้เป็นที่ศึกษาดูงานของบุคคลภายในและภายนอกชุมชน

๔.๔ กิจกรรมศึกษาทางวิชาการด้านวนศาสตร์ชุมชน เรื่อง การพัฒนาป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้

แนวทางการดำเนินงาน

๑) ดำเนินการประสานงานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนเพื่อร่วมกันพิจารณาคัดเลือกป่าชุมชนที่กลุ่มสมาชิกป่าชุมชนมีการใช้ประโยชน์จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้ (โดยอาจจะเป็นการรวมกลุ่มแบบไม่เป็นทางการ หรือเป็นการรวมกลุ่มแบบเป็นทางการโดยจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน) เช่น กลุ่มที่สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในป่าชุมชน กลุ่มเพาะชำกล้าไม้ชุมชน กลุ่มการใช้ประโยชน์จากพืชอาหารจากป่าชุมชน กลุ่มที่มีการใช้ประโยชน์จากพืชสมุนไพรในป่าชุมชน หรือกลุ่มที่มีการผลิตผลิตภัณฑ์จากป่าชุมชน หรือที่มีความเชื่อมโยงกับป่าชุมชน (เช่น ยาสระ โลชั่น สบู่ สมุนไพรจากป่าชุมชน ชาสมุนไพร ผลิตภัณฑ์อาหาร จักสาน เครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้สอย เป็นต้น)

๒) ดำเนินการสอบถามและสัมภาษณ์ สมาชิกกลุ่มป่าชุมชนที่มีการสร้างรายได้จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชน ตามข้อ ๑) เกี่ยวกับ

(๑) แนวความคิด หลักการ จุดเริ่มต้น ความเป็นมา สภาพปัญหา แรงจูงใจ วัตถุประสงค์ หรือจุดมุ่งหมาย/เป้าหมายของการตั้งกลุ่ม ในการใช้ประโยชน์จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้

(๒) ผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนที่นำมาใช้ประโยชน์

(๓) องค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่นำมาประยุกต์ใช้ประโยชน์

(๔) กระบวนการ วิธีการดำเนินงานเพื่อให้ได้ผลผลิต ผลิตภัณฑ์ หรือบริการจากป่าชุมชน หรือวิธีการใช้ประโยชน์จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้

(๕) วิธีการบริหารงานของกลุ่ม ตลอดจนวิธีการเชื่อมโยงกับตลาด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการพัฒนาศักยภาพของกลุ่ม หรือเพื่อการพัฒนาผลผลิตหรือบริการของกลุ่มเพื่อยกระดับหรือเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

(๖) จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค ในการดำเนินงานของกลุ่ม

(๗) ปัจจัยแห่งความสำเร็จ เช่น การเพิ่มรายได้ การลดรายจ่าย ให้กับชุมชนหรือครัวเรือน ตลอดจนข้อเสนอแนะ สำหรับเป็นแบบอย่างในการนำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ป่าชุมชนอื่น ๆ ต่อไป

๓) จัดทำรูปเล่มรายงานผลการศึกษาด้านวิชาการด้านวนศาสตร์ชุมชน ส่งไฟล์รูปเล่มพร้อมไฟล์รูปภาพ ส่งภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

(รายละเอียดแนวทางการศึกษาด้านวิชาการด้านวนศาสตร์ชุมชนตามเอกสารแนบ)

๕. งบประมาณ

แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ผลผลิตพื้นที่ป่าไม้ ได้รับการบริหารจัดการ กิจกรรมหลักส่งเสริมและพัฒนากาป่าไม้ กิจกรรมพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๑,๐๔๐,๒๐๐ บาท แยกเป็นค่าใช้จ่าย งบดำเนินงาน จำนวน ๗๐,๐๐๐ บาท งบลงทุน จำนวน ๙๗๐,๒๐๐ บาท โดยงบดำเนินงานสามารถใช้จ่ายได้ทุกรายการ

๖. การจัดทำรายงาน ให้ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดตามกำหนดเวลา ดังนี้

๖.๑) รายงานแผนและผลการปฏิบัติงาน และการใช้จ่ายเงินตามแบบ สงป.๓๐๑จ และสงป.๓๐๒จ จัดส่งสำนักจัดการป่าชุมชน ภายใน ๓ วัน หลังสิ้นสุดแต่ละไตรมาส

๖.๒) รายงานความก้าวหน้าผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ พร้อม CD ภาพถ่าย (ไฟล์ jpg) ผลการดำเนินงาน ส่งสำนักจัดการป่าชุมชน ทุกวันสุดท้ายของเดือน

๖.๓) เสนอขอปรับแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน กิจกรรมพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ (หากมี) ภายใน ๓๐ วัน หลังได้รับแผนฯ

๖.๔) เสนอแผนการปฏิบัติงานและงบประมาณกิจกรรมพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ พร้อมพื้นที่เป้าหมายและเอกสารที่เกี่ยวข้อง (เช่น ใบเสนอราคาพร้อมคู่เทียบ ๓ ร้านค้า เป็นต้น) ให้สำนักจัดการป่าชุมชนพิจารณา หากหน่วยงานใดไม่เสนอแผนฯ ภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ จะถือว่าไม่มีความต้องการจะดำเนินกิจกรรมฯ

๖.๕) เสนอพื้นที่เป้าหมายป่าชุมชนตาม พ.ร.บ.ป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ พร้อมพิกัดแนวขอบเขตแปลง สาธิตแบบโพลิกอน กิจกรรมการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ส่งสำนักจัดการป่าชุมชนพิจารณา ภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ (โดยให้พิจารณาคัดเลือกป่าชุมชนที่มีความเหมาะสมสำหรับการปลูกฟื้นฟูสภาพป่า เพื่อประโยชน์ในการบำรุงรักษาและป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายแก่ป่าชุมชน โดยให้พิจารณาคัดเลือกป่าชุมชนดังกล่าวที่อยู่ในท้องที่ที่ดำเนินโครงการ คทช. เป็นอันดับแรก หรือมีความเชื่อมโยงกับท้องที่ที่ดำเนินโครงการ คทช. เช่น เป็นป่าชุมชนที่อยู่ในท้องที่ป่าสงวนแห่งชาติเดียวกัน หรือจังหวัดเดียวกัน หรืออำเภอเดียวกัน หรือตำบลเดียวกัน พื้นที่เป้าหมายดำเนินโครงการ คทช. เป็นต้น)

๖.๖) จัดทำรายละเอียดผลการดำเนินงาน ทุกกิจกรรม เป็นรูปเล่มรายงานพร้อม CD และ QR Code ไฟล์ข้อมูลรูปเล่มรายงาน และไฟล์รูปภาพ (ไฟล์ jpg) ส่งสำนักจัดการป่าชุมชน ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

หมายเหตุ สามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มต่าง ๆ ได้ที่เว็บไซต์ส่วนพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน สำนักจัดการป่าชุมชน

แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน
แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
ผลผลิตพื้นที่ป่าไม้ได้รับการบริหารจัดการ
กิจกรรมหลักส่งเสริมและพัฒนาการป่าไม้
กิจกรรมพัฒนานวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. หน่วยงานรับผิดชอบ ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๕ (อุทัยธานี)
๒. พื้นที่ดำเนินการ จังหวัดอุทัยธานี, กำแพงเพชร, นครสวรรค์, ชัยนาท, สุพรรณบุรี และสิงห์บุรี
๓. ระยะเวลาดำเนินการ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕
๔. กิจกรรมดำเนินการ

๔.๑ กิจกรรมอำนวยการ

แนวทางการดำเนินงาน

- ๑) บริหารงานทั่วไป เช่น งานการเจ้าหน้าที่ งานธุรการ งานวัสดุ ครุภัณฑ์ เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมพัฒนานวนศาสตร์ชุมชนเป็นไปตามเป้าหมาย
- ๒) จัดหา จัดซื้อ จัดจ้าง ซ่อมแซม และบำรุงรักษาทรัพย์สิน อาคารสำนักงาน เพื่อให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ
- ๓) ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์รอบอาคารสำนักงาน ให้อยู่ในสภาพสะอาด สะดวก และปลอดภัยสำหรับผู้มาใช้บริการ
- ๔) ประสานงาน และสนับสนุนการดำเนินงานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานตามภารกิจ งานนโยบายสำคัญ และงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย
- ๕) ประชาสัมพันธ์ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ดำเนินงานด้านวนศาสตร์ชุมชนกับประชาชน และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ๖) ให้บริการความรู้ทางด้านวิชาการ และด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับป่าไม้และป่าชุมชน ทั้งในรูปแบบการรับเชิญเป็นวิทยากรบรรยาย การจัดนิทรรศการ การประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ เป็นต้น
- ๗) ผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ เช่น one page, Infographic, คลิปวิดีโอ *เกี่ยวกับประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการพัฒนาป่าชุมชน* เช่น ประโยชน์ด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยชุมชน ประโยชน์ด้านแหล่งพืชอาหาร แหล่งพืชสมุนไพร แหล่งไม้ใช้สอย ผลิตผล ผลิตภัณฑ์จากป่าชุมชน เช่น เครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้สอย เป็นต้น เพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินงาน สำหรับสร้างการรับรู้สู่ประชาชน และเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงานและของกรมป่าไม้ พร้อมทั้งเผยแพร่ในหลากหลายช่องทาง เช่น Social Media เว็บไซต์ของหน่วยงาน เพจเฟซบุ๊ก หรือแอปพลิเคชันไลน์กลุ่มต่าง ๆ เป็นต้น
- ๘) จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจผู้รับบริการ อย่างน้อย ๓๐ ชุด พร้อมทั้งนำผลการประเมินแบบสอบถามมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๔.๒ กิจกรรมการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน

แนวทางการดำเนินงาน

- ๑) ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจกับชุมชน โดยประสานงานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน และ/หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้เกี่ยวกับการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชนในพื้นที่ป่าชุมชน ซึ่งเป็นการกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อประโยชน์ในการบำรุงรักษาและป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายแก่ป่าชุมชน ตามมาตรา ๖๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีหลักการดำเนินงานคือ กรมป่าไม้สนับสนุนด้านการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชนในพื้นที่ป่าชุมชน ตั้งแต่การจัดเตรียมพื้นที่ การจัดหากกล้าไม้ที่มีความเหมาะสมกับสภาพ

พื้นที่ปลูกและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน การสนับสนุนการปลูกในปีที่ ๑ และบำรุงรักษาต่อเนื่องในปีที่ ๒-๖ (หากได้รับงบประมาณ) โดยในระหว่างปี จะขอความร่วมมือชุมชนสนับสนุนด้านการดูแลรักษา และการป้องกันไฟป่า เพื่อประโยชน์ด้านการฟื้นฟูสภาพป่าชุมชน การเพิ่มพื้นที่สีเขียว และความหลากหลายทางชีวภาพในป่าชุมชน และสำหรับเป็นแหล่งอาหาร แหล่งพืชสมุนไพร หรือแหล่งไม้ใช้สอยสำหรับคนในชุมชน

๒) จัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ ประสานงานการมีส่วนร่วมกับคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน หรือเจ้าหน้าที่ป่าชุมชน หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อร่วมกันจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับสภาพพื้นที่ ค่าพิกัดแปลงสาธิตฯ พร้อมบันทึกภาพถ่าย (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

๓) คัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้ปลูกร่วมกับชุมชน ประสานงานการมีส่วนร่วมกับคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน หรือเจ้าหน้าที่ป่าชุมชน หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อร่วมกับพิจารณาคัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้สำหรับปลูกในแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน โดยเป็นชนิดพันธุ์ไม้ที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ปลูก และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนในการอนุรักษ์และหรือการใช้ประโยชน์ (เป็นกล้าไม้ชนิดไม้กินได้ ประเภทพืชอาหาร พันธุ์ไม้ป่ายืนต้น พันธุ์ไม้ป่าพื้นบ้าน ไม้ใช้สอย ไม้เอนกประสงค์ เป็นต้น)

๔) จัดทำบัญชีรายชื่อชนิดและจำนวนกล้าไม้ที่ปลูกในแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน พร้อมภาพถ่ายกล้าไม้และชื่อพันธุ์ไม้แต่ละชนิด (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

๕) ติดตามและจัดเก็บข้อมูลทางด้านวิชาการ โดยการพิจารณาเลือกพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสำหรับเป็นตัวแทนของพื้นที่แปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน โดยภายในแปลงสาธิตแต่ละแปลง ให้วางแผนตัวอย่างถาวร จำนวน ๑ แปลง (ขนาดพื้นที่แปลงตัวอย่างถาวร ไม่น้อยกว่า ๑ เพอร์เซ็นต์ของพื้นที่แปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน เช่น พื้นที่แปลงสาธิตฯ จำนวน ๑๐๐ ไร่ ดังนั้น ขนาดพื้นที่แปลงตัวอย่างถาวร จะมีขนาดพื้นที่จำนวน ๑ ไร่) เพื่อตรวจวัดความหลากหลายทางชีวภาพ และประเมินการกักเก็บคาร์บอน สำหรับเป็นข้อมูลพื้นฐานในปีแรก และกำหนดให้มีการตรวจติดตามความหลากหลายทางชีวภาพและประเมินการกักเก็บคาร์บอนในทุกปีที่ ๒-๖ เพื่อเป็นการต่อเนื่อง

ภายในพื้นที่แปลงตัวอย่างถาวร ให้แบ่งเป็นแปลงย่อยขนาด ๑๐x๑๐ เมตร พร้อมทั้งแบ่งเป็นแปลงย่อยขนาด ๔x๔ เมตร และ ๑x๑ เมตร บริเวณมุมใดมุมหนึ่งในทุก ๆ แปลงย่อยขนาด ๑๐x๑๐ เมตร

ทำการฝังหมุดเสาปูนไว้ตรงกึ่งกลางแปลง พร้อมทั้งบันทึกพิกัดจุดที่ทำการวางแผนสำรวจ หลังจากนั้นทำการตอกหมายเลข (tag number) ของไม้ใหญ่ที่ปรากฏในแปลงตัวอย่างทุกต้น พร้อมทั้งทำการพ่นสีในจุดที่ทำการวัดเส้นผ่านศูนย์กลางระดับอก (๑.๓๐ เมตร)

เก็บข้อมูลของชนิดพันธุ์ไม้ โดยบันทึกข้อมูลชนิดไม้ (Species List) ทุกชนิดที่ปรากฏในแปลงตัวอย่าง โดยแบ่งเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ ๑) ไม้ใหญ่ (Tree) คือ ไม้ที่มีขนาดความโตทางเส้นผ่านศูนย์กลางเพียงอกที่ ๑.๓๐ เมตร (Diameter at Breast Height, DBH) มากกว่าหรือเท่ากับ ๔.๕ เซนติเมตร ๒) ไม้หนุม (Sapling) คือ ไม้ที่มี DBH < ๔.๕ เซนติเมตร สูง > ๑.๓๐ เมตร และ ๓) กล้าไม้ (Seedling) คือ ไม้ที่มีความสูงน้อยกว่า ๑.๓๐ เมตร หลังจากนั้นทำการเก็บข้อมูลโดยวัดขนาด DBH และประเมินความสูงของไม้ใหญ่ในแปลงขนาด ๑๐x๑๐ เมตร นับจำนวนลูกไม้ยืนต้นภายในแปลงขนาด ๔x๔ เมตร ส่วนกล้าไม้ยืนต้นและไม้พื้นล่างอื่น ๆ ทำการนับจำนวนภายในแปลงขนาด ๑x๑ เมตร

ประเมินการกักเก็บคาร์บอน (โดยใช้ข้อมูลชนิดไม้ ขนาดความโตหรือขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางเพียงอก (DBH) และความสูง) และความหลากหลายทางชีวภาพ (โดยใช้ข้อมูล ชนิดไม้ จำนวนของไม้แต่ละชนิด ขนาด DBH เพื่อหาค่าดัชนีความสำคัญ การกระจายของชั้นความโตของต้นไม้ในป่าชุมชน ความหลากหลายทางชนิดพันธุ์) สำหรับแนวทางการดำเนินงาน และการวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลข้อมูลสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จาก คู่มือ การสำรวจการกักเก็บคาร์บอนและความหลากหลายทางชีวภาพในป่าชุมชน ที่ได้เสนอแนบมาพร้อมนี้ หรือใน [เว็บไซต์ส่วนพัฒนานวนศาสตร์ชุมชน สำนักจัดการป่าชุมชน](#)

๖) การอำนวยความสะดวกและประสานงานโครงการ โดยการประสานงานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อร่วมติดตามผลการปฏิบัติงานกิจกรรมการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน พร้อมทั้งจัดทำบันทึกผลการปฏิบัติงาน ฯ โดยให้ประธานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน และเจ้าหน้าที่ป่าชุมชนหรือผู้แทนสมาชิกป่าชุมชน ร่วมลงลายมือชื่อเป็นหลักฐาน (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

๔.๓ กิจกรรมส่งเสริมระบบวนเกษตรบนพื้นที่เกษตรกร

แนวทางการดำเนินงาน

๑) แนะนำ ให้ความรู้ ความเข้าใจแก่เกษตรกรในหมู่บ้านเป้าหมายกิจกรรมจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชน เกี่ยวกับการจัดทำระบบวนเกษตร และเชิญชวนให้เกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ โดยใช้พื้นที่ของเกษตรกรไม่ต่ำกว่า ๔ ไร่ (รายเดี่ยวหรือหลายรายรวมกัน) เป็นพื้นที่ดำเนินการ

๒) ร่วมกับเกษตรกรผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมระบบวนเกษตรบนพื้นที่เกษตรกรทำการวิเคราะห์สภาพพื้นที่ สภาพดิน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการคัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้ปลูกที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และส่งเสริมให้เกิดความยั่งยืนในการใช้ประโยชน์ที่ดิน

๓) จัดหาพันธุ์ไม้ยืนต้น ขนาดความสูงไม่น้อยกว่า ๓๐ เซนติเมตร จำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐ ต้นต่อไร่ โดยเป็นไม้ป่ายืนต้น ไม้กินได้ ไม้ผล ไม้มีค่าทางเศรษฐกิจ ไม้ใช้สอย ไม้เอนกประสงค์ ที่มีเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ปลูก และสอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร โดยคำนึงถึงความเหมาะสมตามหลักวนเกษตรแบบผสมผสาน ทั้งนี้เป็นไปตามหลักการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างยั่งยืน เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ และเพิ่มความหลากหลายในพื้นที่

๔) จัดทำข้อมูลรายชื่อ ที่อยู่ ของเกษตรกร และบัญชีรายชื่อชนิดและจำนวนกล้าไม้ที่สนับสนุน

๕) สนับสนุนวัสดุการเกษตรในการดำเนินการ เช่น ปุ๋ย โพลีเมอร์ วัสดุปรับปรุงดิน รวมทั้งให้คำแนะนำ ความรู้ เทคนิค ทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง

๖) ประสานและติดตามงาน โดยร่วมกับเกษตรกรติดตามผลการปลูก และพบปะกับเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง คัดเลือกแปลงตัวอย่างสำหรับใช้เป็นที่ศึกษาดูงานของบุคคลภายในและภายนอกชุมชน

๔.๔ กิจกรรมศึกษาทางวิชาการด้านวนศาสตร์ชุมชน เรื่อง การพัฒนาป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้

แนวทางการดำเนินงาน

๑) ดำเนินการประสานงานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนเพื่อร่วมกันพิจารณาคัดเลือกป่าชุมชนที่กลุ่มสมาชิกป่าชุมชนมีการใช้ประโยชน์จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้ (โดยอาจจะเป็นการรวมกลุ่มแบบไม่เป็นทางการ หรือเป็นการรวมกลุ่มแบบเป็นทางการโดยจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน) เช่น กลุ่มที่สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในป่าชุมชน กลุ่มเพาะชำกล้าไม้ชุมชน กลุ่มการใช้ประโยชน์จากพืชอาหารจากป่าชุมชน กลุ่มที่มีการใช้ประโยชน์จากพืชสมุนไพรในป่าชุมชน หรือกลุ่มที่มีการผลิตผลิตภัณฑ์จากป่าชุมชน หรือที่มีความเชื่อมโยงกับป่าชุมชน (เช่น ยาสระ โลชั่น สบู่ สมุนไพรจากป่าชุมชน ชาสมุนไพร ผลิตภัณฑ์อาหาร จักสาน เครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้สอย เป็นต้น)

๒) ดำเนินการสอบถามและสัมภาษณ์ สมาชิกกลุ่มป่าชุมชนที่มีการสร้างรายได้จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชน ตามข้อ ๑) เกี่ยวกับ

(๑) แนวความคิด หลักการ จุดเริ่มต้น ความเป็นมา สภาพปัญหา แรงจูงใจ วัตถุประสงค์ หรือจุดมุ่งหมาย/เป้าหมายของการตั้งกลุ่ม ในการใช้ประโยชน์จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้

(๒) ผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนที่นำมาใช้ประโยชน์

(๓) องค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่นำมาประยุกต์ใช้ประโยชน์

(๔) กระบวนการ วิธีการดำเนินงานเพื่อให้ได้ผลผลิต ผลิตภัณฑ์ หรือบริการจากป่าชุมชน หรือวิธีการใช้ประโยชน์จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้

(๕) วิธีการบริหารงานของกลุ่ม ตลอดจนวิธีการเชื่อมโยงกับตลาด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการพัฒนาศักยภาพของกลุ่ม หรือเพื่อการพัฒนาผลผลิตหรือบริการของกลุ่มเพื่อยกระดับหรือเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

(๖) จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค ในการดำเนินงานของกลุ่ม

(๗) ปัจจัยแห่งความสำเร็จ เช่น การเพิ่มรายได้ การลดรายจ่าย ให้กับชุมชนหรือครัวเรือน ตลอดจนข้อเสนอแนะ สำหรับเป็นแบบอย่างในการนำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ป่าชุมชนอื่น ๆ ต่อไป

๓) จัดทำรูปเล่มรายงานผลการศึกษาด้านวิชาการด้านวนศาสตร์ชุมชน ส่งไฟล์รูปเล่มพร้อมไฟล์รูปภาพ ส่งภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

(รายละเอียดแนวทางการศึกษาด้านวิชาการด้านวนศาสตร์ชุมชนตามเอกสารแนบ)

๕. งบประมาณ

แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ผลผลิตพื้นที่ป่าไม้ ได้รับการบริหารจัดการ กิจกรรมหลักส่งเสริมและพัฒนากาป่าไม้ กิจกรรมพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๔๔๗,๓๐๐ บาท แยกเป็นค่าใช้จ่าย งบดำเนินงาน จำนวน ๗๐,๐๐๐ บาท งบลงทุน จำนวน ๓๗๗,๓๐๐ บาท โดยงบดำเนินงานสามารถใช้จ่ายได้ทุกรายการ

๖. การจัดทำรายงาน ให้ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดตามกำหนดเวลา ดังนี้

๖.๑) รายงานแผนและผลการปฏิบัติงาน และการใช้จ่ายเงินตามแบบ สงป.๓๐๑จ และสงป.๓๐๒จ จัดส่งสำนักจัดการป่าชุมชน ภายใน ๓ วัน หลังสิ้นสุดแต่ละไตรมาส

๖.๒) รายงานความก้าวหน้าผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ พร้อม CD ภาพถ่าย (ไฟล์ jpg) ผลการดำเนินงาน ส่งสำนักจัดการป่าชุมชน ทุกวันสุดท้ายของเดือน

๖.๓) เสนอขอปรับแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน กิจกรรมพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ (หากมี) ภายใน ๓๐ วัน หลังได้รับแผนฯ

๖.๔) เสนอแผนการปฏิบัติงานและงบประมาณกิจกรรมพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ พร้อมพื้นที่เป้าหมายและเอกสารที่เกี่ยวข้อง (เช่น ใบเสนอราคาพร้อมคู่เทียบ ๓ ร้านค้า เป็นต้น) ให้สำนักจัดการป่าชุมชนพิจารณา หากหน่วยงานใดไม่เสนอแผนฯ ภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ จะถือว่าไม่มีความต้องการจะดำเนินกิจกรรมฯ

๖.๕) เสนอพื้นที่เป้าหมายป่าชุมชนตาม พ.ร.บ.ป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ พร้อมพิกัดแนวขอบเขตแปลง สาธิตแบบโพลิกอน กิจกรรมการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ส่งสำนักจัดการป่าชุมชนพิจารณา ภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ (โดยให้พิจารณาคัดเลือกป่าชุมชนที่มีความเหมาะสมสำหรับการปลูกฟื้นฟูสภาพป่า เพื่อประโยชน์ในการบำรุงรักษาและป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายแก่ป่าชุมชน โดยให้พิจารณาคัดเลือกป่าชุมชนดังกล่าวที่อยู่ในท้องที่ที่ดำเนินโครงการ คทช. เป็นอันดับแรก หรือมีความเชื่อมโยงกับท้องที่ที่ดำเนินโครงการ คทช. เช่น เป็นป่าชุมชนที่อยู่ในท้องที่ป่าสงวนแห่งชาติเดียวกัน หรือจังหวัดเดียวกัน หรืออำเภอเดียวกัน หรือตำบลเดียวกัน พื้นที่เป้าหมายดำเนินโครงการ คทช. เป็นต้น)

๖.๖) จัดทำรายละเอียดผลการดำเนินงาน ทุกกิจกรรม เป็นรูปเล่มรายงานพร้อม CD และ QR Code ไฟล์ข้อมูลรูปเล่มรายงาน และไฟล์รูปภาพ (ไฟล์ jpg) ส่งสำนักจัดการป่าชุมชน ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

หมายเหตุ สามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มต่าง ๆ ได้ที่เว็บไซต์ส่วนพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน สำนักจัดการป่าชุมชน

แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน
แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
ผลผลิตพื้นที่ป่าไม้ได้รับการบริหารจัดการ
กิจกรรมหลักส่งเสริมและพัฒนากาป่าไม้
กิจกรรมพัฒนามวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. หน่วยงานรับผิดชอบ ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๖ (ระยอง)
๒. พื้นที่ดำเนินการ จังหวัดระยอง, จันทบุรี, ตราด, ชลบุรี, สระแก้ว, ฉะเชิงเทรา และสมุทรปราการ
๓. ระยะเวลาดำเนินการ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕
๔. กิจกรรมดำเนินการ
 - ๔.๑ กิจกรรมอำนวยการ
แนวทางการดำเนินงาน
 - ๑) บริหารงานทั่วไป เช่น งานการเจ้าหน้าที่ งานธุรการ งานวัสดุ ครุภัณฑ์ เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมพัฒนามวนศาสตร์ชุมชนเป็นไปตามเป้าหมาย
 - ๒) จัดหา จัดซื้อ จัดจ้าง ซ่อมแซม และบำรุงรักษาทรัพย์สิน อาคารสำนักงาน เพื่อให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ
 - ๓) ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์รอบอาคารสำนักงาน ให้อยู่ในสภาพสะอาด สะดวก และปลอดภัยสำหรับผู้มาใช้บริการ
 - ๔) ประสานงาน และสนับสนุนการดำเนินงานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานตามภารกิจ งานนโยบายสำคัญ และงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย
 - ๕) ประชาสัมพันธ์ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ดำเนินงานด้านวนศาสตร์ชุมชนกับประชาชน และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
 - ๖) ให้บริการความรู้ทางด้านวิชาการ และด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับป่าไม้และป่าชุมชน ทั้งในรูปแบบการรับเชิญเป็นวิทยากรบรรยาย การจัดนิทรรศการ การประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ เป็นต้น
 - ๗) ผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ เช่น one page, Infographic, คลิปวิดีโอ *เกี่ยวกับประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการพัฒนาป่าชุมชน* เช่น ประโยชน์ด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยชุมชน ประโยชน์ด้านแหล่งพืชอาหาร แหล่งพืชสมุนไพร แหล่งไม้ใช้สอย ผลิตภัณฑ์จากป่าชุมชน เช่น เครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้สอย เป็นต้น เพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินงาน สำหรับสร้างการรับรู้สู่ประชาชน และเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงานและของกรมป่าไม้ พร้อมทั้งเผยแพร่ในหลากหลายช่องทาง เช่น Social Media เว็บไซต์ของหน่วยงาน เพจเฟซบุ๊ก หรือแอปพลิเคชันไลน์กลุ่มต่าง ๆ เป็นต้น
 - ๘) จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจผู้รับบริการ อย่างน้อย ๓๐ ชุด พร้อมทั้งนำผลการประเมินแบบสอบถามมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนากาดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๔.๒ กิจกรรมการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน

แนวทางการดำเนินงาน

- ๑) ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจกับชุมชน โดยประสานงานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน และ/หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้เกี่ยวกับการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชนในพื้นที่ป่าชุมชน ซึ่งเป็นการกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อประโยชน์ในการบำรุงรักษาและป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายแก่ป่าชุมชน ตามมาตรา ๖๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีหลักการดำเนินงานคือ กรมป่าไม้สนับสนุนด้านการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชนในพื้นที่ป่าชุมชน ตั้งแต่การจัดเตรียมพื้นที่ การจัดหากกล้าไม้ที่มีความเหมาะสมกับสภาพ

พื้นที่ปลูกและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน การสนับสนุนการปลูกในปีที่ ๑ และบำรุงรักษาต่อเนื่องในปีที่ ๒-๖ (หากได้รับงบประมาณ) โดยในระหว่างปี จะขอความร่วมมือชุมชนสนับสนุนด้านการดูแลรักษา และการป้องกันไฟป่า เพื่อประโยชน์ด้านการฟื้นฟูสภาพป่าชุมชน การเพิ่มพื้นที่สีเขียว และความหลากหลายทางชีวภาพในป่าชุมชน และสำหรับเป็นแหล่งอาหาร แหล่งพืชสมุนไพร หรือแหล่งไม้ใช้สอยสำหรับคนในชุมชน

๒) จัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ ประสานงานการมีส่วนร่วมกับคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน หรือเจ้าหน้าที่ป่าชุมชน หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อร่วมกันจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับสภาพพื้นที่ ค่าพิกัดแปลงสาธิตฯ พร้อมบันทึกภาพถ่าย (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

๓) คัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้ปลูกร่วมกับชุมชน ประสานงานการมีส่วนร่วมกับคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน หรือเจ้าหน้าที่ป่าชุมชน หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อร่วมกับพิจารณาคัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้สำหรับปลูกในแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน โดยเป็นชนิดพันธุ์ไม้ที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ปลูก และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนในการอนุรักษ์และหรือการใช้ประโยชน์ (เป็นกล้าไม้ชนิดไม้กินได้ ประเภทพืชอาหาร พันธุ์ไม้ป่ายืนต้น พันธุ์ไม้ป่าพื้นบ้าน ไม้ใช้สอย ไม้เอนกประสงค์ เป็นต้น)

๔) จัดทำบัญชีรายชื่อชนิดและจำนวนกล้าไม้ที่ปลูกในแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน พร้อมภาพถ่ายกล้าไม้และชื่อพันธุ์ไม้แต่ละชนิด (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

๕) ติดตามและจัดเก็บข้อมูลทางด้านวิชาการ โดยการพิจารณาเลือกพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสำหรับเป็นตัวแทนของพื้นที่แปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน โดยภายในแปลงสาธิตแต่ละแปลง ให้วางแผนตัวอย่างถาวร จำนวน ๑ แปลง (ขนาดพื้นที่แปลงตัวอย่างถาวร ไม่น้อยกว่า ๑ เพอร์เซ็นต์ของพื้นที่แปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน เช่น พื้นที่แปลงสาธิตฯ จำนวน ๑๐๐ ไร่ ดังนั้น ขนาดพื้นที่แปลงตัวอย่างถาวร จะมีขนาดพื้นที่จำนวน ๑ ไร่) เพื่อตรวจวัดความหลากหลายทางชีวภาพ และประเมินการกักเก็บคาร์บอน สำหรับเป็นข้อมูลพื้นฐานในปีแรก และกำหนดให้มีการตรวจติดตามความหลากหลายทางชีวภาพและประเมินการกักเก็บคาร์บอนในทุกปีที่ ๒-๖ เพื่อเป็นการต่อเนื่อง

ภายในพื้นที่แปลงตัวอย่างถาวร ให้แบ่งเป็นแปลงย่อยขนาด ๑๐x๑๐ เมตร พร้อมทั้งแบ่งเป็นแปลงย่อยขนาด ๔x๔ เมตร และ ๑x๑ เมตร บริเวณมุมใดมุมหนึ่งในทุก ๆ แปลงย่อยขนาด ๑๐x๑๐ เมตร

ทำการฝังหมุดเสาปูนไว้ตรงกึ่งกลางแปลง พร้อมทั้งบันทึกพิกัดจุดที่ทำการวางแผนสำรวจ หลังจากนั้นทำการตอกหมายเลข (tag number) ของไม้ใหญ่ที่ปรากฏในแปลงตัวอย่างทุกต้น พร้อมทั้งทำการพ่นสีในจุดที่ทำการวัดเส้นผ่านศูนย์กลางระดับอก (๑.๓๐ เมตร)

เก็บข้อมูลของชนิดพันธุ์ไม้ โดยบันทึกข้อมูลชนิดไม้ (Species List) ทุกชนิดที่ปรากฏในแปลงตัวอย่าง โดยแบ่งเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ ๑) ไม้ใหญ่ (Tree) คือ ไม้ที่มีขนาดความโตทางเส้นผ่านศูนย์กลางเพียงอกที่ ๑.๓๐ เมตร (Diameter at Breast Height, DBH) มากกว่าหรือเท่ากับ ๔.๕ เซนติเมตร ๒) ไม้หนุม (Sapling) คือ ไม้ที่มี DBH < ๔.๕ เซนติเมตร สูง > ๑.๓๐ เมตร และ ๓) กล้าไม้ (Seedling) คือ ไม้ที่มีความสูงน้อยกว่า ๑.๓๐ เมตร หลังจากนั้นทำการเก็บข้อมูลโดยวัดขนาด DBH และประเมินความสูงของไม้ใหญ่ในแปลงขนาด ๑๐x๑๐ เมตร นับจำนวนลูกไม้ยืนต้นภายในแปลงขนาด ๔x๔ เมตร ส่วนกล้าไม้ยืนต้นและไม้พื้นล่างอื่น ๆ ทำการนับจำนวนภายในแปลงขนาด ๑x๑ เมตร

ประเมินการกักเก็บคาร์บอน (โดยใช้ข้อมูลชนิดไม้ ขนาดความโตหรือขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางเพียงอก (DBH) และความสูง) และความหลากหลายทางชีวภาพ (โดยใช้ข้อมูล ชนิดไม้ จำนวนของไม้แต่ละชนิด ขนาด DBH เพื่อหาค่าดัชนีความสำคัญ การกระจายของชั้นความโตของต้นไม้ในป่าชุมชน ความหลากหลายทางชนิดพันธุ์) สำหรับแนวทางการดำเนินงาน และการวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลข้อมูลสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จาก คู่มือ การสำรวจการกักเก็บคาร์บอนและความหลากหลายทางชีวภาพในป่าชุมชน ที่ได้เสนอแนบมาพร้อมนี้ หรือใน [เว็บไซต์ส่วนพัฒนานวนศาสตร์ชุมชน สำนักจัดการป่าชุมชน](#)

๖) การอำนวยความสะดวกและประสานงานโครงการ โดยการประสานงานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อร่วมติดตามผลการปฏิบัติงานกิจกรรมการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน พร้อมทั้งจัดทำบันทึกผลการปฏิบัติงาน ฯ โดยให้ประธานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน และเจ้าหน้าที่ป่าชุมชนหรือผู้แทนสมาชิกป่าชุมชน ร่วมลงลายมือชื่อเป็นหลักฐาน (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

๔.๓ กิจกรรมส่งเสริมระบบวนเกษตรบนพื้นที่เกษตรกร

แนวทางการดำเนินงาน

๑) แนะนำ ให้ความรู้ ความเข้าใจแก่เกษตรกรในหมู่บ้านเป้าหมายกิจกรรมจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชน เกี่ยวกับการจัดทำระบบวนเกษตร และเชิญชวนให้เกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ โดยใช้พื้นที่ของเกษตรกรไม่ต่ำกว่า ๔ ไร่ (รายเดี่ยวหรือหลายรายรวมกัน) เป็นพื้นที่ดำเนินการ

๒) ร่วมกับเกษตรกรผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมระบบวนเกษตรบนพื้นที่เกษตรกรทำการวิเคราะห์สภาพพื้นที่ สภาพดิน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการคัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้ปลูกที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และส่งเสริมให้เกิดความยั่งยืนในการใช้ประโยชน์ที่ดิน

๓) จัดหาพันธุ์ไม้ยืนต้น ขนาดความสูงไม่น้อยกว่า ๓๐ เซนติเมตร จำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐ ต้นต่อไร่ โดยเป็นไม้ป่ายืนต้น ไม้กินได้ ไม้ผล ไม้มีค่าทางเศรษฐกิจ ไม้ใช้สอย ไม้เอนกประสงค์ ที่มีเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ปลูก และสอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร โดยคำนึงถึงความเหมาะสมตามหลักวนเกษตรแบบผสมผสาน ทั้งนี้เป็นไปตามหลักการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างยั่งยืน เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ และเพิ่มความหลากหลายในพื้นที่

๔) จัดทำข้อมูลรายชื่อ ที่อยู่ ของเกษตรกร และบัญชีรายชื่อชนิดและจำนวนกล้าไม้ที่สนับสนุน

๕) สนับสนุนวัสดุการเกษตรในการดำเนินการ เช่น ปุ๋ย โพลีเมอร์ วัสดุปรับปรุงดิน รวมทั้งให้คำแนะนำ ความรู้ เทคนิค ทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง

๖) ประสานและติดตามงาน โดยร่วมกับเกษตรกรติดตามผลการปลูก และพบปะกับเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง คัดเลือกแปลงตัวอย่างสำหรับใช้เป็นที่ศึกษาดูงานของบุคคลภายในและภายนอกชุมชน

๔.๔ กิจกรรมศึกษาทางวิชาการด้านวนศาสตร์ชุมชน เรื่อง การพัฒนาป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้

แนวทางการดำเนินงาน

๑) ดำเนินการประสานงานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนเพื่อร่วมกันพิจารณาคัดเลือกป่าชุมชนที่กลุ่มสมาชิกป่าชุมชนมีการใช้ประโยชน์จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้ (โดยอาจจะเป็นการรวมกลุ่มแบบไม่เป็นทางการ หรือเป็นการรวมกลุ่มแบบเป็นทางการโดยจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน) เช่น กลุ่มที่สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในป่าชุมชน กลุ่มเพาะชำกล้าไม้ชุมชน กลุ่มการใช้ประโยชน์จากพืชอาหารจากป่าชุมชน กลุ่มที่มีการใช้ประโยชน์จากพืชสมุนไพรในป่าชุมชน หรือกลุ่มที่มีการผลิตผลิตภัณฑ์จากป่าชุมชน หรือที่มีความเชื่อมโยงกับป่าชุมชน (เช่น ยาสระ โลชั่น สบู่ สมุนไพรจากป่าชุมชน ชาสมุนไพร ผลิตภัณฑ์อาหาร จักสาน เครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้สอย เป็นต้น)

๒) ดำเนินการสอบถามและสัมภาษณ์ สมาชิกกลุ่มป่าชุมชนที่มีการสร้างรายได้จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชน ตามข้อ ๑) เกี่ยวกับ

(๑) แนวความคิด หลักการ จุดเริ่มต้น ความเป็นมา สภาพปัญหา แรงจูงใจ วัตถุประสงค์ หรือจุดมุ่งหมาย/เป้าหมายของการตั้งกลุ่ม ในการใช้ประโยชน์จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้

(๒) ผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนที่นำมาใช้ประโยชน์

(๓) องค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่นำมาประยุกต์ใช้ประโยชน์

(๔) กระบวนการ วิธีการดำเนินงานเพื่อให้ได้ผลผลิต ผลิตภัณฑ์ หรือบริการจากป่าชุมชน หรือวิธีการใช้ประโยชน์จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้

(๕) วิธีการบริหารงานของกลุ่ม ตลอดจนวิธีการเชื่อมโยงกับตลาด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการพัฒนาศักยภาพของกลุ่ม หรือเพื่อการพัฒนาผลผลิตหรือบริการของกลุ่มเพื่อยกระดับหรือเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

(๖) จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค ในการดำเนินงานของกลุ่ม

(๗) ปัจจัยแห่งความสำเร็จ เช่น การเพิ่มรายได้ การลดรายจ่าย ให้กับชุมชนหรือครัวเรือน ตลอดจนข้อเสนอแนะ สำหรับเป็นแบบอย่างในการนำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ป่าชุมชนอื่น ๆ ต่อไป

๓) จัดทำรูปเล่มรายงานผลการศึกษาด้านวิชาการด้านวนศาสตร์ชุมชน ส่งไฟล์รูปเล่มพร้อมไฟล์รูปภาพ ส่งภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

(รายละเอียดแนวทางการศึกษาด้านวิชาการด้านวนศาสตร์ชุมชนตามเอกสารแนบ)

๕. งบประมาณ

แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ผลผลิตพื้นที่ป่าไม้ ได้รับการบริหารจัดการ กิจกรรมหลักส่งเสริมและพัฒนากาป่าไม้ กิจกรรมพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๑,๐๔๐,๒๐๐ บาท แยกเป็นค่าใช้จ่าย งบดำเนินงาน จำนวน ๗๐,๐๐๐ บาท งบลงทุน จำนวน ๙๗๐,๒๐๐ บาท โดยงบดำเนินงานสามารถใช้จ่ายได้ทุกรายการ

๖. การจัดทำรายงาน ให้ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดตามกำหนดเวลา ดังนี้

๖.๑) รายงานแผนและผลการปฏิบัติงาน และการใช้จ่ายเงินตามแบบ สงป.๓๐๑จ และสงป.๓๐๒จ จัดส่งสำนักจัดการป่าชุมชน ภายใน ๓ วัน หลังสิ้นสุดแต่ละไตรมาส

๖.๒) รายงานความก้าวหน้าผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ พร้อม CD ภาพถ่าย (ไฟล์ jpg) ผลการดำเนินงาน ส่งสำนักจัดการป่าชุมชน ทุกวันสุดท้ายของเดือน

๖.๓) เสนอขอปรับแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน กิจกรรมพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ (หากมี) ภายใน ๓๐ วัน หลังได้รับแผนฯ

๖.๔) เสนอแผนการปฏิบัติงานและงบประมาณกิจกรรมพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ พร้อมพื้นที่เป้าหมายและเอกสารที่เกี่ยวข้อง (เช่น ใบเสนอราคาพร้อมคู่เทียบ ๓ ร้านค้า เป็นต้น) ให้สำนักจัดการป่าชุมชนพิจารณา หากหน่วยงานใดไม่เสนอแผนฯ ภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ จะถือว่าไม่มีความต้องการจะดำเนินกิจกรรมฯ

๖.๕) เสนอพื้นที่เป้าหมายป่าชุมชนตาม พ.ร.บ.ป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ พร้อมพิกัดแนวขอบเขตแปลง สาธิตแบบโพลิกอน กิจกรรมการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ส่งสำนักจัดการป่าชุมชนพิจารณา ภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ (โดยให้พิจารณาคัดเลือกป่าชุมชนที่มีความเหมาะสมสำหรับการปลูกฟื้นฟูสภาพป่า เพื่อประโยชน์ในการบำรุงรักษาและป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายแก่ป่าชุมชน โดยให้พิจารณาคัดเลือกป่าชุมชนดังกล่าวที่อยู่ในท้องที่ที่ดำเนินโครงการ คทช. เป็นอันดับแรก หรือมีความเชื่อมโยงกับท้องที่ที่ดำเนินโครงการ คทช. เช่น เป็นป่าชุมชนที่อยู่ในท้องที่ป่าสงวนแห่งชาติเดียวกัน หรือจังหวัดเดียวกัน หรืออำเภอเดียวกัน หรือตำบลเดียวกัน พื้นที่เป้าหมายดำเนินโครงการ คทช. เป็นต้น)

๖.๖) จัดทำรายละเอียดผลการดำเนินงาน ทุกกิจกรรม เป็นรูปเล่มรายงานพร้อม CD และ QR Code ไฟล์ข้อมูลรูปเล่มรายงาน และไฟล์รูปภาพ (ไฟล์ jpg) ส่งสำนักจัดการป่าชุมชน ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

หมายเหตุ สามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มต่าง ๆ ได้ที่เว็บไซต์ส่วนพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน สำนักจัดการป่าชุมชน

แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน
แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
ผลผลิตพื้นที่ป่าไม่ได้รับการบริหารจัดการ
กิจกรรมหลักส่งเสริมและพัฒนาการป่าไม้
กิจกรรมพัฒนานวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. หน่วยงานรับผิดชอบ ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๗ (ราชบุรี)
๒. พื้นที่ดำเนินการ จังหวัดราชบุรี, เพชรบุรี, ประจวบคีรีขันธ์, กาญจนบุรี, สมุทรสาคร, สมุทรสงคราม และนครปฐม
๓. ระยะเวลาดำเนินการ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕
๔. กิจกรรมดำเนินการ

๔.๑ กิจกรรมอำนวยการ

แนวทางการดำเนินงาน

- ๑) บริหารงานทั่วไป เช่น งานการเจ้าหน้าที่ งานธุรการ งานวัสดุ ครุภัณฑ์ เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมพัฒนานวนศาสตร์ชุมชนเป็นไปตามเป้าหมาย
- ๒) จัดหา จัดซื้อ จัดจ้าง ซ่อมแซม และบำรุงรักษาทรัพย์สิน อาคารสำนักงาน เพื่อให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ
- ๓) ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์รอบอาคารสำนักงาน ให้อยู่ในสภาพสะอาด สะดวก และปลอดภัยสำหรับผู้มาใช้บริการ
- ๔) ประสานงาน และสนับสนุนการดำเนินงานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานตามภารกิจ งานนโยบายสำคัญ และงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย
- ๕) ประชาสัมพันธ์ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ดำเนินงานด้านวนศาสตร์ชุมชนกับประชาชน และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ๖) ให้บริการความรู้ทางด้านวิชาการ และด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับป่าไม้และป่าชุมชน ทั้งในรูปแบบการรับเชิญเป็นวิทยากรบรรยาย การจัดนิทรรศการ การประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ เป็นต้น
- ๗) ผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ เช่น one page, Infographic, คลิปวิดีโอ *เกี่ยวกับประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการพัฒนาป่าชุมชน* เช่น ประโยชน์ด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยชุมชน ประโยชน์ด้านแหล่งพืชอาหาร แหล่งพืชสมุนไพร แหล่งไม้ใช้สอย ผลิตผล ผลิตภัณฑ์จากป่าชุมชน เช่น เครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้สอย เป็นต้น เพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินงาน สำหรับสร้างการรับรู้สู่ประชาชน และเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงานและของกรมป่าไม้ พร้อมทั้งเผยแพร่ในหลากหลายช่องทาง เช่น Social Media เว็บไซต์ของหน่วยงาน เพจเฟซบุ๊ก หรือแอปพลิเคชันไลน์กลุ่มต่าง ๆ เป็นต้น
- ๘) จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจผู้รับบริการ อย่างน้อย ๓๐ ชุด พร้อมทั้งนำผลการประเมินแบบสอบถามมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๔.๒ กิจกรรมการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน

แนวทางการดำเนินงาน

- ๑) ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจกับชุมชน โดยประสานงานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน และ/หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้เกี่ยวกับการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชนในพื้นที่ป่าชุมชน ซึ่งเป็นการกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อประโยชน์ในการบำรุงรักษาและป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายแก่ป่าชุมชน ตามมาตรา ๖๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีหลักการดำเนินงานคือ กรมป่าไม้สนับสนุนด้านการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชนในพื้นที่ป่าชุมชน ตั้งแต่การจัดเตรียมพื้นที่ การจัดหากกล้าไม้ที่มีความเหมาะสมกับสภาพ

พื้นที่ปลูกและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน การสนับสนุนการปลูกในปีที่ ๑ และบำรุงรักษาต่อเนื่องในปีที่ ๒-๖ (หากได้รับงบประมาณ) โดยในระหว่างปี จะขอความร่วมมือชุมชนสนับสนุนด้านการดูแลรักษา และการป้องกันไฟป่า เพื่อประโยชน์ด้านการฟื้นฟูสภาพป่าชุมชน การเพิ่มพื้นที่สีเขียว และความหลากหลายทางชีวภาพในป่าชุมชน และสำหรับเป็นแหล่งอาหาร แหล่งพืชสมุนไพร หรือแหล่งไม้ใช้สอยสำหรับคนในชุมชน

๒) จัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ ประสานงานการมีส่วนร่วมกับคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน หรือเจ้าหน้าที่ป่าชุมชน หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อร่วมกันจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับสภาพพื้นที่ ค่าพิกัดแปลงสาธิตฯ พร้อมบันทึกภาพถ่าย (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

๓) คัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้ปลูกร่วมกับชุมชน ประสานงานการมีส่วนร่วมกับคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน หรือเจ้าหน้าที่ป่าชุมชน หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อร่วมกับพิจารณาคัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้สำหรับปลูกในแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน โดยเป็นชนิดพันธุ์ไม้ที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ปลูก และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนในการอนุรักษ์และหรือการใช้ประโยชน์ (เป็นกล้าไม้ชนิดไม้กินได้ ประเภทพืชอาหาร พันธุ์ไม้ป่ายืนต้น พันธุ์ไม้ป่าพื้นบ้าน ไม้ใช้สอย ไม้เอนกประสงค์ เป็นต้น)

๔) จัดทำบัญชีรายชื่อชนิดและจำนวนกล้าไม้ที่ปลูกในแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน พร้อมภาพถ่ายกล้าไม้และชื่อพันธุ์ไม้แต่ละชนิด (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

๕) ติดตามและจัดเก็บข้อมูลทางด้านวิชาการ โดยการพิจารณาเลือกพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสำหรับเป็นตัวแทนของพื้นที่แปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน โดยภายในแปลงสาธิตแต่ละแปลง ให้วางแผนตัวอย่างถาวร จำนวน ๑ แปลง (ขนาดพื้นที่แปลงตัวอย่างถาวร ไม่น้อยกว่า ๑ เพอร์เซ็นต์ของพื้นที่แปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน เช่น พื้นที่แปลงสาธิตฯ จำนวน ๑๐๐ ไร่ ดังนั้น ขนาดพื้นที่แปลงตัวอย่างถาวร จะมีขนาดพื้นที่จำนวน ๑ ไร่) เพื่อตรวจวัดความหลากหลายทางชีวภาพ และประเมินการกักเก็บคาร์บอน สำหรับเป็นข้อมูลพื้นฐานในปีแรก และกำหนดให้มีการตรวจติดตามความหลากหลายทางชีวภาพและประเมินการกักเก็บคาร์บอนในทุกปีที่ ๒-๖ เพื่อเป็นการต่อเนื่อง

ภายในพื้นที่แปลงตัวอย่างถาวร ให้แบ่งเป็นแปลงย่อยขนาด ๑๐x๑๐ เมตร พร้อมทั้งแบ่งเป็นแปลงย่อยขนาด ๔x๔ เมตร และ ๑x๑ เมตร บริเวณมุมใดมุมหนึ่งในทุก ๆ แปลงย่อยขนาด ๑๐x๑๐ เมตร

ทำการฝังหมุดเสาปูนไว้ตรงกึ่งกลางแปลงพร้อมทั้งบันทึกพิกัดจุดที่ทำการวางแผนสำรวจ หลังจากนั้นทำการตอกหมายเลข (tag number) ของไม้ใหญ่ที่ปรากฏในแปลงตัวอย่างทุกต้น พร้อมทั้งทำการพ่นสีในจุดที่ทำการวัดเส้นผ่านศูนย์กลางระดับอก (๑.๓๐ เมตร)

เก็บข้อมูลของชนิดพันธุ์ไม้ โดยบันทึกข้อมูลชนิดไม้ (Species List) ทุกชนิดที่ปรากฏในแปลงตัวอย่าง โดยแบ่งเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ ๑) ไม้ใหญ่ (Tree) คือ ไม้ที่มีขนาดความโตทางเส้นผ่านศูนย์กลางเพียงอกที่ ๑.๓๐ เมตร (Diameter at Breast Height, DBH) มากกว่าหรือเท่ากับ ๔.๕ เซนติเมตร ๒) ไม้หนุม (Sapling) คือ ไม้ที่มี DBH < ๔.๕ เซนติเมตร สูง > ๑.๓๐ เมตร และ ๓) กล้าไม้ (Seedling) คือ ไม้ที่มีความสูงน้อยกว่า ๑.๓๐ เมตร หลังจากนั้นทำการเก็บข้อมูลโดยวัดขนาด DBH และประเมินความสูงของไม้ใหญ่ในแปลงขนาด ๑๐x๑๐ เมตร นับจำนวนลูกไม้ยืนต้นภายในแปลงขนาด ๔x๔ เมตร ส่วนกล้าไม้ยืนต้นและไม้พื้นล่างอื่น ๆ ทำการนับจำนวนภายในแปลงขนาด ๑x๑ เมตร

ประเมินการกักเก็บคาร์บอน (โดยใช้ข้อมูลชนิดไม้ ขนาดความโตหรือขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางเพียงอก (DBH) และความสูง) และความหลากหลายทางชีวภาพ (โดยใช้ข้อมูล ชนิดไม้ จำนวนของไม้แต่ละชนิด ขนาด DBH เพื่อหาค่าดัชนีความสำคัญ การกระจายของชั้นความโตของต้นไม้ในป่าชุมชน ความหลากหลายทางชนิดพันธุ์) สำหรับแนวทางการดำเนินงาน และการวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลข้อมูลสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จาก คู่มือ การสำรวจการกักเก็บคาร์บอนและความหลากหลายทางชีวภาพในป่าชุมชน ที่ได้เสนอแนบมาพร้อมนี้ หรือใน [เว็บไซต์ส่วนพัฒนานวนศาสตร์ชุมชน สำนักจัดการป่าชุมชน](#)

๖) การอำนวยความสะดวกและประสานงานโครงการ โดยการประสานงานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อร่วมติดตามผลการปฏิบัติงานกิจกรรมการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน พร้อมทั้งจัดทำบันทึกผลการปฏิบัติงาน ฯ โดยให้ประธานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน และเจ้าหน้าที่ป่าชุมชนหรือผู้แทนสมาชิกป่าชุมชน ร่วมลงลายมือชื่อเป็นหลักฐาน (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

๔.๓ กิจกรรมส่งเสริมระบบวนเกษตรบนพื้นที่เกษตรกร

แนวทางการดำเนินงาน

๑) แนะนำ ให้ความรู้ ความเข้าใจแก่เกษตรกรในหมู่บ้านเป้าหมายกิจกรรมจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชน เกี่ยวกับการจัดทำระบบวนเกษตร และเชิญชวนให้เกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ โดยใช้พื้นที่ของเกษตรกรไม่ต่ำกว่า ๔ ไร่ (รายเดี่ยวหรือหลายรายรวมกัน) เป็นพื้นที่ดำเนินการ

๒) ร่วมกับเกษตรกรผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมระบบวนเกษตรบนพื้นที่เกษตรกรทำการวิเคราะห์สภาพพื้นที่ สภาพดิน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการคัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้ปลูกที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และส่งเสริมให้เกิดความยั่งยืนในการใช้ประโยชน์ที่ดิน

๓) จัดหาพันธุ์ไม้ยืนต้น ขนาดความสูงไม่น้อยกว่า ๓๐ เซนติเมตร จำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐ ต้นต่อไร่ โดยเป็นไม้ป่ายืนต้น ไม้กินได้ ไม้ผล ไม้มีค่าทางเศรษฐกิจ ไม้ใช้สอย ไม้เอนกประสงค์ ที่มีเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ปลูก และสอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร โดยคำนึงถึงความเหมาะสมตามหลักวนเกษตรแบบผสมผสาน ทั้งนี้เป็นไปตามหลักการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างยั่งยืน เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ และเพิ่มความหลากหลายในพื้นที่

๔) จัดทำข้อมูลรายชื่อ ที่อยู่ ของเกษตรกร และบัญชีรายชื่อชนิดและจำนวนกล้าไม้ที่สนับสนุน

๕) สนับสนุนวัสดุการเกษตรในการดำเนินการ เช่น ปุ๋ย โพลีเมอร์ วัสดุปรับปรุงดิน รวมทั้งให้คำแนะนำ ความรู้ เทคนิค ทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง

๖) ประสานและติดตามงาน โดยร่วมกับเกษตรกรติดตามผลการปลูก และพบปะกับเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง คัดเลือกแปลงตัวอย่างสำหรับใช้เป็นที่ศึกษาดูงานของบุคคลภายในและภายนอกชุมชน

๔.๔ กิจกรรมศึกษาทางวิชาการด้านวนศาสตร์ชุมชน เรื่อง การพัฒนาป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้

แนวทางการดำเนินงาน

๑) ดำเนินการประสานงานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนเพื่อร่วมกันพิจารณาคัดเลือกป่าชุมชนที่กลุ่มสมาชิกป่าชุมชนมีการใช้ประโยชน์จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้ (โดยอาจจะเป็นการรวมกลุ่มแบบไม่เป็นทางการ หรือเป็นการรวมกลุ่มแบบเป็นทางการโดยจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน) เช่น กลุ่มที่สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในป่าชุมชน กลุ่มเพาะชำกล้าไม้ชุมชน กลุ่มการใช้ประโยชน์จากพืชอาหารจากป่าชุมชน กลุ่มที่มีการใช้ประโยชน์จากพืชสมุนไพรในป่าชุมชน หรือกลุ่มที่มีการผลิตผลิตภัณฑ์จากป่าชุมชน หรือที่มีความเชื่อมโยงกับป่าชุมชน (เช่น ยาสระ โลชั่น สบู่ สมุนไพรจากป่าชุมชน ชาสมุนไพร ผลิตภัณฑ์อาหาร จักสาน เครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้สอย เป็นต้น)

๒) ดำเนินการสอบถามและสัมภาษณ์ สมาชิกกลุ่มป่าชุมชนที่มีการสร้างรายได้จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชน ตามข้อ ๑) เกี่ยวกับ

(๑) แนวความคิด หลักการ จุดเริ่มต้น ความเป็นมา สภาพปัญหา แรงจูงใจ วัตถุประสงค์ หรือจุดมุ่งหมาย/เป้าหมายของการตั้งกลุ่ม ในการใช้ประโยชน์จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้

(๒) ผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนที่นำมาใช้ประโยชน์

(๓) องค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่นำมาประยุกต์ใช้ประโยชน์

(๔) กระบวนการ วิธีการดำเนินงานเพื่อให้ได้ผลผลิต ผลิตภัณฑ์ หรือบริการจากป่าชุมชน หรือวิธีการใช้ประโยชน์จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้

(๕) วิธีการบริหารงานของกลุ่ม ตลอดจนวิธีการเชื่อมโยงกับตลาด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการพัฒนาศักยภาพของกลุ่ม หรือเพื่อการพัฒนาผลผลิตหรือบริการของกลุ่มเพื่อยกระดับหรือเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

(๖) จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค ในการดำเนินงานของกลุ่ม

(๗) ปัจจัยแห่งความสำเร็จ เช่น การเพิ่มรายได้ การลดรายจ่าย ให้กับชุมชนหรือครัวเรือน ตลอดจนข้อเสนอแนะ สำหรับเป็นแบบอย่างในการนำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ป่าชุมชนอื่น ๆ ต่อไป

๓) จัดทำรูปเล่มรายงานผลการศึกษาด้านวิชาการด้านวนศาสตร์ชุมชน ส่งไฟล์รูปเล่มพร้อมไฟล์รูปภาพ ส่งภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

(รายละเอียดแนวทางการศึกษาด้านวิชาการด้านวนศาสตร์ชุมชนตามเอกสารแนบ)

๕. งบประมาณ

แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ผลผลิตพื้นที่ป่าไม้ ได้รับการบริหารจัดการ กิจกรรมหลักส่งเสริมและพัฒนากาป่าไม้ กิจกรรมพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๗๑๖,๘๐๐ บาท แยกเป็นค่าใช้จ่าย งบดำเนินงาน จำนวน ๗๐,๐๐๐ บาท งบลงทุน จำนวน ๖๔๖,๘๐๐ บาท โดยงบดำเนินงานสามารถใช้จ่ายได้ทุกรายการ

๖. การจัดทำรายงาน ให้ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดตามกำหนดเวลา ดังนี้

๖.๑) รายงานแผนและผลการปฏิบัติงาน และการใช้จ่ายเงินตามแบบ สงป.๓๐๑จ และสงป.๓๐๒จ จัดส่งสำนักจัดการป่าชุมชน ภายใน ๓ วัน หลังสิ้นสุดแต่ละไตรมาส

๖.๒) รายงานความก้าวหน้าผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ พร้อม CD ภาพถ่าย (ไฟล์ jpg) ผลการดำเนินงาน ส่งสำนักจัดการป่าชุมชน ทุกวันสุดท้ายของเดือน

๖.๓) เสนอขอปรับแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน กิจกรรมพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ (หากมี) ภายใน ๓๐ วัน หลังได้รับแผนฯ

๖.๔) เสนอแผนการปฏิบัติงานและงบประมาณกิจกรรมพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ พร้อมพื้นที่เป้าหมายและเอกสารที่เกี่ยวข้อง (เช่น ใบเสนอราคาพร้อมคู่เทียบ ๓ ร้านค้า เป็นต้น) ให้สำนักจัดการป่าชุมชนพิจารณา หากหน่วยงานใดไม่เสนอแผนฯ ภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ จะถือว่าไม่มีความต้องการจะดำเนินกิจกรรมฯ

๖.๕) เสนอพื้นที่เป้าหมายป่าชุมชนตาม พ.ร.บ.ป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ พร้อมพิกัดแนวขอบเขตแปลง สาธิตแบบโพลิกอน กิจกรรมการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ส่งสำนักจัดการป่าชุมชนพิจารณา ภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ (โดยให้พิจารณาคัดเลือกป่าชุมชนที่มีความเหมาะสมสำหรับการปลูกฟื้นฟูสภาพป่า เพื่อประโยชน์ในการบำรุงรักษาและป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายแก่ป่าชุมชน โดยให้พิจารณาคัดเลือกป่าชุมชนดังกล่าวที่อยู่ในท้องที่ที่ดำเนินโครงการ คทช. เป็นอันดับแรก หรือมีความเชื่อมโยงกับท้องที่ที่ดำเนินโครงการ คทช. เช่น เป็นป่าชุมชนที่อยู่ในท้องที่ป่าสงวนแห่งชาติเดียวกัน หรือจังหวัดเดียวกัน หรืออำเภอเดียวกัน หรือตำบลเดียวกัน พื้นที่เป้าหมายดำเนินโครงการ คทช. เป็นต้น)

๖.๖) จัดทำรายละเอียดผลการดำเนินงาน ทุกกิจกรรม เป็นรูปเล่มรายงานพร้อม CD และ QR Code ไฟล์ข้อมูลรูปเล่มรายงาน และไฟล์รูปภาพ (ไฟล์ jpg) ส่งสำนักจัดการป่าชุมชน ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

หมายเหตุ สามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มต่าง ๆ ได้ที่เว็บไซต์ส่วนพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน สำนักจัดการป่าชุมชน

แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน
แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
ผลผลิตพื้นที่ป่าไม่ได้รับการบริหารจัดการ
กิจกรรมหลักส่งเสริมและพัฒนาการป่าไม้
กิจกรรมพัฒนานวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. หน่วยงานรับผิดชอบ ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๘ (ตรัง)
๒. พื้นที่ดำเนินการ จังหวัดตรัง, สตูล, กระบี่, พัทลุง, สงขลา, ปัตตานี, ยะลา และนราธิวาส
๓. ระยะเวลาดำเนินการ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕
๔. กิจกรรมดำเนินการ

๔.๑ กิจกรรมอำนวยการ

แนวทางการดำเนินงาน

- ๑) บริหารงานทั่วไป เช่น งานการเจ้าหน้าที่ งานธุรการ งานวัสดุ ครุภัณฑ์ เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมพัฒนานวนศาสตร์ชุมชนเป็นไปตามเป้าหมาย
- ๒) จัดหา จัดซื้อ จัดจ้าง ซ่อมแซม และบำรุงรักษาทรัพย์สิน อาคารสำนักงาน เพื่อให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ
- ๓) ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์รอบอาคารสำนักงาน ให้อยู่ในสภาพสะอาด สะดวก และปลอดภัยสำหรับผู้มาใช้บริการ
- ๔) ประสานงาน และสนับสนุนการดำเนินงานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานตามภารกิจ งานนโยบายสำคัญ และงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย
- ๕) ประชาสัมพันธ์ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ดำเนินงานด้านวนศาสตร์ชุมชนกับประชาชน และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ๖) ให้บริการความรู้ทางด้านวิชาการ และด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับป่าไม้และป่าชุมชน ทั้งในรูปแบบการรับเชิญเป็นวิทยากรบรรยาย การจัดนิทรรศการ การประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ เป็นต้น
- ๗) ผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ เช่น one page, Infographic, คลิปวิดีโอ *เกี่ยวกับประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการพัฒนาป่าชุมชน* เช่น ประโยชน์ด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยชุมชน ประโยชน์ด้านแหล่งพืชอาหาร แหล่งพืชสมุนไพร แหล่งไม้ใช้สอย ผลผลิต ผลิตภัณฑ์จากป่าชุมชน เช่น เครื่องนุ่งห่มเครื่องใช้สอย เป็นต้น เพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินงาน สำหรับสร้างการรับรู้สู่ประชาชน และเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงานและของกรมป่าไม้ พร้อมทั้งเผยแพร่ในหลากหลายช่องทาง เช่น Social Media เว็บไซต์ของหน่วยงาน เพจเฟซบุ๊ก หรือแอปพลิเคชันไลน์กลุ่มต่าง ๆ เป็นต้น
- ๘) จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจผู้รับบริการ อย่างน้อย ๓๐ ชุด พร้อมทั้งนำผลการประเมินแบบสอบถามมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๔.๒ กิจกรรมการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน

แนวทางการดำเนินงาน

- ๑) ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจกับชุมชน โดยประสานงานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน และ/หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้เกี่ยวกับการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชนในพื้นที่ป่าชุมชน ซึ่งเป็นการกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อประโยชน์ในการบำรุงรักษาและป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายแก่ป่าชุมชน ตามมาตรา ๖๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีหลักการดำเนินงานคือ กรมป่าไม้สนับสนุนด้านการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชนในพื้นที่ป่าชุมชน ตั้งแต่การจัดเตรียมพื้นที่ การจัดหากกล้าไม้ที่มีความเหมาะสมกับสภาพ

พื้นที่ปลูกและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน การสนับสนุนการปลูกในปีที่ ๑ และบำรุงรักษาต่อเนื่องในปีที่ ๒-๖ (หากได้รับงบประมาณ) โดยในระหว่างปี จะขอความร่วมมือชุมชนสนับสนุนด้านการดูแลรักษา และการป้องกันไฟป่า เพื่อประโยชน์ด้านการฟื้นฟูสภาพป่าชุมชน การเพิ่มพื้นที่สีเขียว และความหลากหลายทางชีวภาพในป่าชุมชน และสำหรับเป็นแหล่งอาหาร แหล่งพืชสมุนไพร หรือแหล่งไม้ใช้สอยสำหรับคนในชุมชน

๒) จัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ ประสานงานการมีส่วนร่วมกับคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน หรือเจ้าหน้าที่ป่าชุมชน หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อร่วมกันจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับสภาพพื้นที่ ค่าพิกัดแปลงสาธิตฯ พร้อมบันทึกภาพถ่าย (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

๓) คัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้ปลูกร่วมกับชุมชน ประสานงานการมีส่วนร่วมกับคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน หรือเจ้าหน้าที่ป่าชุมชน หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อร่วมกับพิจารณาคัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้สำหรับปลูกในแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน โดยเป็นชนิดพันธุ์ไม้ที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ปลูก และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนในการอนุรักษ์และหรือการใช้ประโยชน์ (เป็นกล้าไม้ชนิดไม้กินได้ ประเภทพืชอาหาร พันธุ์ไม้ป่ายืนต้น พันธุ์ไม้ป่าพื้นบ้าน ไม้ใช้สอย ไม้เอนกประสงค์ เป็นต้น)

๔) จัดทำบัญชีรายชื่อชนิดและจำนวนกล้าไม้ที่ปลูกในแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน พร้อมภาพถ่ายกล้าไม้และชื่อพันธุ์ไม้แต่ละชนิด (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

๕) ติดตามและจัดเก็บข้อมูลทางด้านวิชาการ โดยการพิจารณาเลือกพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสำหรับเป็นตัวแทนของพื้นที่แปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน โดยภายในแปลงสาธิตแต่ละแปลง ให้วางแผนตัวอย่างถาวร จำนวน ๑ แปลง (ขนาดพื้นที่แปลงตัวอย่างถาวร ไม่น้อยกว่า ๑ เพอร์เซ็นต์ของพื้นที่แปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน เช่น พื้นที่แปลงสาธิตฯ จำนวน ๑๐๐ ไร่ ดังนั้น ขนาดพื้นที่แปลงตัวอย่างถาวร จะมีขนาดพื้นที่จำนวน ๑ ไร่) เพื่อตรวจวัดความหลากหลายทางชีวภาพ และประเมินการกักเก็บคาร์บอน สำหรับเป็นข้อมูลพื้นฐานในปีแรก และกำหนดให้มีการตรวจติดตามความหลากหลายทางชีวภาพและประเมินการกักเก็บคาร์บอนในทุกปีที่ ๒-๖ เพื่อเป็นการต่อเนื่อง

ภายในพื้นที่แปลงตัวอย่างถาวร ให้แบ่งเป็นแปลงย่อยขนาด ๑๐x๑๐ เมตร พร้อมทั้งแบ่งเป็นแปลงย่อยขนาด ๔x๔ เมตร และ ๑x๑ เมตร บริเวณมุมใดมุมหนึ่งในทุก ๆ แปลงย่อยขนาด ๑๐x๑๐ เมตร

ทำการฝังหมุดเสาปูนไว้ตรงกึ่งกลางแปลง พร้อมทั้งบันทึกพิกัดจุดที่ทำการวางแผนสำรวจ หลังจากนั้นทำการตอกหมายเลข (tag number) ของไม้ใหญ่ที่ปรากฏในแปลงตัวอย่างทุกต้น พร้อมทั้งทำการพ่นสีในจุดที่ทำการวัดเส้นผ่านศูนย์กลางระดับอก (๑.๓๐ เมตร)

เก็บข้อมูลของชนิดพันธุ์ไม้ โดยบันทึกข้อมูลชนิดไม้ (Species List) ทุกชนิดที่ปรากฏในแปลงตัวอย่าง โดยแบ่งเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ ๑) ไม้ใหญ่ (Tree) คือ ไม้ที่มีขนาดความโตทางเส้นผ่านศูนย์กลางเพียงอกที่ ๑.๓๐ เมตร (Diameter at Breast Height, DBH) มากกว่าหรือเท่ากับ ๔.๕ เซนติเมตร ๒) ไม้หนุม (Sapling) คือ ไม้ที่มี DBH < ๔.๕ เซนติเมตร สูง > ๑.๓๐ เมตร และ ๓) กล้าไม้ (Seedling) คือ ไม้ที่มีความสูงน้อยกว่า ๑.๓๐ เมตร หลังจากนั้นทำการเก็บข้อมูลโดยวัดขนาด DBH และประเมินความสูงของไม้ใหญ่ในแปลงขนาด ๑๐x๑๐ เมตร นับจำนวนลูกไม้ยืนต้นภายในแปลงขนาด ๔x๔ เมตร ส่วนกล้าไม้ยืนต้นและไม้พื้นล่างอื่น ๆ ทำการนับจำนวนภายในแปลงขนาด ๑x๑ เมตร

ประเมินการกักเก็บคาร์บอน (โดยใช้ข้อมูลชนิดไม้ ขนาดความโตหรือขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางเพียงอก (DBH) และความสูง) และความหลากหลายทางชีวภาพ (โดยใช้ข้อมูล ชนิดไม้ จำนวนของไม้แต่ละชนิด ขนาด DBH เพื่อหาค่าดัชนีความสำคัญ การกระจายของชั้นความโตของต้นไม้ในป่าชุมชน ความหลากหลายทางชนิดพันธุ์) สำหรับแนวทางการดำเนินงาน และการวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลข้อมูลสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จาก คู่มือ การสำรวจการกักเก็บคาร์บอนและความหลากหลายทางชีวภาพในป่าชุมชน ที่ได้เสนอแนบมาพร้อมนี้ หรือใน [เว็บไซต์ส่วนพัฒนานวนศาสตร์ชุมชน สำนักจัดการป่าชุมชน](#)

๖) การอำนวยความสะดวกและประสานงานโครงการ โดยการประสานงานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อร่วมติดตามผลการปฏิบัติงานกิจกรรมการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน พร้อมทั้งจัดทำบันทึกผลการปฏิบัติงาน ฯ โดยให้ประธานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน และเจ้าหน้าที่ป่าชุมชนหรือผู้แทนสมาชิกป่าชุมชน ร่วมลงลายมือชื่อเป็นหลักฐาน (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

๔.๓ กิจกรรมส่งเสริมระบบวนเกษตรบนพื้นที่เกษตรกร

แนวทางการดำเนินงาน

๑) แนะนำ ให้ความรู้ ความเข้าใจแก่เกษตรกรในหมู่บ้านเป้าหมายกิจกรรมจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชน เกี่ยวกับการจัดทำระบบวนเกษตร และเชิญชวนให้เกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ โดยใช้พื้นที่ของเกษตรกรไม่ต่ำกว่า ๔ ไร่ (รายเดี่ยวหรือหลายรายรวมกัน) เป็นพื้นที่ดำเนินการ

๒) ร่วมกับเกษตรกรผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมระบบวนเกษตรบนพื้นที่เกษตรกรทำการวิเคราะห์สภาพพื้นที่ สภาพดิน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการคัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้ปลูกที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และส่งเสริมให้เกิดความยั่งยืนในการใช้ประโยชน์ที่ดิน

๓) จัดหาพันธุ์ไม้ยืนต้น ขนาดความสูงไม่น้อยกว่า ๓๐ เซนติเมตร จำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐ ต้นต่อไร่ โดยเป็นไม้ป่ายืนต้น ไม้กินได้ ไม้ผล ไม้มีค่าทางเศรษฐกิจ ไม้ใช้สอย ไม้เอนกประสงค์ ที่มีเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ปลูก และสอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร โดยคำนึงถึงความเหมาะสมตามหลักวนเกษตรแบบผสมผสาน ทั้งนี้เป็นไปตามหลักการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างยั่งยืน เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ และเพิ่มความหลากหลายในพื้นที่

๔) จัดทำข้อมูลรายชื่อ ที่อยู่ ของเกษตรกร และบัญชีรายชื่อชนิดและจำนวนกล้าไม้ที่สนับสนุน

๕) สนับสนุนวัสดุการเกษตรในการดำเนินการ เช่น ปุ๋ย โพลีเมอร์ วัสดุปรับปรุงดิน รวมทั้งให้คำแนะนำ ความรู้ เทคนิค ทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง

๖) ประสานและติดตามงาน โดยร่วมกับเกษตรกรติดตามผลการปลูก และพบปะกับเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง คัดเลือกแปลงตัวอย่างสำหรับใช้เป็นที่ศึกษาดูงานของบุคคลภายในและภายนอกชุมชน

๔.๔ กิจกรรมศึกษาทางวิชาการด้านวนศาสตร์ชุมชน เรื่อง การพัฒนาป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้

แนวทางการดำเนินงาน

๑) ดำเนินการประสานงานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนเพื่อร่วมกันพิจารณาคัดเลือกป่าชุมชนที่กลุ่มสมาชิกป่าชุมชนมีการใช้ประโยชน์จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้ (โดยอาจจะเป็นการรวมกลุ่มแบบไม่เป็นทางการ หรือเป็นการรวมกลุ่มแบบเป็นทางการโดยจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน) เช่น กลุ่มที่สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในป่าชุมชน กลุ่มเพาะชำกล้าไม้ชุมชน กลุ่มการใช้ประโยชน์จากพืชอาหารจากป่าชุมชน กลุ่มที่มีการใช้ประโยชน์จากพืชสมุนไพรในป่าชุมชน หรือกลุ่มที่มีการผลิตผลิตภัณฑ์จากป่าชุมชน หรือที่มีความเชื่อมโยงกับป่าชุมชน (เช่น ยาสระ โลชั่น สบู่ สมุนไพรจากป่าชุมชน ชาสมุนไพร ผลิตภัณฑ์อาหาร จักสาน เครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้สอย เป็นต้น)

๒) ดำเนินการสอบถามและสัมภาษณ์ สมาชิกกลุ่มป่าชุมชนที่มีการสร้างรายได้จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชน ตามข้อ ๑) เกี่ยวกับ

(๑) แนวความคิด หลักการ จุดเริ่มต้น ความเป็นมา สภาพปัญหา แรงจูงใจ วัตถุประสงค์ หรือจุดมุ่งหมาย/เป้าหมายของการตั้งกลุ่ม ในการใช้ประโยชน์จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้

(๒) ผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนที่นำมาใช้ประโยชน์

(๓) องค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่นำมาประยุกต์ใช้ประโยชน์

(๔) กระบวนการ วิธีการดำเนินงานเพื่อให้ได้ผลผลิต ผลิตภัณฑ์ หรือบริการจากป่าชุมชน หรือวิธีการใช้ประโยชน์จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้

(๕) วิธีการบริหารงานของกลุ่ม ตลอดจนวิธีการเชื่อมโยงกับตลาด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการพัฒนาศักยภาพของกลุ่ม หรือเพื่อการพัฒนาผลผลิตหรือบริการของกลุ่มเพื่อยกระดับหรือเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

(๖) จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค ในการดำเนินงานของกลุ่ม

(๗) ปัจจัยแห่งความสำเร็จ เช่น การเพิ่มรายได้ การลดรายจ่าย ให้กับชุมชนหรือครัวเรือน ตลอดจนข้อเสนอแนะ สำหรับเป็นแบบอย่างในการนำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ป่าชุมชนอื่น ๆ ต่อไป

๓) จัดทำรูปเล่มรายงานผลการศึกษาด้านวิชาการด้านวนศาสตร์ชุมชน ส่งไฟล์รูปเล่มพร้อมไฟล์รูปภาพ ส่งภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

(รายละเอียดแนวทางการศึกษาด้านวิชาการด้านวนศาสตร์ชุมชนตามเอกสารแนบ)

๕. งบประมาณ

แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ผลผลิตพื้นที่ป่าไม้ ได้รับการบริหารจัดการ กิจกรรมหลักส่งเสริมและพัฒนากาป่าไม้ กิจกรรมพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๙๘๖,๓๐๐ บาท แยกเป็นค่าใช้จ่าย งบดำเนินงาน จำนวน ๗๐,๐๐๐ บาท งบลงทุน จำนวน ๙๑๖,๓๐๐ บาท โดยงบดำเนินงานสามารถใช้จ่ายได้ทุกรายการ

๖. การจัดทำรายงาน ให้ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดตามกำหนดเวลา ดังนี้

๖.๑) รายงานแผนและผลการปฏิบัติงาน และการใช้จ่ายเงินตามแบบ สงป.๓๐๑จ และสงป.๓๐๒จ จัดส่งสำนักจัดการป่าชุมชน ภายใน ๓ วัน หลังสิ้นสุดแต่ละไตรมาส

๖.๒) รายงานความก้าวหน้าผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ พร้อม CD ภาพถ่าย (ไฟล์ jpg) ผลการดำเนินงาน ส่งสำนักจัดการป่าชุมชน ทุกวันสุดท้ายของเดือน

๖.๓) เสนอขอปรับแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน กิจกรรมพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ (หากมี) ภายใน ๓๐ วัน หลังได้รับแผนฯ

๖.๔) เสนอแผนการปฏิบัติงานและงบประมาณกิจกรรมพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ พร้อมพื้นที่เป้าหมายและเอกสารที่เกี่ยวข้อง (เช่น ใบเสนอราคาพร้อมคู่เทียบ ๓ ร้านค้า เป็นต้น) ให้สำนักจัดการป่าชุมชนพิจารณา หากหน่วยงานใดไม่เสนอแผนฯ ภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ จะถือว่าไม่มีความต้องการจะดำเนินกิจกรรมฯ

๖.๕) เสนอพื้นที่เป้าหมายป่าชุมชนตาม พ.ร.บ.ป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ พร้อมพิกัดแนวขอบเขตแปลง สาธิตแบบโพลิกอน กิจกรรมการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ส่งสำนักจัดการป่าชุมชนพิจารณา ภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ (โดยให้พิจารณาคัดเลือกป่าชุมชนที่มีความเหมาะสมสำหรับการปลูกฟื้นฟูสภาพป่า เพื่อประโยชน์ในการบำรุงรักษาและป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายแก่ป่าชุมชน โดยให้พิจารณาคัดเลือกป่าชุมชนดังกล่าวที่อยู่ในท้องที่ที่ดำเนินโครงการ คทช. เป็นอันดับแรก หรือมีความเชื่อมโยงกับท้องที่ที่ดำเนินโครงการ คทช. เช่น เป็นป่าชุมชนที่อยู่ในท้องที่ป่าสงวนแห่งชาติเดียวกัน หรือจังหวัดเดียวกัน หรืออำเภอเดียวกัน หรือตำบลเดียวกัน พื้นที่เป้าหมายดำเนินโครงการ คทช. เป็นต้น)

๖.๖) จัดทำรายละเอียดผลการดำเนินงาน ทุกกิจกรรม เป็นรูปเล่มรายงานพร้อม CD และ QR Code ไฟล์ข้อมูลรูปเล่มรายงาน และไฟล์รูปภาพ (ไฟล์ jpg) ส่งสำนักจัดการป่าชุมชน ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

หมายเหตุ สามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มต่าง ๆ ได้ที่เว็บไซต์ส่วนพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน สำนักจัดการป่าชุมชน

แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน
แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
ผลผลิตพื้นที่ป่าไม่ได้รับการบริหารจัดการ
กิจกรรมหลักส่งเสริมและพัฒนาการป่าไม้
กิจกรรมพัฒนามวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. หน่วยงานรับผิดชอบ ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๙ (ลำปาง)
๒. พื้นที่ดำเนินการ จังหวัดลำปาง, ตาก, แพร่, น่าน และสุโขทัย
๓. ระยะเวลาดำเนินการ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕
๔. กิจกรรมดำเนินการ

๔.๑ กิจกรรมอำนวยการ

แนวทางการดำเนินงาน

- ๑) บริหารงานทั่วไป เช่น งานการเจ้าหน้าที่ งานธุรการ งานวัสดุ ครุภัณฑ์ เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมพัฒนามวนศาสตร์ชุมชนเป็นไปตามเป้าหมาย
- ๒) จัดหา จัดซื้อ จัดจ้าง ซ่อมแซม และบำรุงรักษาทรัพย์สิน อาคารสำนักงาน เพื่อให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ
- ๓) ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์รอบอาคารสำนักงาน ให้อยู่ในสภาพสะอาด สะดวก และปลอดภัยสำหรับผู้มาใช้บริการ
- ๔) ประสานงาน และสนับสนุนการดำเนินงานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานตามภารกิจ งานนโยบายสำคัญ และงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย
- ๕) ประชาสัมพันธ์ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ดำเนินงานด้านวนศาสตร์ชุมชนกับประชาชน และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ๖) ให้บริการความรู้ทางด้านวิชาการ และด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับป่าไม้และป่าชุมชน ทั้งในรูปแบบการรับเชิญเป็นวิทยากรบรรยาย การจัดนิทรรศการ การประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ เป็นต้น
- ๗) ผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ เช่น one page, Infographic, คลิปวิดีโอ *เกี่ยวกับประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการพัฒนาป่าชุมชน* เช่น ประโยชน์ด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยชุมชน ประโยชน์ด้านแหล่งพืชอาหาร แหล่งพืชสมุนไพร แหล่งไม้ใช้สอย ผลผลิต ผลิตภัณฑ์จากป่าชุมชน เช่น เครื่องนุ่งห่มเครื่องใช้สอย เป็นต้น เพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินงาน สำหรับสร้างการรับรู้สู่ประชาชน และเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงานและของกรมป่าไม้ พร้อมทั้งเผยแพร่ในหลากหลายช่องทาง เช่น Social Media เว็บไซต์ของหน่วยงาน เพจเฟซบุ๊ก หรือแอปพลิเคชันไลน์กลุ่มต่าง ๆ เป็นต้น
- ๘) จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจผู้รับบริการ อย่างน้อย ๓๐ ชุด พร้อมทั้งนำผลการประเมินแบบสอบถามมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๔.๒ กิจกรรมการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน

แนวทางการดำเนินงาน

- ๑) ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจกับชุมชน โดยประสานงานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน และ/หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้เกี่ยวกับการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชนในพื้นที่ป่าชุมชน ซึ่งเป็นการกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อประโยชน์ในการบำรุงรักษาและป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายแก่ป่าชุมชน ตามมาตรา ๖๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีหลักการดำเนินงานคือ กรมป่าไม้สนับสนุนด้านการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชนในพื้นที่ป่าชุมชน ตั้งแต่การจัดเตรียมพื้นที่ การจัดหากกล้าไม้ที่มีความเหมาะสมกับสภาพ

พื้นที่ปลูกและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน การสนับสนุนการปลูกในปีที่ ๑ และบำรุงรักษาต่อเนื่องในปีที่ ๒-๖ (หากได้รับงบประมาณ) โดยในระหว่างปี จะขอความร่วมมือชุมชนสนับสนุนด้านการดูแลรักษา และการป้องกันไฟป่า เพื่อประโยชน์ด้านการฟื้นฟูสภาพป่าชุมชน การเพิ่มพื้นที่สีเขียว และความหลากหลายทางชีวภาพในป่าชุมชน และสำหรับเป็นแหล่งอาหาร แหล่งพืชสมุนไพร หรือแหล่งไม้ใช้สอยสำหรับคนในชุมชน

๒) จัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ ประสานงานการมีส่วนร่วมกับคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน หรือเจ้าหน้าที่ป่าชุมชน หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อร่วมกันจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับสภาพพื้นที่ ค่าพิกัดแปลงสาธิตฯ พร้อมบันทึกภาพถ่าย (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

๓) คัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้ปลูกร่วมกับชุมชน ประสานงานการมีส่วนร่วมกับคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน หรือเจ้าหน้าที่ป่าชุมชน หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อร่วมกับพิจารณาคัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้สำหรับปลูกในแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน โดยเป็นชนิดพันธุ์ไม้ที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ปลูก และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนในการอนุรักษ์และหรือการใช้ประโยชน์ (เป็นกล้าไม้ชนิดไม้กินได้ ประเภทพืชอาหาร พันธุ์ไม้ป่ายืนต้น พันธุ์ไม้ป่าพื้นบ้าน ไม้ใช้สอย ไม้เอนกประสงค์ เป็นต้น)

๔) จัดทำบัญชีรายชื่อชนิดและจำนวนกล้าไม้ที่ปลูกในแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน พร้อมภาพถ่ายกล้าไม้และชื่อพันธุ์ไม้แต่ละชนิด (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

๕) ติดตามและจัดเก็บข้อมูลทางด้านวิชาการ โดยการพิจารณาเลือกพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสำหรับเป็นตัวแทนของพื้นที่แปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน โดยภายในแปลงสาธิตแต่ละแปลง ให้วางแผนตัวอย่างถาวร จำนวน ๑ แปลง (ขนาดพื้นที่แปลงตัวอย่างถาวร ไม่น้อยกว่า ๑ เพอร์เซ็นต์ของพื้นที่แปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน เช่น พื้นที่แปลงสาธิตฯ จำนวน ๑๐๐ ไร่ ดังนั้น ขนาดพื้นที่แปลงตัวอย่างถาวร จะมีขนาดพื้นที่จำนวน ๑ ไร่) เพื่อตรวจวัดความหลากหลายทางชีวภาพ และประเมินการกักเก็บคาร์บอน สำหรับเป็นข้อมูลพื้นฐานในปีแรก และกำหนดให้มีการตรวจติดตามความหลากหลายทางชีวภาพและประเมินการกักเก็บคาร์บอนในทุกปีที่ ๒-๖ เพื่อเป็นการต่อเนื่อง

ภายในพื้นที่แปลงตัวอย่างถาวร ให้แบ่งเป็นแปลงย่อยขนาด ๑๐x๑๐ เมตร พร้อมทั้งแบ่งเป็นแปลงย่อยขนาด ๔x๔ เมตร และ ๑x๑ เมตร บริเวณมุมใดมุมหนึ่งในทุก ๆ แปลงย่อยขนาด ๑๐x๑๐ เมตร

ทำการฝังหมุดเสาปูนไว้ตรงกึ่งกลางแปลงพร้อมทั้งบันทึกพิกัดจุดที่ทำการวางแผนสำรวจ หลังจากนั้นทำการตอกหมายเลข (tag number) ของไม้ใหญ่ที่ปรากฏในแปลงตัวอย่างทุกต้น พร้อมทั้งทำการพ่นสีในจุดที่ทำการวัดเส้นผ่านศูนย์กลางระดับอก (๑.๓๐ เมตร)

เก็บข้อมูลของชนิดพันธุ์ไม้ โดยบันทึกข้อมูลชนิดไม้ (Species List) ทุกชนิดที่ปรากฏในแปลงตัวอย่าง โดยแบ่งเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ ๑) ไม้ใหญ่ (Tree) คือ ไม้ที่มีขนาดความโตทางเส้นผ่านศูนย์กลางเพียงอกที่ ๑.๓๐ เมตร (Diameter at Breast Height, DBH) มากกว่าหรือเท่ากับ ๔.๕ เซนติเมตร ๒) ไม้หนุม (Sapling) คือ ไม้ที่มี DBH < ๔.๕ เซนติเมตร สูง > ๑.๓๐ เมตร และ ๓) กล้าไม้ (Seedling) คือ ไม้ที่มีความสูงน้อยกว่า ๑.๓๐ เมตร หลังจากนั้นทำการเก็บข้อมูลโดยวัดขนาด DBH และประเมินความสูงของไม้ใหญ่ในแปลงขนาด ๑๐x๑๐ เมตร นับจำนวนลูกไม้ยืนต้นภายในแปลงขนาด ๔x๔ เมตร ส่วนกล้าไม้ยืนต้นและไม้พื้นล่างอื่น ๆ ทำการนับจำนวนภายในแปลงขนาด ๑x๑ เมตร

ประเมินการกักเก็บคาร์บอน (โดยใช้ข้อมูลชนิดไม้ ขนาดความโตหรือขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางเพียงอก (DBH) และความสูง) และความหลากหลายทางชีวภาพ (โดยใช้ข้อมูล ชนิดไม้ จำนวนของไม้แต่ละชนิด ขนาด DBH เพื่อหาค่าดัชนีความสำคัญ การกระจายของชั้นความโตของต้นไม้ในป่าชุมชน ความหลากหลายทางชนิดพันธุ์) สำหรับแนวทางการดำเนินงาน และการวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลข้อมูลสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จาก คู่มือ การสำรวจการกักเก็บคาร์บอนและความหลากหลายทางชีวภาพในป่าชุมชน ที่ได้เสนอแนบมาพร้อมนี้ หรือใน [เว็บไซต์ส่วนพัฒนานวนศาสตร์ชุมชน สำนักจัดการป่าชุมชน](#)

๖) การอำนวยความสะดวกและประสานงานโครงการ โดยการประสานงานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อร่วมติดตามผลการปฏิบัติงานกิจกรรมการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน พร้อมทั้งจัดทำบันทึกผลการปฏิบัติงาน ฯ โดยให้ประธานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน และเจ้าหน้าที่ป่าชุมชนหรือผู้แทนสมาชิกป่าชุมชน ร่วมลงลายมือชื่อเป็นหลักฐาน (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

๔.๓ กิจกรรมส่งเสริมระบบวนเกษตรบนพื้นที่เกษตรกร

แนวทางการดำเนินงาน

๑) แนะนำ ให้ความรู้ ความเข้าใจแก่เกษตรกรในหมู่บ้านเป้าหมายกิจกรรมจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชน เกี่ยวกับการจัดทำระบบวนเกษตร และเชิญชวนให้เกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ โดยใช้พื้นที่ของเกษตรกรไม่ต่ำกว่า ๔ ไร่ (รายเดี่ยวหรือหลายรายรวมกัน) เป็นพื้นที่ดำเนินการ

๒) ร่วมกับเกษตรกรผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมระบบวนเกษตรบนพื้นที่เกษตรกรทำการวิเคราะห์สภาพพื้นที่ สภาพดิน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการคัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้ปลูกที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และส่งเสริมให้เกิดความยั่งยืนในการใช้ประโยชน์ที่ดิน

๓) จัดหาพันธุ์ไม้ยืนต้น ขนาดความสูงไม่น้อยกว่า ๓๐ เซนติเมตร จำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐ ต้นต่อไร่ โดยเป็นไม้ป่ายืนต้น ไม้กินได้ ไม้ผล ไม้มีค่าทางเศรษฐกิจ ไม้ใช้สอย ไม้เอนกประสงค์ ที่มีเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ปลูก และสอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร โดยคำนึงถึงความเหมาะสมตามหลักวนเกษตรแบบผสมผสาน ทั้งนี้เป็นไปตามหลักการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างยั่งยืน เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ และเพิ่มความหลากหลายในพื้นที่

๔) จัดทำข้อมูลรายชื่อ ที่อยู่ ของเกษตรกร และบัญชีรายชื่อชนิดและจำนวนกล้าไม้ที่สนับสนุน

๕) สนับสนุนวัสดุการเกษตรในการดำเนินการ เช่น ปุ๋ย โพลีเมอร์ วัสดุปรับปรุงดิน รวมทั้งให้คำแนะนำ ความรู้ เทคนิค ทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง

๖) ประสานและติดตามงาน โดยร่วมกับเกษตรกรติดตามผลการปลูก และพบปะกับเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง คัดเลือกแปลงตัวอย่างสำหรับใช้เป็นที่ศึกษาดูงานของบุคคลภายในและภายนอกชุมชน

๔.๔ กิจกรรมศึกษาทางวิชาการด้านวนศาสตร์ชุมชน เรื่อง การพัฒนาป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้

แนวทางการดำเนินงาน

๑) ดำเนินการประสานงานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนเพื่อร่วมกันพิจารณาคัดเลือกป่าชุมชนที่กลุ่มสมาชิกป่าชุมชนมีการใช้ประโยชน์จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้ (โดยอาจจะเป็นการรวมกลุ่มแบบไม่เป็นทางการ หรือเป็นการรวมกลุ่มแบบเป็นทางการโดยจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน) เช่น กลุ่มที่สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในป่าชุมชน กลุ่มเพาะชำกล้าไม้ชุมชน กลุ่มการใช้ประโยชน์จากพืชอาหารจากป่าชุมชน กลุ่มที่มีการใช้ประโยชน์จากพืชสมุนไพรในป่าชุมชน หรือกลุ่มที่มีการผลิตผลิตภัณฑ์จากป่าชุมชน หรือที่มีความเชื่อมโยงกับป่าชุมชน (เช่น ยาสระ โลชั่น สบู่ สมุนไพรจากป่าชุมชน ชาสมุนไพร ผลิตภัณฑ์อาหาร จักสาน เครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้สอย เป็นต้น)

๒) ดำเนินการสอบถามและสัมภาษณ์ สมาชิกกลุ่มป่าชุมชนที่มีการสร้างรายได้จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชน ตามข้อ ๑) เกี่ยวกับ

(๑) แนวความคิด หลักการ จุดเริ่มต้น ความเป็นมา สภาพปัญหา แรงจูงใจ วัตถุประสงค์ หรือจุดมุ่งหมาย/เป้าหมายของการตั้งกลุ่ม ในการใช้ประโยชน์จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้

(๒) ผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนที่นำมาใช้ประโยชน์

(๓) องค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่นำมาประยุกต์ใช้ประโยชน์

(๔) กระบวนการ วิธีการดำเนินงานเพื่อให้ได้ผลผลิต ผลิตภัณฑ์ หรือบริการจากป่าชุมชน หรือวิธีการใช้ประโยชน์จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้

(๕) วิธีการบริหารงานของกลุ่ม ตลอดจนวิธีการเชื่อมโยงกับตลาด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการพัฒนาศักยภาพของกลุ่ม หรือเพื่อการพัฒนาผลผลิตหรือบริการของกลุ่มเพื่อยกระดับหรือเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

(๖) จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค ในการดำเนินงานของกลุ่ม

(๗) ปัจจัยแห่งความสำเร็จ เช่น การเพิ่มรายได้ การลดรายจ่าย ให้กับชุมชนหรือครัวเรือน ตลอดจนข้อเสนอแนะ สำหรับเป็นแบบอย่างในการนำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ป่าชุมชนอื่น ๆ ต่อไป

๓) จัดทำรูปเล่มรายงานผลการศึกษาด้านวิชาการด้านวนศาสตร์ชุมชน ส่งไฟล์รูปเล่มพร้อมไฟล์รูปภาพ ส่งภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

(รายละเอียดแนวทางการศึกษาด้านวิชาการด้านวนศาสตร์ชุมชนตามเอกสารแนบ)

๕. งบประมาณ

แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ผลผลิตพื้นที่ป่าไม้ ได้รับการบริหารจัดการ กิจกรรมหลักส่งเสริมและพัฒนากาป่าไม้ กิจกรรมพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๑,๐๔๐,๒๐๐ บาท แยกเป็นค่าใช้จ่าย งบดำเนินงาน จำนวน ๗๐,๐๐๐ บาท งบลงทุน จำนวน ๙๗๐,๒๐๐ บาท โดยงบดำเนินงานสามารถใช้จ่ายได้ทุกรายการ

๖. การจัดทำรายงาน ให้ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดตามกำหนดเวลา ดังนี้

๖.๑) รายงานแผนและผลการปฏิบัติงาน และการใช้จ่ายเงินตามแบบ สงป.๓๐๑จ และสงป.๓๐๒จ จัดส่งสำนักจัดการป่าชุมชน ภายใน ๓ วัน หลังสิ้นสุดแต่ละไตรมาส

๖.๒) รายงานความก้าวหน้าผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ พร้อม CD ภาพถ่าย (ไฟล์ jpg) ผลการดำเนินงาน ส่งสำนักจัดการป่าชุมชน ทุกวันสุดท้ายของเดือน

๖.๓) เสนอขอปรับแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน กิจกรรมพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ (หากมี) ภายใน ๓๐ วัน หลังได้รับแผนฯ

๖.๔) เสนอแผนการปฏิบัติงานและงบประมาณกิจกรรมพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ พร้อมพื้นที่เป้าหมายและเอกสารที่เกี่ยวข้อง (เช่น ใบเสนอราคาพร้อมคู่เทียบ ๓ ร้านค้า เป็นต้น) ให้สำนักจัดการป่าชุมชนพิจารณา หากหน่วยงานใดไม่เสนอแผนฯ ภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ จะถือว่าไม่มีความต้องการจะดำเนินกิจกรรมฯ

๖.๕) เสนอพื้นที่เป้าหมายป่าชุมชนตาม พ.ร.บ.ป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ พร้อมพิกัดแนวขอบเขตแปลง สาธิตแบบโพลิกอน กิจกรรมการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ส่งสำนักจัดการป่าชุมชนพิจารณา ภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ (โดยให้พิจารณาคัดเลือกป่าชุมชนที่มีความเหมาะสมสำหรับการปลูกฟื้นฟูสภาพป่า เพื่อประโยชน์ในการบำรุงรักษาและป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายแก่ป่าชุมชน โดยให้พิจารณาคัดเลือกป่าชุมชนดังกล่าวที่อยู่ในท้องที่ที่ดำเนินโครงการ คทช. เป็นอันดับแรก หรือมีความเชื่อมโยงกับท้องที่ที่ดำเนินโครงการ คทช. เช่น เป็นป่าชุมชนที่อยู่ในท้องที่ป่าสงวนแห่งชาติเดียวกัน หรือจังหวัดเดียวกัน หรืออำเภอเดียวกัน หรือตำบลเดียวกัน พื้นที่เป้าหมายดำเนินโครงการ คทช. เป็นต้น)

๖.๖) จัดทำรายละเอียดผลการดำเนินงาน ทุกกิจกรรม เป็นรูปเล่มรายงานพร้อม CD และ QR Code ไฟล์ข้อมูลรูปเล่มรายงาน และไฟล์รูปภาพ (ไฟล์ jpg) ส่งสำนักจัดการป่าชุมชน ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

หมายเหตุ สามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มต่าง ๆ ได้ที่เว็บไซต์ส่วนพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน สำนักจัดการป่าชุมชน

แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน
แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
ผลผลิตพื้นที่ป่าไม่ได้รับการบริหารจัดการ
กิจกรรมหลักส่งเสริมและพัฒนาการป่าไม้
กิจกรรมพัฒนานวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. หน่วยงานรับผิดชอบ ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑๐ (ขอนแก่น)
๒. พื้นที่ดำเนินการ จังหวัดขอนแก่น, ชัยภูมิ, มหาสารคาม, บุรีรัมย์ และนครราชสีมา
๓. ระยะเวลาดำเนินการ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕
๔. กิจกรรมดำเนินการ

๔.๑ กิจกรรมอำนวยการ

แนวทางการดำเนินงาน

- ๑) บริหารงานทั่วไป เช่น งานการเจ้าหน้าที่ งานธุรการ งานวัสดุ ครุภัณฑ์ เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมพัฒนานวนศาสตร์ชุมชนเป็นไปตามเป้าหมาย
- ๒) จัดหา จัดซื้อ จัดจ้าง ซ่อมแซม และบำรุงรักษาทรัพย์สิน อาคารสำนักงาน เพื่อให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ
- ๓) ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์รอบอาคารสำนักงาน ให้อยู่ในสภาพสะอาด สะดวก และปลอดภัยสำหรับผู้มาใช้บริการ
- ๔) ประสานงาน และสนับสนุนการดำเนินงานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานตามภารกิจ งานนโยบายสำคัญ และงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย
- ๕) ประชาสัมพันธ์ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ดำเนินงานด้านวนศาสตร์ชุมชนกับประชาชน และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ๖) ให้บริการความรู้ทางด้านวิชาการ และด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับป่าไม้และป่าชุมชน ทั้งในรูปแบบการรับเชิญเป็นวิทยากรบรรยาย การจัดนิทรรศการ การประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ เป็นต้น
- ๗) ผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ เช่น one page, Infographic, คลิปวิดีโอ *เกี่ยวกับประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการพัฒนาป่าชุมชน* เช่น ประโยชน์ด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยชุมชน ประโยชน์ด้านแหล่งพืชอาหาร แหล่งพืชสมุนไพร แหล่งไม้ใช้สอย ผลผลิต ผลิตภัณฑ์จากป่าชุมชน เช่น เครื่องนุ่งห่มเครื่องใช้สอย เป็นต้น เพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินงาน สำหรับสร้างการรับรู้สู่ประชาชน และเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงานและองค์กรป่าไม้ พร้อมทั้งเผยแพร่ในหลากหลายช่องทาง เช่น Social Media เว็บไซต์ของหน่วยงาน เพจเฟซบุ๊ก หรือแอปพลิเคชันไลน์กลุ่มต่าง ๆ เป็นต้น
- ๘) จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจผู้รับบริการ อย่างน้อย ๓๐ ชุด พร้อมทั้งนำผลการประเมินแบบสอบถามมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๔.๒ กิจกรรมการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน

แนวทางการดำเนินงาน

- ๑) ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจกับชุมชน โดยประสานงานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน และ/หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้เกี่ยวกับการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชนในพื้นที่ป่าชุมชน ซึ่งเป็นการกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อประโยชน์ในการบำรุงรักษาและป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายแก่ป่าชุมชน ตามมาตรา ๖๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีหลักการดำเนินงานคือ กรมป่าไม้สนับสนุนด้านการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชนในพื้นที่ป่าชุมชน ตั้งแต่การจัดเตรียมพื้นที่ การจัดหากกล้าไม้ที่มีความเหมาะสมกับสภาพ

พื้นที่ปลูกและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน การสนับสนุนการปลูกในปีที่ ๑ และบำรุงรักษาต่อเนื่องในปีที่ ๒-๖ (หากได้รับงบประมาณ) โดยในระหว่างปี จะขอความร่วมมือชุมชนสนับสนุนด้านการดูแลรักษา และการป้องกันไฟป่า เพื่อประโยชน์ด้านการฟื้นฟูสภาพป่าชุมชน การเพิ่มพื้นที่สีเขียว และความหลากหลายทางชีวภาพในป่าชุมชน และสำหรับเป็นแหล่งอาหาร แหล่งพืชสมุนไพร หรือแหล่งไม้ใช้สอยสำหรับคนในชุมชน

๒) จัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ ประสานงานการมีส่วนร่วมกับคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน หรือเจ้าหน้าที่ป่าชุมชน หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อร่วมกันจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับสภาพพื้นที่ ค่าพิกัดแปลงสาธิตฯ พร้อมบันทึกภาพถ่าย (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

๓) คัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้ปลูกร่วมกับชุมชน ประสานงานการมีส่วนร่วมกับคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน หรือเจ้าหน้าที่ป่าชุมชน หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อร่วมกับพิจารณาคัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้สำหรับปลูกในแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน โดยเป็นชนิดพันธุ์ไม้ที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ปลูก และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนในการอนุรักษ์และหรือการใช้ประโยชน์ (เป็นกล้าไม้ชนิดไม้กินได้ ประเภทพืชอาหาร พันธุ์ไม้ป่ายืนต้น พันธุ์ไม้ป่าพื้นบ้าน ไม้ใช้สอย ไม้เอนกประสงค์ เป็นต้น)

๔) จัดทำบัญชีรายชื่อชนิดและจำนวนกล้าไม้ที่ปลูกในแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน พร้อมภาพถ่ายกล้าไม้และชื่อพันธุ์ไม้แต่ละชนิด (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

๕) ติดตามและจัดเก็บข้อมูลทางด้านวิชาการ โดยการพิจารณาเลือกพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสำหรับเป็นตัวแทนของพื้นที่แปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน โดยภายในแปลงสาธิตแต่ละแปลง ให้วางแผนตัวอย่างถาวร จำนวน ๑ แปลง (ขนาดพื้นที่แปลงตัวอย่างถาวร ไม่น้อยกว่า ๑ เพอร์เซ็นต์ของพื้นที่แปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน เช่น พื้นที่แปลงสาธิตฯ จำนวน ๑๐๐ ไร่ ดังนั้น ขนาดพื้นที่แปลงตัวอย่างถาวร จะมีขนาดพื้นที่จำนวน ๑ ไร่) เพื่อตรวจวัดความหลากหลายทางชีวภาพ และประเมินการกักเก็บคาร์บอน สำหรับเป็นข้อมูลพื้นฐานในปีแรก และกำหนดให้มีการตรวจติดตามความหลากหลายทางชีวภาพและประเมินการกักเก็บคาร์บอนในทุกปีที่ ๒-๖ เพื่อเป็นการต่อเนื่อง

ภายในพื้นที่แปลงตัวอย่างถาวร ให้แบ่งเป็นแปลงย่อยขนาด ๑๐x๑๐ เมตร พร้อมทั้งแบ่งเป็นแปลงย่อยขนาด ๔x๔ เมตร และ ๑x๑ เมตร บริเวณมุมใดมุมหนึ่งในทุก ๆ แปลงย่อยขนาด ๑๐x๑๐ เมตร

ทำการฝังหมุดเสาปูนไว้ตรงกึ่งกลางแปลง พร้อมทั้งบันทึกพิกัดจุดที่ทำการวางแผนสำรวจ หลังจากนั้นทำการตอกหมายเลข (tag number) ของไม้ใหญ่ที่ปรากฏในแปลงตัวอย่างทุกต้น พร้อมทั้งทำการพ่นสีในจุดที่ทำการวัดเส้นผ่านศูนย์กลางระดับอก (๑.๓๐ เมตร)

เก็บข้อมูลของชนิดพันธุ์ไม้ โดยบันทึกข้อมูลชนิดไม้ (Species List) ทุกชนิดที่ปรากฏในแปลงตัวอย่าง โดยแบ่งเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ ๑) ไม้ใหญ่ (Tree) คือ ไม้ที่มีขนาดความโตทางเส้นผ่านศูนย์กลางเพียงอกที่ ๑.๓๐ เมตร (Diameter at Breast Height, DBH) มากกว่าหรือเท่ากับ ๔.๕ เซนติเมตร ๒) ไม้หนุม (Sapling) คือ ไม้ที่มี DBH < ๔.๕ เซนติเมตร สูง > ๑.๓๐ เมตร และ ๓) กล้าไม้ (Seedling) คือ ไม้ที่มีความสูงน้อยกว่า ๑.๓๐ เมตร หลังจากนั้นทำการเก็บข้อมูลโดยวัดขนาด DBH และประเมินความสูงของไม้ใหญ่ในแปลงขนาด ๑๐x๑๐ เมตร นับจำนวนลูกไม้ยืนต้นภายในแปลงขนาด ๔x๔ เมตร ส่วนกล้าไม้ยืนต้นและไม้พื้นล่างอื่น ๆ ทำการนับจำนวนภายในแปลงขนาด ๑x๑ เมตร

ประเมินการกักเก็บคาร์บอน (โดยใช้ข้อมูลชนิดไม้ ขนาดความโตหรือขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางเพียงอก (DBH) และความสูง) และความหลากหลายทางชีวภาพ (โดยใช้ข้อมูล ชนิดไม้ จำนวนของไม้แต่ละชนิด ขนาด DBH เพื่อหาค่าดัชนีความสำคัญ การกระจายของชั้นความโตของต้นไม้ในป่าชุมชน ความหลากหลายทางชนิดพันธุ์) สำหรับแนวทางการดำเนินงาน และการวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลข้อมูลสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จาก คู่มือ การสำรวจการกักเก็บคาร์บอนและความหลากหลายทางชีวภาพในป่าชุมชน ที่ได้เสนอแนบมาพร้อมนี้ หรือใน [เว็บไซต์ส่วนพัฒนานวนศาสตร์ชุมชน สำนักจัดการป่าชุมชน](#)

๖) การอำนวยความสะดวกและประสานงานโครงการ โดยการประสานงานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อร่วมติดตามผลการปฏิบัติงานกิจกรรมการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน พร้อมทั้งจัดทำบันทึกผลการปฏิบัติงาน ฯ โดยให้ประธานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน และเจ้าหน้าที่ป่าชุมชนหรือผู้แทนสมาชิกป่าชุมชน ร่วมลงลายมือชื่อเป็นหลักฐาน (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

๔.๓ กิจกรรมส่งเสริมระบบวนเกษตรบนพื้นที่เกษตรกร

แนวทางการดำเนินงาน

๑) แนะนำ ให้ความรู้ ความเข้าใจแก่เกษตรกรในหมู่บ้านเป้าหมายกิจกรรมจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชน เกี่ยวกับการจัดทำระบบวนเกษตร และเชิญชวนให้เกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ โดยใช้พื้นที่ของเกษตรกรไม่ต่ำกว่า ๔ ไร่ (รายเดี่ยวหรือหลายรายรวมกัน) เป็นพื้นที่ดำเนินการ

๒) ร่วมกับเกษตรกรผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมระบบวนเกษตรบนพื้นที่เกษตรกรทำการวิเคราะห์สภาพพื้นที่ สภาพดิน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการคัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้ปลูกที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และส่งเสริมให้เกิดความยั่งยืนในการใช้ประโยชน์ที่ดิน

๓) จัดหาพันธุ์ไม้ยืนต้น ขนาดความสูงไม่น้อยกว่า ๓๐ เซนติเมตร จำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐ ต้นต่อไร่ โดยเป็นไม้ป่ายืนต้น ไม้กินได้ ไม้ผล ไม้มีค่าทางเศรษฐกิจ ไม้ใช้สอย ไม้เอนกประสงค์ ที่มีเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ปลูก และสอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร โดยคำนึงถึงความเหมาะสมตามหลักวนเกษตรแบบผสมผสาน ทั้งนี้เป็นไปตามหลักการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างยั่งยืน เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ และเพิ่มความหลากหลายในพื้นที่

๔) จัดทำข้อมูลรายชื่อ ที่อยู่ ของเกษตรกร และบัญชีรายชื่อชนิดและจำนวนกล้าไม้ที่สนับสนุน

๕) สนับสนุนวัสดุการเกษตรในการดำเนินการ เช่น ปุ๋ย โพลีเมอร์ วัสดุปรับปรุงดิน รวมทั้งให้คำแนะนำ ความรู้ เทคนิค ทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง

๖) ประสานและติดตามงาน โดยร่วมกับเกษตรกรติดตามผลการปลูก และพบปะกับเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง คัดเลือกแปลงตัวอย่างสำหรับใช้เป็นที่ศึกษาดูงานของบุคคลภายในและภายนอกชุมชน

๔.๔ กิจกรรมศึกษาทางวิชาการด้านวนศาสตร์ชุมชน เรื่อง การพัฒนาป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้

แนวทางการดำเนินงาน

๑) ดำเนินการประสานงานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนเพื่อร่วมกันพิจารณาคัดเลือกป่าชุมชนที่กลุ่มสมาชิกป่าชุมชนมีการใช้ประโยชน์จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้ (โดยอาจจะเป็นการรวมกลุ่มแบบไม่เป็นทางการ หรือเป็นการรวมกลุ่มแบบเป็นทางการโดยจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน) เช่น กลุ่มที่สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในป่าชุมชน กลุ่มเพาะชำกล้าไม้ชุมชน กลุ่มการใช้ประโยชน์จากพืชอาหารจากป่าชุมชน กลุ่มที่มีการใช้ประโยชน์จากพืชสมุนไพรในป่าชุมชน หรือกลุ่มที่มีการผลิตผลิตภัณฑ์จากป่าชุมชน หรือที่มีความเชื่อมโยงกับป่าชุมชน (เช่น ยาสระ โลชั่น สบู่ สมุนไพรจากป่าชุมชน ชาสมุนไพร ผลิตภัณฑ์อาหาร จักสาน เครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้สอย เป็นต้น)

๒) ดำเนินการสอบถามและสัมภาษณ์ สมาชิกกลุ่มป่าชุมชนที่มีการสร้างรายได้จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชน ตามข้อ ๑) เกี่ยวกับ

(๑) แนวความคิด หลักการ จุดเริ่มต้น ความเป็นมา สภาพปัญหา แรงจูงใจ วัตถุประสงค์ หรือจุดมุ่งหมาย/เป้าหมายของการตั้งกลุ่ม ในการใช้ประโยชน์จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้

(๒) ผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนที่นำมาใช้ประโยชน์

(๓) องค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่นำมาประยุกต์ใช้ประโยชน์

(๔) กระบวนการ วิธีการดำเนินงานเพื่อให้ได้ผลผลิต ผลิตภัณฑ์ หรือบริการจากป่าชุมชน หรือวิธีการใช้ประโยชน์จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้

(๕) วิธีการบริหารงานของกลุ่ม ตลอดจนวิธีการเชื่อมโยงกับตลาด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการพัฒนาศักยภาพของกลุ่ม หรือเพื่อการพัฒนาผลผลิตหรือบริการของกลุ่มเพื่อยกระดับหรือเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

(๖) จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค ในการดำเนินงานของกลุ่ม

(๗) ปัจจัยแห่งความสำเร็จ เช่น การเพิ่มรายได้ การลดรายจ่าย ให้กับชุมชนหรือครัวเรือน ตลอดจนข้อเสนอแนะ สำหรับเป็นแบบอย่างในการนำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ป่าชุมชนอื่น ๆ ต่อไป

๓) จัดทำรูปเล่มรายงานผลการศึกษาด้านวิชาการด้านวนศาสตร์ชุมชน ส่งไฟล์รูปเล่มพร้อมไฟล์รูปภาพ ส่งภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

(รายละเอียดแนวทางการศึกษาด้านวิชาการด้านวนศาสตร์ชุมชนตามเอกสารแนบ)

๕. งบประมาณ

แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ผลผลิตพื้นที่ป่าไม้ ได้รับการบริหารจัดการ กิจกรรมหลักส่งเสริมและพัฒนากาป่าไม้ กิจกรรมพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๕๕๕,๑๐๐ บาท แยกเป็นค่าใช้จ่าย งบดำเนินงาน จำนวน ๗๐,๐๐๐ บาท งบลงทุน จำนวน ๔๘๕,๑๐๐ บาท โดยงบดำเนินงานสามารถใช้จ่ายได้ทุกรายการ

๖. การจัดทำรายงาน ให้ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดตามกำหนดเวลา ดังนี้

๖.๑) รายงานแผนและผลการปฏิบัติงาน และการใช้จ่ายเงินตามแบบ สงป.๓๐๑จ และสงป.๓๐๒จ จัดส่งสำนักจัดการป่าชุมชน ภายใน ๓ วัน หลังสิ้นสุดแต่ละไตรมาส

๖.๒) รายงานความก้าวหน้าผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ พร้อม CD ภาพถ่าย (ไฟล์ jpg) ผลการดำเนินงาน ส่งสำนักจัดการป่าชุมชน ทุกวันสุดท้ายของเดือน

๖.๓) เสนอขอปรับแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน กิจกรรมพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ (หากมี) ภายใน ๓๐ วัน หลังได้รับแผนฯ

๖.๔) เสนอแผนการปฏิบัติงานและงบประมาณกิจกรรมพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ พร้อมพื้นที่เป้าหมายและเอกสารที่เกี่ยวข้อง (เช่น ใบเสนอราคาพร้อมคู่เทียบ ๓ ร้านค้า เป็นต้น) ให้สำนักจัดการป่าชุมชนพิจารณา หากหน่วยงานใดไม่เสนอแผนฯ ภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ จะถือว่าไม่มีความต้องการจะดำเนินกิจกรรมฯ

๖.๕) เสนอพื้นที่เป้าหมายป่าชุมชนตาม พ.ร.บ.ป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ พร้อมพิกัดแนวขอบเขตแปลง สาธิตแบบโพลิกอน กิจกรรมการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ส่งสำนักจัดการป่าชุมชนพิจารณา ภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ (โดยให้พิจารณาคัดเลือกป่าชุมชนที่มีความเหมาะสมสำหรับการปลูกฟื้นฟูสภาพป่า เพื่อประโยชน์ในการบำรุงรักษาและป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายแก่ป่าชุมชน โดยให้พิจารณาคัดเลือกป่าชุมชนดังกล่าวที่อยู่ในท้องที่ที่ดำเนินโครงการ คทช. เป็นอันดับแรก หรือมีความเชื่อมโยงกับท้องที่ที่ดำเนินโครงการ คทช. เช่น เป็นป่าชุมชนที่อยู่ในท้องที่ป่าสงวนแห่งชาติเดียวกัน หรือจังหวัดเดียวกัน หรืออำเภอเดียวกัน หรือตำบลเดียวกัน พื้นที่เป้าหมายดำเนินโครงการ คทช. เป็นต้น)

๖.๖) จัดทำรายละเอียดผลการดำเนินงาน ทุกกิจกรรม เป็นรูปเล่มรายงานพร้อม CD และ QR Code ไฟล์ข้อมูลรูปเล่มรายงาน และไฟล์รูปภาพ (ไฟล์ jpg) ส่งสำนักจัดการป่าชุมชน ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

หมายเหตุ สามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มต่าง ๆ ได้ที่เว็บไซต์ส่วนพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน สำนักจัดการป่าชุมชน

แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน
แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
ผลผลิตพื้นที่ป่าไม้ได้รับการบริหารจัดการ
กิจกรรมหลักส่งเสริมและพัฒนาการป่าไม้
กิจกรรมพัฒนานวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. หน่วยงานรับผิดชอบ ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑๑ (สระบุรี)
๒. พื้นที่ดำเนินการ จังหวัดสระบุรี, นครนายก, ปราจีนบุรี, ลพบุรี, อ่างทอง, นนทบุรี, ปทุมธานี, พระนครศรีอยุธยา และกรุงเทพมหานคร
๓. ระยะเวลาดำเนินการ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕
๔. กิจกรรมดำเนินการ

๔.๑ กิจกรรมอำนวยการ

แนวทางการดำเนินงาน

- ๑) บริหารงานทั่วไป เช่น งานการเจ้าหน้าที่ งานธุรการ งานวัสดุ ครุภัณฑ์ เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมพัฒนานวนศาสตร์ชุมชนเป็นไปตามเป้าหมาย
- ๒) จัดหา จัดซื้อ จัดจ้าง ซ่อมแซม และบำรุงรักษาทรัพย์สิน อาคารสำนักงาน เพื่อให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ
- ๓) ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์รอบอาคารสำนักงาน ให้อยู่ในสภาพสะอาด สะดวก และปลอดภัยสำหรับผู้มาใช้บริการ
- ๔) ประสานงาน และสนับสนุนการดำเนินงานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานตามภารกิจ งานนโยบายสำคัญ และงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย
- ๕) ประชาสัมพันธ์ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ดำเนินงานด้านวนศาสตร์ชุมชนกับประชาชน และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ๖) ให้บริการความรู้ทางด้านวิชาการ และด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับป่าไม้และป่าชุมชน ทั้งในรูปแบบการรับเชิญเป็นวิทยากรบรรยาย การจัดนิทรรศการ การประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ เป็นต้น
- ๗) ผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ เช่น one page, Infographic, คลิปวิดีโอ *เกี่ยวกับประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการพัฒนาป่าชุมชน* เช่น ประโยชน์ด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยชุมชน ประโยชน์ด้านแหล่งพืชอาหาร แหล่งพืชสมุนไพร แหล่งไม้ใช้สอย ผลิตผล ผลิตภัณฑ์จากป่าชุมชน เช่น เครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้สอย เป็นต้น เพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินงาน สำหรับสร้างการรับรู้สู่ประชาชน และเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงานและของกรมป่าไม้ พร้อมทั้งเผยแพร่ในหลากหลายช่องทาง เช่น Social Media เว็บไซต์ของหน่วยงาน เพจเฟซบุ๊ก หรือแอปพลิเคชันไลน์กลุ่มต่าง ๆ เป็นต้น
- ๘) จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจผู้รับบริการ อย่างน้อย ๓๐ ชุด พร้อมทั้งนำผลการประเมินแบบสอบถามมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๔.๒ กิจกรรมการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน

แนวทางการดำเนินงาน

- ๑) ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจกับชุมชน โดยประสานงานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน และ/หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้เกี่ยวกับการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชนในพื้นที่ป่าชุมชน ซึ่งเป็นการกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อประโยชน์ในการบำรุงรักษาและป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายแก่ป่าชุมชน ตามมาตรา ๖๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีหลักการดำเนินงานคือ กรมป่าไม้สนับสนุนด้านการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชนในพื้นที่ป่าชุมชน ตั้งแต่การจัดเตรียมพื้นที่ การจัดหากกล้าไม้ที่มีความเหมาะสมกับสภาพ

พื้นที่ปลูกและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน การสนับสนุนการปลูกในปีที่ ๑ และบำรุงรักษาต่อเนื่องในปีที่ ๒-๖ (หากได้รับงบประมาณ) โดยในระหว่างปี จะขอความร่วมมือชุมชนสนับสนุนด้านการดูแลรักษา และการป้องกันไฟป่า เพื่อประโยชน์ด้านการฟื้นฟูสภาพป่าชุมชน การเพิ่มพื้นที่สีเขียว และความหลากหลายทางชีวภาพในป่าชุมชน และสำหรับเป็นแหล่งอาหาร แหล่งพืชสมุนไพร หรือแหล่งไม้ใช้สอยสำหรับคนในชุมชน

๒) จัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ ประสานงานการมีส่วนร่วมกับคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน หรือเจ้าหน้าที่ป่าชุมชน หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อร่วมกันจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับสภาพพื้นที่ ค่าพิกัดแปลงสาธิตฯ พร้อมบันทึกภาพถ่าย (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

๓) คัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้ปลูกร่วมกับชุมชน ประสานงานการมีส่วนร่วมกับคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน หรือเจ้าหน้าที่ป่าชุมชน หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อร่วมกับพิจารณาคัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้สำหรับปลูกในแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน โดยเป็นชนิดพันธุ์ไม้ที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ปลูก และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนในการอนุรักษ์และหรือการใช้ประโยชน์ (เป็นกล้าไม้ชนิดไม้กินได้ ประเภทพืชอาหาร พันธุ์ไม้ป่ายืนต้น พันธุ์ไม้ป่าพื้นบ้าน ไม้ใช้สอย ไม้เอนกประสงค์ เป็นต้น)

๔) จัดทำบัญชีรายชื่อชนิดและจำนวนกล้าไม้ที่ปลูกในแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน พร้อมภาพถ่ายกล้าไม้และชื่อพันธุ์ไม้แต่ละชนิด (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

๕) ติดตามและจัดเก็บข้อมูลทางด้านวิชาการ โดยการพิจารณาคัดเลือกพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสำหรับเป็นตัวแทนของพื้นที่แปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน โดยภายในแปลงสาธิตแต่ละแปลง ให้วางแผนตัวอย่างถาวร จำนวน ๑ แปลง (ขนาดพื้นที่แปลงตัวอย่างถาวร ไม่น้อยกว่า ๑ เพอร์เซ็นต์ของพื้นที่แปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน เช่น พื้นที่แปลงสาธิตฯ จำนวน ๑๐๐ ไร่ ดังนั้น ขนาดพื้นที่แปลงตัวอย่างถาวร จะมีขนาดพื้นที่จำนวน ๑ ไร่) เพื่อตรวจวัดความหลากหลายทางชีวภาพ และประเมินการกักเก็บคาร์บอน สำหรับเป็นข้อมูลพื้นฐานในปีแรก และกำหนดให้มีการตรวจติดตามความหลากหลายทางชีวภาพและประเมินการกักเก็บคาร์บอนในทุกปีที่ ๒-๖ เพื่อเป็นการต่อเนื่อง

ภายในพื้นที่แปลงตัวอย่างถาวร ให้แบ่งเป็นแปลงย่อยขนาด ๑๐x๑๐ เมตร พร้อมทั้งแบ่งเป็นแปลงย่อยขนาด ๔x๔ เมตร และ ๑x๑ เมตร บริเวณมุมใดมุมหนึ่งในทุก ๆ แปลงย่อยขนาด ๑๐x๑๐ เมตร

ทำการฝังหมุดเสาปูนไว้ตรงกึ่งกลางแปลง พร้อมทั้งบันทึกพิกัดจุดที่ทำการวางแผนสำรวจ หลังจากนั้นทำการตอกหมายเลข (tag number) ของไม้ใหญ่ที่ปรากฏในแปลงตัวอย่างทุกต้น พร้อมทั้งทำการพ่นสีในจุดที่ทำการวัดเส้นผ่านศูนย์กลางระดับอก (๑.๓๐ เมตร)

เก็บข้อมูลของชนิดพันธุ์ไม้ โดยบันทึกข้อมูลชนิดไม้ (Species List) ทุกชนิดที่ปรากฏในแปลงตัวอย่าง โดยแบ่งเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ ๑) ไม้ใหญ่ (Tree) คือ ไม้ที่มีขนาดความโตทางเส้นผ่านศูนย์กลางเพียงอกที่ ๑.๓๐ เมตร (Diameter at Breast Height, DBH) มากกว่าหรือเท่ากับ ๔.๕ เซนติเมตร ๒) ไม้หนุม (Sapling) คือ ไม้ที่มี DBH < ๔.๕ เซนติเมตร สูง > ๑.๓๐ เมตร และ ๓) กล้าไม้ (Seedling) คือ ไม้ที่มีความสูงน้อยกว่า ๑.๓๐ เมตร หลังจากนั้นทำการเก็บข้อมูลโดยวัดขนาด DBH และประเมินความสูงของไม้ใหญ่ในแปลงขนาด ๑๐x๑๐ เมตร นับจำนวนลูกไม้ยืนต้นภายในแปลงขนาด ๔x๔ เมตร ส่วนกล้าไม้ยืนต้นและไม้พื้นล่างอื่น ๆ ทำการนับจำนวนภายในแปลงขนาด ๑x๑ เมตร

ประเมินการกักเก็บคาร์บอน (โดยใช้ข้อมูลชนิดไม้ ขนาดความโตหรือขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางเพียงอก (DBH) และความสูง) และความหลากหลายทางชีวภาพ (โดยใช้ข้อมูล ชนิดไม้ จำนวนของไม้แต่ละชนิด ขนาด DBH เพื่อหาค่าดัชนีความสำคัญ การกระจายของชั้นความโตของต้นไม้ในป่าชุมชน ความหลากหลายทางชนิดพันธุ์) สำหรับแนวทางการดำเนินงาน และการวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลข้อมูลสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จาก คู่มือ การสำรวจการกักเก็บคาร์บอนและความหลากหลายทางชีวภาพในป่าชุมชน ที่ได้เสนอแนบมาพร้อมนี้ หรือใน [เว็บไซต์ส่วนพัฒนานวนศาสตร์ชุมชน สำนักจัดการป่าชุมชน](#)

๖) การอำนวยความสะดวกและประสานงานโครงการ โดยการประสานงานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อร่วมติดตามผลการปฏิบัติงานกิจกรรมการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน พร้อมทั้งจัดทำบันทึกผลการปฏิบัติงาน ฯ โดยให้ประธานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน และเจ้าหน้าที่ป่าชุมชนหรือผู้แทนสมาชิกป่าชุมชน ร่วมลงลายมือชื่อเป็นหลักฐาน (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

๔.๓ กิจกรรมส่งเสริมระบบวนเกษตรบนพื้นที่เกษตรกร

แนวทางการดำเนินงาน

๑) แนะนำ ให้ความรู้ ความเข้าใจแก่เกษตรกรในหมู่บ้านเป้าหมายกิจกรรมจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชน เกี่ยวกับการจัดทำระบบวนเกษตร และเชิญชวนให้เกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ โดยใช้พื้นที่ของเกษตรกรไม่ต่ำกว่า ๔ ไร่ (รายเดี่ยวหรือหลายรายรวมกัน) เป็นพื้นที่ดำเนินการ

๒) ร่วมกับเกษตรกรผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมระบบวนเกษตรบนพื้นที่เกษตรกรทำการวิเคราะห์สภาพพื้นที่ สภาพดิน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการคัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้ปลูกที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และส่งเสริมให้เกิดความยั่งยืนในการใช้ประโยชน์ที่ดิน

๓) จัดหาพันธุ์ไม้ยืนต้น ขนาดความสูงไม่น้อยกว่า ๓๐ เซนติเมตร จำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐ ต้นต่อไร่ โดยเป็นไม้ป่ายืนต้น ไม้กินได้ ไม้ผล ไม้มีค่าทางเศรษฐกิจ ไม้ใช้สอย ไม้เอนกประสงค์ ที่มีเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ปลูก และสอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร โดยคำนึงถึงความเหมาะสมตามหลักวนเกษตรแบบผสมผสาน ทั้งนี้เป็นไปตามหลักการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างยั่งยืน เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ และเพิ่มความหลากหลายในพื้นที่

๔) จัดทำข้อมูลรายชื่อ ที่อยู่ ของเกษตรกร และบัญชีรายชื่อชนิดและจำนวนกล้าไม้ที่สนับสนุน

๕) สนับสนุนวัสดุการเกษตรในการดำเนินการ เช่น ปุ๋ย โพลีเมอร์ วัสดุปรับปรุงดิน รวมทั้งให้คำแนะนำ ความรู้ เทคนิค ทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง

๖) ประสานและติดตามงาน โดยร่วมกับเกษตรกรติดตามผลการปลูก และพบปะกับเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง คัดเลือกแปลงตัวอย่างสำหรับใช้เป็นที่ศึกษาดูงานของบุคคลภายในและภายนอกชุมชน

๔.๔ กิจกรรมศึกษาทางวิชาการด้านวนศาสตร์ชุมชน เรื่อง การพัฒนาป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้

แนวทางการดำเนินงาน

๑) ดำเนินการประสานงานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนเพื่อร่วมกันพิจารณาคัดเลือกป่าชุมชนที่กลุ่มสมาชิกป่าชุมชนมีการใช้ประโยชน์จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้ (โดยอาจจะเป็นการรวมกลุ่มแบบไม่เป็นทางการ หรือเป็นการรวมกลุ่มแบบเป็นทางการโดยจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน) เช่น กลุ่มที่สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในป่าชุมชน กลุ่มเพาะชำกล้าไม้ชุมชน กลุ่มการใช้ประโยชน์จากพืชอาหารจากป่าชุมชน กลุ่มที่มีการใช้ประโยชน์จากพืชสมุนไพรในป่าชุมชน หรือกลุ่มที่มีการผลิตผลิตภัณฑ์จากป่าชุมชน หรือที่มีความเชื่อมโยงกับป่าชุมชน (เช่น ยาสระ โลชั่น สบู่ สมุนไพรจากป่าชุมชน ชาสมุนไพร ผลิตภัณฑ์อาหาร จักสาน เครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้สอย เป็นต้น)

๒) ดำเนินการสอบถามและสัมภาษณ์ สมาชิกกลุ่มป่าชุมชนที่มีการสร้างรายได้จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชน ตามข้อ ๑) เกี่ยวกับ

(๑) แนวความคิด หลักการ จุดเริ่มต้น ความเป็นมา สภาพปัญหา แรงจูงใจ วัตถุประสงค์ หรือจุดมุ่งหมาย/เป้าหมายของการตั้งกลุ่ม ในการใช้ประโยชน์จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้

(๒) ผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนที่นำมาใช้ประโยชน์

(๓) องค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่นำมาประยุกต์ใช้ประโยชน์

(๔) กระบวนการ วิธีการดำเนินงานเพื่อให้ได้ผลผลิต ผลิตภัณฑ์ หรือบริการจากป่าชุมชน หรือวิธีการใช้ประโยชน์จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้

(๕) วิธีการบริหารงานของกลุ่ม ตลอดจนวิธีการเชื่อมโยงกับตลาด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการพัฒนาศักยภาพของกลุ่ม หรือเพื่อการพัฒนาผลผลิตหรือบริการของกลุ่มเพื่อยกระดับหรือเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

(๖) จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค ในการดำเนินงานของกลุ่ม

(๗) ปัจจัยแห่งความสำเร็จ เช่น การเพิ่มรายได้ การลดรายจ่าย ให้กับชุมชนหรือครัวเรือน ตลอดจนข้อเสนอแนะ สำหรับเป็นแบบอย่างในการนำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ป่าชุมชนอื่น ๆ ต่อไป

๓) จัดทำรูปเล่มรายงานผลการศึกษาด้านวิชาการด้านวนศาสตร์ชุมชน ส่งไฟล์รูปเล่มพร้อมไฟล์รูปภาพ ส่งภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

(รายละเอียดแนวทางการศึกษาด้านวิชาการด้านวนศาสตร์ชุมชนตามเอกสารแนบ)

๕. งบประมาณ

แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ผลผลิตพื้นที่ป่าไม้ ได้รับการบริหารจัดการ กิจกรรมหลักส่งเสริมและพัฒนากาป่าไม้ กิจกรรมพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๕๕๕,๑๐๐ บาท แยกเป็นค่าใช้จ่าย งบดำเนินงาน จำนวน ๗๐,๐๐๐ บาท งบลงทุน จำนวน ๔๘๕,๑๐๐ บาท โดยงบดำเนินงานสามารถใช้จ่ายได้ทุกรายการ

๖. การจัดทำรายงาน ให้ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดตามกำหนดเวลา ดังนี้

๖.๑) รายงานแผนและผลการปฏิบัติงาน และการใช้จ่ายเงินตามแบบ สงป.๓๐๑จ และสงป.๓๐๒จ จัดส่งสำนักจัดการป่าชุมชน ภายใน ๓ วัน หลังสิ้นสุดแต่ละไตรมาส

๖.๒) รายงานความก้าวหน้าผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ พร้อม CD ภาพถ่าย (ไฟล์ jpg) ผลการดำเนินงาน ส่งสำนักจัดการป่าชุมชน ทุกวันสุดท้ายของเดือน

๖.๓) เสนอขอปรับแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน กิจกรรมพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ (หากมี) ภายใน ๓๐ วัน หลังได้รับแผนฯ

๖.๔) เสนอแผนการปฏิบัติงานและงบประมาณกิจกรรมพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ พร้อมพื้นที่เป้าหมายและเอกสารที่เกี่ยวข้อง (เช่น ใบเสนอราคาพร้อมคู่เทียบ ๓ ร้านค้า เป็นต้น) ให้สำนักจัดการป่าชุมชนพิจารณา หากหน่วยงานใดไม่เสนอแผนฯ ภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ จะถือว่าไม่มีความต้องการจะดำเนินกิจกรรมฯ

๖.๕) เสนอพื้นที่เป้าหมายป่าชุมชนตาม พ.ร.บ.ป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ พร้อมพิกัดแนวขอบเขตแปลง สาธิตแบบโพลิกอน กิจกรรมการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ส่งสำนักจัดการป่าชุมชนพิจารณา ภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ (โดยให้พิจารณาคัดเลือกป่าชุมชนที่มีความเหมาะสมสำหรับการปลูกฟื้นฟูสภาพป่า เพื่อประโยชน์ในการบำรุงรักษาและป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายแก่ป่าชุมชน โดยให้พิจารณาคัดเลือกป่าชุมชนดังกล่าวที่อยู่ในท้องที่ที่ดำเนินโครงการ คทช. เป็นอันดับแรก หรือมีความเชื่อมโยงกับท้องที่ที่ดำเนินโครงการ คทช. เช่น เป็นป่าชุมชนที่อยู่ในท้องที่ป่าสงวนแห่งชาติเดียวกัน หรือจังหวัดเดียวกัน หรืออำเภอเดียวกัน หรือตำบลเดียวกัน พื้นที่เป้าหมายดำเนินโครงการ คทช. เป็นต้น)

๖.๖) จัดทำรายละเอียดผลการดำเนินงาน ทุกกิจกรรม เป็นรูปเล่มรายงานพร้อม CD และ QR Code ไฟล์ข้อมูลรูปเล่มรายงาน และไฟล์รูปภาพ (ไฟล์ jpg) ส่งสำนักจัดการป่าชุมชน ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

หมายเหตุ สามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มต่าง ๆ ได้ที่เว็บไซต์ส่วนพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน สำนักจัดการป่าชุมชน

แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน
แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
ผลผลิตพื้นที่ป่าไม่ได้รับการบริหารจัดการ
กิจกรรมหลักส่งเสริมและพัฒนาการป่าไม้
กิจกรรมพัฒนานวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. หน่วยงานรับผิดชอบ ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑๒ (สุราษฎร์ธานี)
๒. พื้นที่ดำเนินการ จังหวัดสุราษฎร์ธานี, ชุมพร, ระนอง, นครศรีธรรมราช, พังงา และภูเก็ต
๓. ระยะเวลาดำเนินการ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕
๔. กิจกรรมดำเนินการ

๔.๑ กิจกรรมอำนวยการ

แนวทางการดำเนินงาน

- ๑) บริหารงานทั่วไป เช่น งานการเจ้าหน้าที่ งานธุรการ งานวัสดุ ครุภัณฑ์ เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมพัฒนานวนศาสตร์ชุมชนเป็นไปตามเป้าหมาย
- ๒) จัดหา จัดซื้อ จัดจ้าง ซ่อมแซม และบำรุงรักษาทรัพย์สิน อาคารสำนักงาน เพื่อให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ
- ๓) ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์รอบอาคารสำนักงาน ให้อยู่ในสภาพสะอาด สะดวก และปลอดภัยสำหรับผู้มาใช้บริการ
- ๔) ประสานงาน และสนับสนุนการดำเนินงานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานตามภารกิจ งานนโยบายสำคัญ และงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย
- ๕) ประชาสัมพันธ์ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ดำเนินงานด้านวนศาสตร์ชุมชนกับประชาชน และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ๖) ให้บริการความรู้ทางด้านวิชาการ และด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับป่าไม้และป่าชุมชน ทั้งในรูปแบบการรับเชิญเป็นวิทยากรบรรยาย การจัดนิทรรศการ การประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ เป็นต้น
- ๗) ผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ เช่น one page, Infographic, คลิปวิดีโอ *เกี่ยวกับประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการพัฒนาป่าชุมชน* เช่น ประโยชน์ด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยชุมชน ประโยชน์ด้านแหล่งพืชอาหาร แหล่งพืชสมุนไพร แหล่งไม้ใช้สอย ผลผลิต ผลิตภัณฑ์จากป่าชุมชน เช่น เครื่องนุ่งห่มเครื่องใช้สอย เป็นต้น เพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินงาน สำหรับสร้างการรับรู้สู่ประชาชน และเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงานและของกรมป่าไม้ พร้อมทั้งเผยแพร่ในหลากหลายช่องทาง เช่น Social Media เว็บไซต์ของหน่วยงาน เพจเฟซบุ๊ก หรือแอปพลิเคชันไลน์กลุ่มต่าง ๆ เป็นต้น
- ๘) จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจผู้รับบริการ อย่างน้อย ๓๐ ชุด พร้อมทั้งนำผลการประเมินแบบสอบถามมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๔.๒ กิจกรรมการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน

แนวทางการดำเนินงาน

- ๑) ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจกับชุมชน โดยประสานงานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน และ/หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้เกี่ยวกับการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชนในพื้นที่ป่าชุมชน ซึ่งเป็นการกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อประโยชน์ในการบำรุงรักษาและป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายแก่ป่าชุมชน ตามมาตรา ๖๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีหลักการดำเนินงานคือ กรมป่าไม้สนับสนุนด้านการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชนในพื้นที่ป่าชุมชน ตั้งแต่การจัดเตรียมพื้นที่ การจัดหากกล้าไม้ที่มีความเหมาะสมกับสภาพ

พื้นที่ปลูกและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน การสนับสนุนการปลูกในปีที่ ๑ และบำรุงรักษาต่อเนื่องในปีที่ ๒-๖ (หากได้รับงบประมาณ) โดยในระหว่างปี จะขอความร่วมมือชุมชนสนับสนุนด้านการดูแลรักษา และการป้องกันไฟป่า เพื่อประโยชน์ด้านการฟื้นฟูสภาพป่าชุมชน การเพิ่มพื้นที่สีเขียว และความหลากหลายทางชีวภาพในป่าชุมชน และสำหรับเป็นแหล่งอาหาร แหล่งพืชสมุนไพร หรือแหล่งไม้ใช้สอยสำหรับคนในชุมชน

๒) จัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ ประสานงานการมีส่วนร่วมกับคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน หรือเจ้าหน้าที่ป่าชุมชน หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อร่วมกันจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับสภาพพื้นที่ ค่าพิกัดแปลงสาธิตฯ พร้อมบันทึกภาพถ่าย (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

๓) คัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้ปลูกร่วมกับชุมชน ประสานงานการมีส่วนร่วมกับคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน หรือเจ้าหน้าที่ป่าชุมชน หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อร่วมกับพิจารณาคัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้สำหรับปลูกในแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน โดยเป็นชนิดพันธุ์ไม้ที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ปลูก และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนในการอนุรักษ์และหรือการใช้ประโยชน์ (เป็นกล้าไม้ชนิดไม้กินได้ ประเภทพืชอาหาร พันธุ์ไม้ป่ายืนต้น พันธุ์ไม้ป่าพื้นบ้าน ไม้ใช้สอย ไม้เอนกประสงค์ เป็นต้น)

๔) จัดทำบัญชีรายชื่อชนิดและจำนวนกล้าไม้ที่ปลูกในแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน พร้อมภาพถ่ายกล้าไม้และชื่อพันธุ์ไม้แต่ละชนิด (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

๕) ติดตามและจัดเก็บข้อมูลทางด้านวิชาการ โดยการพิจารณาเลือกพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสำหรับเป็นตัวแทนของพื้นที่แปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน โดยภายในแปลงสาธิตแต่ละแปลง ให้วางแผนตัวอย่างถาวร จำนวน ๑ แปลง (ขนาดพื้นที่แปลงตัวอย่างถาวร ไม่น้อยกว่า ๑ เพอร์เซ็นต์ของพื้นที่แปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน เช่น พื้นที่แปลงสาธิตฯ จำนวน ๑๐๐ ไร่ ดังนั้น ขนาดพื้นที่แปลงตัวอย่างถาวร จะมีขนาดพื้นที่จำนวน ๑ ไร่) เพื่อตรวจวัดความหลากหลายทางชีวภาพ และประเมินการกักเก็บคาร์บอน สำหรับเป็นข้อมูลพื้นฐานในปีแรก และกำหนดให้มีการตรวจติดตามความหลากหลายทางชีวภาพและประเมินการกักเก็บคาร์บอนในทุกปีที่ ๒-๖ เพื่อเป็นการต่อเนื่อง

ภายในพื้นที่แปลงตัวอย่างถาวร ให้แบ่งเป็นแปลงย่อยขนาด ๑๐x๑๐ เมตร พร้อมทั้งแบ่งเป็นแปลงย่อยขนาด ๔x๔ เมตร และ ๑x๑ เมตร บริเวณมุมใดมุมหนึ่งในทุก ๆ แปลงย่อยขนาด ๑๐x๑๐ เมตร

ทำการฝังหมุดเสาปูนไว้ตรงกึ่งกลางแปลง พร้อมทั้งบันทึกพิกัดจุดที่ทำการวางแผนสำรวจ หลังจากนั้นทำการตอกหมายเลข (tag number) ของไม้ใหญ่ที่ปรากฏในแปลงตัวอย่างทุกต้น พร้อมทั้งทำการพ่นสีในจุดที่ทำการวัดเส้นผ่านศูนย์กลางระดับอก (๑.๓๐ เมตร)

เก็บข้อมูลของชนิดพันธุ์ไม้ โดยบันทึกข้อมูลชนิดไม้ (Species List) ทุกชนิดที่ปรากฏในแปลงตัวอย่าง โดยแบ่งเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ ๑) ไม้ใหญ่ (Tree) คือ ไม้ที่มีขนาดความโตทางเส้นผ่านศูนย์กลางเพียงอกที่ ๑.๓๐ เมตร (Diameter at Breast Height, DBH) มากกว่าหรือเท่ากับ ๔.๕ เซนติเมตร ๒) ไม้หนุม (Sapling) คือ ไม้ที่มี DBH < ๔.๕ เซนติเมตร สูง > ๑.๓๐ เมตร และ ๓) กล้าไม้ (Seedling) คือ ไม้ที่มีความสูงน้อยกว่า ๑.๓๐ เมตร หลังจากนั้นทำการเก็บข้อมูลโดยวัดขนาด DBH และประเมินความสูงของไม้ใหญ่ในแปลงขนาด ๑๐x๑๐ เมตร นับจำนวนลูกไม้ยืนต้นภายในแปลงขนาด ๔x๔ เมตร ส่วนกล้าไม้ยืนต้นและไม้พื้นล่างอื่น ๆ ทำการนับจำนวนภายในแปลงขนาด ๑x๑ เมตร

ประเมินการกักเก็บคาร์บอน (โดยใช้ข้อมูลชนิดไม้ ขนาดความโตหรือขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางเพียงอก (DBH) และความสูง) และความหลากหลายทางชีวภาพ (โดยใช้ข้อมูล ชนิดไม้ จำนวนของไม้แต่ละชนิด ขนาด DBH เพื่อหาค่าดัชนีความสำคัญ การกระจายของชั้นความโตของต้นไม้ในป่าชุมชน ความหลากหลายทางชนิดพันธุ์) สำหรับแนวทางการดำเนินงาน และการวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลข้อมูลสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จาก คู่มือ การสำรวจการกักเก็บคาร์บอนและความหลากหลายทางชีวภาพในป่าชุมชน ที่ได้เสนอแนบมาพร้อมนี้ หรือใน [เว็บไซต์ส่วนพัฒนานวนศาสตร์ชุมชน สำนักจัดการป่าชุมชน](#)

๖) การอำนวยความสะดวกและประสานงานโครงการ โดยการประสานงานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อร่วมติดตามผลการปฏิบัติงานกิจกรรมการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน พร้อมทั้งจัดทำบันทึกผลการปฏิบัติงาน ฯ โดยให้ประธานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน และเจ้าหน้าที่ป่าชุมชนหรือผู้แทนสมาชิกป่าชุมชน ร่วมลงลายมือชื่อเป็นหลักฐาน (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

๔.๓ กิจกรรมส่งเสริมระบบวนเกษตรบนพื้นที่เกษตรกร

แนวทางการดำเนินงาน

๑) แนะนำ ให้ความรู้ ความเข้าใจแก่เกษตรกรในหมู่บ้านเป้าหมายกิจกรรมจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชน เกี่ยวกับการจัดทำระบบวนเกษตร และเชิญชวนให้เกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ โดยใช้พื้นที่ของเกษตรกรไม่ต่ำกว่า ๔ ไร่ (รายเดี่ยวหรือหลายรายรวมกัน) เป็นพื้นที่ดำเนินการ

๒) ร่วมกับเกษตรกรผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมระบบวนเกษตรบนพื้นที่เกษตรกรทำการวิเคราะห์สภาพพื้นที่ สภาพดิน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการคัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้ปลูกที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และส่งเสริมให้เกิดความยั่งยืนในการใช้ประโยชน์ที่ดิน

๓) จัดหาพันธุ์ไม้ยืนต้น ขนาดความสูงไม่น้อยกว่า ๓๐ เซนติเมตร จำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐ ต้นต่อไร่ โดยเป็นไม้ป่ายืนต้น ไม้กินได้ ไม้ผล ไม้มีค่าทางเศรษฐกิจ ไม้ใช้สอย ไม้เอนกประสงค์ ที่มีเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ปลูก และสอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร โดยคำนึงถึงความเหมาะสมตามหลักวนเกษตรแบบผสมผสาน ทั้งนี้เป็นไปตามหลักการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างยั่งยืน เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ และเพิ่มความหลากหลายในพื้นที่

๔) จัดทำข้อมูลรายชื่อ ที่อยู่ ของเกษตรกร และบัญชีรายชื่อชนิดและจำนวนกล้าไม้ที่สนับสนุน

๕) สนับสนุนวัสดุการเกษตรในการดำเนินการ เช่น ปุ๋ย โพลีเมอร์ วัสดุปรับปรุงดิน รวมทั้งให้คำแนะนำ ความรู้ เทคนิค ทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง

๖) ประสานและติดตามงาน โดยร่วมกับเกษตรกรติดตามผลการปลูก และพบปะกับเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง คัดเลือกแปลงตัวอย่างสำหรับใช้เป็นที่ศึกษาดูงานของบุคคลภายในและภายนอกชุมชน

๔.๔ กิจกรรมศึกษาทางวิชาการด้านวนศาสตร์ชุมชน เรื่อง การพัฒนาป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้

แนวทางการดำเนินงาน

๑) ดำเนินการประสานงานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนเพื่อร่วมกันพิจารณาคัดเลือกป่าชุมชนที่กลุ่มสมาชิกป่าชุมชนมีการใช้ประโยชน์จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้ (โดยอาจจะเป็นการรวมกลุ่มแบบไม่เป็นทางการ หรือเป็นการรวมกลุ่มแบบเป็นทางการโดยจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน) เช่น กลุ่มที่สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในป่าชุมชน กลุ่มเพาะชำกล้าไม้ชุมชน กลุ่มการใช้ประโยชน์จากพืชอาหารจากป่าชุมชน กลุ่มที่มีการใช้ประโยชน์จากพืชสมุนไพรในป่าชุมชน หรือกลุ่มที่มีการผลิตผลิตภัณฑ์จากป่าชุมชน หรือที่มีความเชื่อมโยงกับป่าชุมชน (เช่น ยาสระ โลชั่น สบู่ สมุนไพรจากป่าชุมชน ชาสมุนไพร ผลิตภัณฑ์อาหาร จักสาน เครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้สอย เป็นต้น)

๒) ดำเนินการสอบถามและสัมภาษณ์ สมาชิกกลุ่มป่าชุมชนที่มีการสร้างรายได้จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชน ตามข้อ ๑) เกี่ยวกับ

(๑) แนวความคิด หลักการ จุดเริ่มต้น ความเป็นมา สภาพปัญหา แรงจูงใจ วัตถุประสงค์ หรือจุดมุ่งหมาย/เป้าหมายของการตั้งกลุ่ม ในการใช้ประโยชน์จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้

(๒) ผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนที่นำมาใช้ประโยชน์

(๓) องค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่นำมาประยุกต์ใช้ประโยชน์

(๔) กระบวนการ วิธีการดำเนินงานเพื่อให้ได้ผลผลิต ผลิตภัณฑ์ หรือบริการจากป่าชุมชน หรือวิธีการใช้ประโยชน์จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้

(๕) วิธีการบริหารงานของกลุ่ม ตลอดจนวิธีการเชื่อมโยงกับตลาด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการพัฒนาศักยภาพของกลุ่ม หรือเพื่อการพัฒนาผลผลิตหรือบริการของกลุ่มเพื่อยกระดับหรือเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

(๖) จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค ในการดำเนินงานของกลุ่ม

(๗) ปัจจัยแห่งความสำเร็จ เช่น การเพิ่มรายได้ การลดรายจ่าย ให้กับชุมชนหรือครัวเรือน ตลอดจนข้อเสนอแนะ สำหรับเป็นแบบอย่างในการนำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ป่าชุมชนอื่น ๆ ต่อไป

๓) จัดทำรูปเล่มรายงานผลการศึกษาด้านวิชาการด้านวนศาสตร์ชุมชน ส่งไฟล์รูปเล่มพร้อมไฟล์รูปภาพ ส่งภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

(รายละเอียดแนวทางการศึกษาด้านวิชาการด้านวนศาสตร์ชุมชนตามเอกสารแนบ)

๕. งบประมาณ

แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ผลผลิตพื้นที่ป่าไม้ ได้รับการบริหารจัดการ กิจกรรมหลักส่งเสริมและพัฒนากาป่าไม้ กิจกรรมพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๙๘๖,๓๐๐ บาท แยกเป็นค่าใช้จ่าย งบดำเนินงาน จำนวน ๗๐,๐๐๐ บาท งบลงทุน จำนวน ๙๑๖,๓๐๐ บาท โดยงบดำเนินงานสามารถใช้จ่ายได้ทุกรายการ

๖. การจัดทำรายงาน ให้ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดตามกำหนดเวลา ดังนี้

๖.๑) รายงานแผนและผลการปฏิบัติงาน และการใช้จ่ายเงินตามแบบ สงป.๓๐๑จ และสงป.๓๐๒จ จัดส่งสำนักจัดการป่าชุมชน ภายใน ๓ วัน หลังสิ้นสุดแต่ละไตรมาส

๖.๒) รายงานความก้าวหน้าผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ พร้อม CD ภาพถ่าย (ไฟล์ jpg) ผลการดำเนินงาน ส่งสำนักจัดการป่าชุมชน ทุกวันสุดท้ายของเดือน

๖.๓) เสนอขอปรับแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน กิจกรรมพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ (หากมี) ภายใน ๓๐ วัน หลังได้รับแผนฯ

๖.๔) เสนอแผนการปฏิบัติงานและงบประมาณกิจกรรมพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ พร้อมพื้นที่เป้าหมายและเอกสารที่เกี่ยวข้อง (เช่น ใบเสนอราคาพร้อมคู่เทียบ ๓ ร้านค้า เป็นต้น) ให้สำนักจัดการป่าชุมชนพิจารณา หากหน่วยงานใดไม่เสนอแผนฯ ภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ จะถือว่าไม่มีความต้องการจะดำเนินกิจกรรมฯ

๖.๕) เสนอพื้นที่เป้าหมายป่าชุมชนตาม พ.ร.บ.ป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ พร้อมพิกัดแนวขอบเขตแปลง สานิตแบบโพลิกอน กิจกรรมการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ส่งสำนักจัดการป่าชุมชนพิจารณา ภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ (โดยให้พิจารณาคัดเลือกป่าชุมชนที่มีความเหมาะสมสำหรับการปลูกฟื้นฟูสภาพป่า เพื่อประโยชน์ในการบำรุงรักษาและป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายแก่ป่าชุมชน โดยให้พิจารณาคัดเลือกป่าชุมชนดังกล่าวที่อยู่ในท้องที่ที่ดำเนินโครงการ คทช. เป็นอันดับแรก หรือมีความเชื่อมโยงกับท้องที่ที่ดำเนินโครงการ คทช. เช่น เป็นป่าชุมชนที่อยู่ในท้องที่ป่าสงวนแห่งชาติเดียวกัน หรือจังหวัดเดียวกัน หรืออำเภอเดียวกัน หรือตำบลเดียวกัน พื้นที่เป้าหมายดำเนินโครงการ คทช. เป็นต้น)

๖.๖) จัดทำรายละเอียดผลการดำเนินงาน ทุกกิจกรรม เป็นรูปเล่มรายงานพร้อม CD และ QR Code ไฟล์ข้อมูลรูปเล่มรายงาน และไฟล์รูปภาพ (ไฟล์ jpg) ส่งสำนักจัดการป่าชุมชน ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

หมายเหตุ สามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มต่าง ๆ ได้ที่เว็บไซต์ส่วนพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน สำนักจัดการป่าชุมชน

แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน
แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
ผลผลิตพื้นที่ป่าไม่ได้รับการบริหารจัดการ
กิจกรรมหลักส่งเสริมและพัฒนาการป่าไม้
กิจกรรมพัฒนานวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. หน่วยงานรับผิดชอบ ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑๓ (น้ำหนาว)
๒. พื้นที่ดำเนินการ จังหวัดเพชรบูรณ์ (เฉพาะ อ.น้ำหนาว, หล่มสัก และหล่มเก่า), เลย และหนองบัวลำภู
๓. ระยะเวลาดำเนินการ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕
๔. กิจกรรมดำเนินการ

๔.๑ กิจกรรมอำนวยการ

แนวทางการดำเนินงาน

- ๑) บริหารงานทั่วไป เช่น งานการเจ้าหน้าที่ งานธุรการ งานวัสดุ ครุภัณฑ์ เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมพัฒนานวนศาสตร์ชุมชนเป็นไปตามเป้าหมาย
- ๒) จัดหา จัดซื้อ จัดจ้าง ซ่อมแซม และบำรุงรักษาทรัพย์สิน อาคารสำนักงาน เพื่อให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ
- ๓) ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์รอบอาคารสำนักงาน ให้อยู่ในสภาพสะอาด สะดวก และปลอดภัยสำหรับผู้มาใช้บริการ
- ๔) ประสานงาน และสนับสนุนการดำเนินงานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานตามภารกิจ งานนโยบายสำคัญ และงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย
- ๕) ประชาสัมพันธ์ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ดำเนินงานด้านวนศาสตร์ชุมชนกับประชาชน และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ๖) ให้บริการความรู้ทางด้านวิชาการ และด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับป่าไม้และป่าชุมชน ทั้งในรูปแบบการรับเชิญเป็นวิทยากรบรรยาย การจัดนิทรรศการ การประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ เป็นต้น
- ๗) ผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ เช่น one page, Infographic, คลิปวิดีโอ *เกี่ยวกับประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการพัฒนาป่าชุมชน* เช่น ประโยชน์ด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยชุมชน ประโยชน์ด้านแหล่งพืชอาหาร แหล่งพืชสมุนไพร แหล่งไม้ใช้สอย ผลิตผล ผลิตภัณฑ์จากป่าชุมชน เช่น เครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้สอย เป็นต้น เพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินงาน สำหรับสร้างการรับรู้สู่ประชาชน และเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงานและของกรมป่าไม้ พร้อมทั้งเผยแพร่ในหลากหลายช่องทาง เช่น Social Media เว็บไซต์ของหน่วยงาน เพจเฟซบุ๊ก หรือแอปพลิเคชันไลน์กลุ่มต่าง ๆ เป็นต้น
- ๘) จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจผู้รับบริการ อย่างน้อย ๓๐ ชุด พร้อมทั้งนำผลการประเมินแบบสอบถามมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๔.๒ กิจกรรมการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน

แนวทางการดำเนินงาน

- ๑) ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจกับชุมชน โดยประสานงานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน และ/หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้เกี่ยวกับการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชนในพื้นที่ป่าชุมชน ซึ่งเป็นการกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อประโยชน์ในการบำรุงรักษาและป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายแก่ป่าชุมชน ตามมาตรา ๖๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีหลักการดำเนินงานคือ กรมป่าไม้สนับสนุนด้านการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชนในพื้นที่ป่าชุมชน ตั้งแต่การจัดเตรียมพื้นที่ การจัดหากกล้าไม้ที่มีความเหมาะสมกับสภาพ

พื้นที่ปลูกและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน การสนับสนุนการปลูกในปีที่ ๑ และบำรุงรักษาต่อเนื่องในปีที่ ๒-๖ (หากได้รับงบประมาณ) โดยในระหว่างปี จะขอความร่วมมือชุมชนสนับสนุนด้านการดูแลรักษา และการป้องกันไฟป่า เพื่อประโยชน์ด้านการฟื้นฟูสภาพป่าชุมชน การเพิ่มพื้นที่สีเขียว และความหลากหลายทางชีวภาพในป่าชุมชน และสำหรับเป็นแหล่งอาหาร แหล่งพืชสมุนไพร หรือแหล่งไม้ใช้สอยสำหรับคนในชุมชน

๒) จัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ ประสานงานการมีส่วนร่วมกับคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน หรือเจ้าหน้าที่ป่าชุมชน หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อร่วมกันจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับสภาพพื้นที่ ค่าพิกัดแปลงสาธิตฯ พร้อมบันทึกภาพถ่าย (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

๓) คัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้ปลูกร่วมกับชุมชน ประสานงานการมีส่วนร่วมกับคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน หรือเจ้าหน้าที่ป่าชุมชน หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อร่วมกับพิจารณาคัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้สำหรับปลูกในแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน โดยเป็นชนิดพันธุ์ไม้ที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ปลูก และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนในการอนุรักษ์และหรือการใช้ประโยชน์ (เป็นกล้าไม้ชนิดไม้กินได้ ประเภทพืชอาหาร พันธุ์ไม้ป่ายืนต้น พันธุ์ไม้ป่าพื้นบ้าน ไม้ใช้สอย ไม้เอนกประสงค์ เป็นต้น)

๔) จัดทำบัญชีรายชื่อชนิดและจำนวนกล้าไม้ที่ปลูกในแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน พร้อมภาพถ่ายกล้าไม้และชื่อพันธุ์ไม้แต่ละชนิด (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

๕) ติดตามและจัดเก็บข้อมูลทางด้านวิชาการ โดยการพิจารณาคัดเลือกพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสำหรับเป็นตัวแทนของพื้นที่แปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน โดยภายในแปลงสาธิตแต่ละแปลง ให้วางแผนตัวอย่างถาวร จำนวน ๑ แปลง (ขนาดพื้นที่แปลงตัวอย่างถาวร ไม่น้อยกว่า ๑ เพอร์เซ็นต์ของพื้นที่แปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน เช่น พื้นที่แปลงสาธิตฯ จำนวน ๑๐๐ ไร่ ดังนั้น ขนาดพื้นที่แปลงตัวอย่างถาวร จะมีขนาดพื้นที่จำนวน ๑ ไร่) เพื่อตรวจวัดความหลากหลายทางชีวภาพ และประเมินการกักเก็บคาร์บอน สำหรับเป็นข้อมูลพื้นฐานในปีแรก และกำหนดให้มีการตรวจติดตามความหลากหลายทางชีวภาพและประเมินการกักเก็บคาร์บอนในทุกปีที่ ๒-๖ เพื่อเป็นการต่อเนื่อง

ภายในพื้นที่แปลงตัวอย่างถาวร ให้แบ่งเป็นแปลงย่อยขนาด ๑๐x๑๐ เมตร พร้อมทั้งแบ่งเป็นแปลงย่อยขนาด ๔x๔ เมตร และ ๑x๑ เมตร บริเวณมุมใดมุมหนึ่งในทุก ๆ แปลงย่อยขนาด ๑๐x๑๐ เมตร

ทำการฝังหมุดเสาปูนไว้ตรงกึ่งกลางแปลง พร้อมทั้งบันทึกพิกัดจุดที่ทำการวางแผนสำรวจ หลังจากนั้นทำการตอกหมายเลข (tag number) ของไม้ใหญ่ที่ปรากฏในแปลงตัวอย่างทุกต้น พร้อมทั้งทำการพ่นสีในจุดที่ทำการวัดเส้นผ่านศูนย์กลางระดับอก (๑.๓๐ เมตร)

เก็บข้อมูลของชนิดพันธุ์ไม้ โดยบันทึกข้อมูลชนิดไม้ (Species List) ทุกชนิดที่ปรากฏในแปลงตัวอย่าง โดยแบ่งเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ ๑) ไม้ใหญ่ (Tree) คือ ไม้ที่มีขนาดความโตทางเส้นผ่านศูนย์กลางเพียงอกที่ ๑.๓๐ เมตร (Diameter at Breast Height, DBH) มากกว่าหรือเท่ากับ ๔.๕ เซนติเมตร ๒) ไม้หนุม (Sapling) คือ ไม้ที่มี DBH < ๔.๕ เซนติเมตร สูง > ๑.๓๐ เมตร และ ๓) กล้าไม้ (Seedling) คือ ไม้ที่มีความสูงน้อยกว่า ๑.๓๐ เมตร หลังจากนั้นทำการเก็บข้อมูลโดยวัดขนาด DBH และประเมินความสูงของไม้ใหญ่ในแปลงขนาด ๑๐x๑๐ เมตร นับจำนวนลูกไม้ยืนต้นภายในแปลงขนาด ๔x๔ เมตร ส่วนกล้าไม้ยืนต้นและไม้พื้นล่างอื่น ๆ ทำการนับจำนวนภายในแปลงขนาด ๑x๑ เมตร

ประเมินการกักเก็บคาร์บอน (โดยใช้ข้อมูลชนิดไม้ ขนาดความโตหรือขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางเพียงอก (DBH) และความสูง) และความหลากหลายทางชีวภาพ (โดยใช้ข้อมูล ชนิดไม้ จำนวนของไม้แต่ละชนิด ขนาด DBH เพื่อหาค่าดัชนีความสำคัญ การกระจายของชั้นความโตของต้นไม้ในป่าชุมชน ความหลากหลายทางชนิดพันธุ์) สำหรับแนวทางการดำเนินงาน และการวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลข้อมูลสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จาก คู่มือ การสำรวจการกักเก็บคาร์บอนและความหลากหลายทางชีวภาพในป่าชุมชน ที่ได้เสนอแนบมาพร้อมนี้ หรือใน [เว็บไซต์ส่วนพัฒนานวนศาสตร์ชุมชน สำนักจัดการป่าชุมชน](#)

๖) การอำนวยความสะดวกและประสานงานโครงการ โดยการประสานงานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน หรือสมาชิกป่าชุมชน เพื่อร่วมติดตามผลการปฏิบัติงานกิจกรรมการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน พร้อมทั้งจัดทำบันทึกผลการปฏิบัติงาน ฯ โดยให้ประธานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน และเจ้าหน้าที่ป่าชุมชนหรือผู้แทนสมาชิกป่าชุมชน ร่วมลงลายมือชื่อเป็นหลักฐาน (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

๔.๓ กิจกรรมส่งเสริมระบบวนเกษตรบนพื้นที่เกษตรกร

แนวทางการดำเนินงาน

๑) แนะนำ ให้ความรู้ ความเข้าใจแก่เกษตรกรในหมู่บ้านเป้าหมายกิจกรรมจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชน เกี่ยวกับการจัดทำระบบวนเกษตร และเชิญชวนให้เกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ โดยใช้พื้นที่ของเกษตรกรไม่ต่ำกว่า ๔ ไร่ (รายเดี่ยวหรือหลายรายรวมกัน) เป็นพื้นที่ดำเนินการ

๒) ร่วมกับเกษตรกรผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมระบบวนเกษตรบนพื้นที่เกษตรกรทำการวิเคราะห์สภาพพื้นที่ สภาพดิน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการคัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้ปลูกที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และส่งเสริมให้เกิดความยั่งยืนในการใช้ประโยชน์ที่ดิน

๓) จัดหาพันธุ์ไม้ยืนต้น ขนาดความสูงไม่น้อยกว่า ๓๐ เซนติเมตร จำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐ ต้นต่อไร่ โดยเป็นไม้ป่ายืนต้น ไม้กินได้ ไม้ผล ไม้มีค่าทางเศรษฐกิจ ไม้ใช้สอย ไม้เอนกประสงค์ ที่มีเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ปลูก และสอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร โดยคำนึงถึงความเหมาะสมตามหลักวนเกษตรแบบผสมผสาน ทั้งนี้เป็นไปตามหลักการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างยั่งยืน เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ และเพิ่มความหลากหลายในพื้นที่

๔) จัดทำข้อมูลรายชื่อ ที่อยู่ ของเกษตรกร และบัญชีรายชื่อชนิดและจำนวนกล้าไม้ที่สนับสนุน

๕) สนับสนุนวัสดุการเกษตรในการดำเนินการ เช่น ปุ๋ย โพลีเมอร์ วัสดุปรับปรุงดิน รวมทั้งให้คำแนะนำ ความรู้ เทคนิค ทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง

๖) ประสานและติดตามงาน โดยร่วมกับเกษตรกรติดตามผลการปลูก และพบปะกับเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง คัดเลือกแปลงตัวอย่างสำหรับใช้เป็นที่ศึกษาดูงานของบุคคลภายในและภายนอกชุมชน

๔.๔ กิจกรรมศึกษาทางวิชาการด้านวนศาสตร์ชุมชน เรื่อง การพัฒนาป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้

แนวทางการดำเนินงาน

๑) ดำเนินการประสานงานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนเพื่อร่วมกันพิจารณาคัดเลือกป่าชุมชนที่กลุ่มสมาชิกป่าชุมชนมีการใช้ประโยชน์จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้ (โดยอาจจะเป็นการรวมกลุ่มแบบไม่เป็นทางการ หรือเป็นการรวมกลุ่มแบบเป็นทางการโดยจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน) เช่น กลุ่มที่สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในป่าชุมชน กลุ่มเพาะชำกล้าไม้ชุมชน กลุ่มการใช้ประโยชน์จากพืชอาหารจากป่าชุมชน กลุ่มที่มีการใช้ประโยชน์จากพืชสมุนไพรในป่าชุมชน หรือกลุ่มที่มีการผลิตผลิตภัณฑ์จากป่าชุมชน หรือที่มีความเชื่อมโยงกับป่าชุมชน (เช่น ยาสระ โลชั่น สบู่ สมุนไพรจากป่าชุมชน ชาสมุนไพร ผลิตภัณฑ์อาหาร จักสาน เครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้สอย เป็นต้น)

๒) ดำเนินการสอบถามและสัมภาษณ์ สมาชิกกลุ่มป่าชุมชนที่มีการสร้างรายได้จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชน ตามข้อ ๑) เกี่ยวกับ

(๑) แนวความคิด หลักการ จุดเริ่มต้น ความเป็นมา สภาพปัญหา แรงจูงใจ วัตถุประสงค์ หรือจุดมุ่งหมาย/เป้าหมายของการตั้งกลุ่ม ในการใช้ประโยชน์จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้

(๒) ผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนที่นำมาใช้ประโยชน์

(๓) องค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่นำมาประยุกต์ใช้ประโยชน์

(๔) กระบวนการ วิธีการดำเนินงานเพื่อให้ได้ผลผลิต ผลิตภัณฑ์ หรือบริการจากป่าชุมชน หรือวิธีการใช้ประโยชน์จากผลผลิต หรือบริการจากป่าชุมชนเพื่อสร้างรายได้

(๕) วิธีการบริหารงานของกลุ่ม ตลอดจนวิธีการเชื่อมโยงกับตลาด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการพัฒนาศักยภาพของกลุ่ม หรือเพื่อการพัฒนาผลผลิตหรือบริการของกลุ่มเพื่อยกระดับหรือเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

(๖) จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค ในการดำเนินงานของกลุ่ม

(๗) ปัจจัยแห่งความสำเร็จ เช่น การเพิ่มรายได้ การลดรายจ่าย ให้กับชุมชนหรือครัวเรือน ตลอดจนข้อเสนอแนะ สำหรับเป็นแบบอย่างในการนำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ป่าชุมชนอื่น ๆ ต่อไป

๓) จัดทำรูปเล่มรายงานผลการศึกษาด้านวิชาการด้านวนศาสตร์ชุมชน ส่งไฟล์รูปเล่มพร้อมไฟล์รูปภาพ ส่งภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

(รายละเอียดแนวทางการศึกษาด้านวิชาการด้านวนศาสตร์ชุมชนตามเอกสารแนบ)

๕. งบประมาณ

แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ผลผลิตพื้นที่ป่าไม้ ได้รับการบริหารจัดการ กิจกรรมหลักส่งเสริมและพัฒนากาป่าไม้ กิจกรรมพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๑,๔๑๗,๕๐๐ บาท แยกเป็นค่าใช้จ่าย งบดำเนินงาน จำนวน ๗๐,๐๐๐ บาท งบลงทุน จำนวน ๑,๓๔๗,๕๐๐ บาท โดยงบดำเนินงานสามารถใช้จ่ายได้ทุกรายการ

๖. การจัดทำรายงาน ให้ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดตามกำหนดเวลา ดังนี้

๖.๑) รายงานแผนและผลการปฏิบัติงาน และการใช้จ่ายเงินตามแบบ สงป.๓๐๑จ และสงป.๓๐๒จ จัดส่งสำนักจัดการป่าชุมชน ภายใน ๓ วัน หลังสิ้นสุดแต่ละไตรมาส

๖.๒) รายงานความก้าวหน้าผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ พร้อม CD ภาพถ่าย (ไฟล์ jpg) ผลการดำเนินงาน ส่งสำนักจัดการป่าชุมชน ทุกวันสุดท้ายของเดือน

๖.๓) เสนอขอปรับแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน กิจกรรมพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ (หากมี) ภายใน ๓๐ วัน หลังได้รับแผนฯ

๖.๔) เสนอแผนการปฏิบัติงานและงบประมาณกิจกรรมพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ พร้อมพื้นที่เป้าหมายและเอกสารที่เกี่ยวข้อง (เช่น ใบเสนอราคาพร้อมคู่เทียบ ๓ ร้านค้า เป็นต้น) ให้สำนักจัดการป่าชุมชนพิจารณา หากหน่วยงานใดไม่เสนอแผนฯ ภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ จะถือว่าไม่มีความต้องการจะดำเนินกิจกรรมฯ

๖.๕) เสนอพื้นที่เป้าหมายป่าชุมชนตาม พ.ร.บ.ป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ พร้อมพิกัดแนวขอบเขตแปลง สาธิตแบบโพลิกอน กิจกรรมการจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ส่งสำนักจัดการป่าชุมชนพิจารณา ภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ (โดยให้พิจารณาคัดเลือกป่าชุมชนที่มีความเหมาะสมสำหรับการปลูกฟื้นฟูสภาพป่า เพื่อประโยชน์ในการบำรุงรักษาและป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายแก่ป่าชุมชน โดยให้พิจารณาคัดเลือกป่าชุมชนดังกล่าวที่อยู่ในท้องที่ที่ดำเนินโครงการ คทช. เป็นอันดับแรก หรือมีความเชื่อมโยงกับท้องที่ที่ดำเนินโครงการ คทช. เช่น เป็นป่าชุมชนที่อยู่ในท้องที่ป่าสงวนแห่งชาติเดียวกัน หรือจังหวัดเดียวกัน หรืออำเภอเดียวกัน หรือตำบลเดียวกัน พื้นที่เป้าหมายดำเนินโครงการ คทช. เป็นต้น)

๖.๖) จัดทำรายละเอียดผลการดำเนินงาน ทุกกิจกรรม เป็นรูปเล่มรายงานพร้อม CD และ QR Code ไฟล์ข้อมูลรูปเล่มรายงาน และไฟล์รูปภาพ (ไฟล์ jpg) ส่งสำนักจัดการป่าชุมชน ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

หมายเหตุ สามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มต่าง ๆ ได้ที่เว็บไซต์ส่วนพัฒนาด้านวนศาสตร์ชุมชน สำนักจัดการป่าชุมชน